

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ เดือนเมษายน ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หมวดที่ ๑ ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	๑
หมวดที่ ๒ ปรัชญา วิสัยทัศน์และพันธกิจ	๓
หมวดที่ ๓ โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต	๑๓
หมวดที่ ๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้	๔๑
หมวดที่ ๕ ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร	๔๒
หมวดที่ ๖ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	๕๐
หมวดที่ ๗ การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	๕๒
หมวดที่ ๘ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๕๓
หมวดที่ ๙ ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร	๖๒
ภาคผนวก ก	๖๕
ภาคผนวก ข	๑๐๓
ภาคผนวก ค	๑๔๐
ภาคผนวก ง	๑๕๑

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คณะ/ภาควิชา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๐๔๐๐๕

ภาษาไทย : หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Public Administration Program in Public Administration

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย : รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Bachelor of Public Administration (Public Administration)

ชื่อย่อภาษาไทย : รป.บ.(รัฐประศาสนศาสตร์)

ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : B.P.A. (Public Administration)

๓. วิชาเอก (ถ้ามี)

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวน ๑๓๒ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

หลักสูตรปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี

๕.๒ ภาษาที่ใช้

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย มีเอกสารตำราภาษาไทยและภาษาอังกฤษประกอบ

๕.๓ การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ

๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาเดียว คือ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗ ปรับปรุงจากหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔) เปิดสอนภาคการศึกษา ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๖.๒ คณะกรรมการประจำคณะสังคมศาสตร์เห็นชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๓ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๔ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติให้เปิดสอนในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๗. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- ๑) ปลัดอำเภอ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) ข้าราชการพลเรือน ทหาร และตำรวจ
- ๓) พนักงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ และเอกชน
- ๔) ครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- ๕) นักการเมือง นักวิชาการ นักปกครอง

๘. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ๓๓๑๗๐

หมวดที่ ๒

ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้

๑. ปรัชญา

มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เปี่ยมไปด้วยความรู้บูรณาการกับหลักพุทธธรรม มีคุณธรรม มีภาวะผู้นำ และมีจิตสาธารณะ

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์และมีทักษะและสามารถบูรณาการหลักพุทธธรรมกับองค์ความรู้เพื่อพัฒนาดตนเอง คณะสงฆ์ องค์กร ชุมชนและสังคม

๒.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนางานและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติและมีทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์สถานการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ สามารถพัฒนานวัตกรรมทางการบริหารเพื่อแก้ปัญหาทางสังคม

๒.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมและสามารถประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาของตนเองและสังคม

๓. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes, ELOs)

๓.๑ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)

PLO๑ สามารถอธิบายและแสดงให้เห็นถึงคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ

PLO๒ สามารถอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

PLO๓ สามารถวิเคราะห์ และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

PLO๔ มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การทำงานเป็นทีม และประสานร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ

PLO๕ มีทักษะการใช้ภาษาและการสื่อสารและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารได้

๓.๒ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes, YLOs)

ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes, YLOs)
๑	มีความรู้ความเข้าใจองค์ความรู้พื้นฐานทางรัฐประศาสนศาสตร์รวมถึงสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้นได้
๒	มีความรู้ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ที่ไม่ซับซ้อนได้
๓	สามารถนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ไปใช้และวิเคราะห์ทางวิชาการได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล
๔	สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานรวมถึงสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)				
	PLO๑	PLO๒	PLO๓	PLO๔	PLO๕
๑. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์และมีทักษะและสามารถบูรณาการหลักพุทธธรรมกับองค์ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง คณะสงฆ์ องค์กร ชุมชนและสังคม	√	√	√		
๒. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนางานและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติและมีทักษะในการวิเคราะห์สังเคราะห์สถานการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์สามารถพัฒนานวัตกรรมทางการบริหารเพื่อแก้ปัญหาทางสังคม		√	√	√	√
๓. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมและสามารถประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาของตนเองและสังคม	√			√	√

๕. ความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)					
	ตลาดแรงงาน	วิสัยทัศน์/พันธกิจของมหาวิทยาลัย	วิสัยทัศน์/พันธกิจของหลักสูตร	ผู้ใช้บัณฑิต	ศิษย์เก่า	นิสิตปัจจุบัน
PLO๑ สามารถอธิบายและแสดงให้เห็นถึงคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ	√	√	√	√	√	√
PLO๒ สามารถอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง	√	√	√	√	√	√
PLO๓ สามารถวิเคราะห์ ตีความและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล	√	√	√	√	√	√
PLO๔ มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การทำงานเป็นทีม และประสานร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ	√	√	√	√	√	√
PLO๕ มีทักษะการใช้ภาษาและการสื่อสารและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารได้	√	√	√	√	√	√

๖.ระบุเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ ๔ ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรมและด้านลักษณะบุคคล

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Know)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Personal characteristics)
ที่มา : ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕	K๑. ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ K๒. ต่อยอด ความรู้ ปรับใช้ความรู้เพื่อการพัฒนา	S๑. การเรียนรู้ด้วยตนเองในการปฏิบัติ การปรับปรุงพัฒนางาน เพื่อการประกอบอาชีพ S๒. ทักษะด้านดิจิทัล	E๑. การกระทำที่เป็นไปตามกฎกติกา และเกิดประโยชน์ต่อสังคม E๒. การหลีกเลี่ยงการกระทำสิ่งผิดกฎกติกาของสังคม และไม่ทำผิดกฎหมาย	Pc๑. ลักษณะบุคคลทั่วไป Pc๒. ลักษณะบุคคลตามวิชาชีพ หรือตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
PLO๑ สามารถอธิบายและแสดงให้เห็นถึงคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ (ตอบวัตถุประสงค์ O๑) (ตอบวัตถุประสงค์ O๓)	K๑. นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพความเป็นนักรัฐประศาสนศาสตร์ K๒ . นิสิต มีความรู้สามารถประยุกต์องค์ความรู้เพื่อพัฒนางานเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	S๑. นิสิตสามารถเรียนรู้ แยกแยะพฤติกรรมที่ดีในสังคมออนไลน์ด้วยตนเองในการปฏิบัติและการปรับปรุงพัฒนางาน เพื่อการประกอบอาชีพได้	E๑ . นิสิตมีจิตสำนึกในจรรยาบรรณความเป็นนักรัฐ ประศาสนศาสตร์ที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม E๒. นิสิตมีความรับผิดชอบ ต่อผลของการกระทำทั้งต่อจรรยาบรรณวิชาชีพของตนเองสังคมส่วนรวม	Pc๑ . นิสิต มี คุณ ธรรม จริยธรรมและรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม
PLO๒ สามารถอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง (ตอบวัตถุประสงค์ O๑) (ตอบวัตถุประสงค์ O๒)	K๑. นิสิตมีความรู้พื้นฐานทางรัฐประศาสนศาสตร์ K๒. นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์	S๑. นิสิตสามารถวิเคราะห์ หลักการทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ได้ S๑ . นิสิต สามารถใช้เทคโนโลยีเครื่องมือดิจิทัล ประกอบการอธิบายหลักการทางรัฐประศาสนศาสตร์	E๑. นิสิตมีความตระหนักรู้เข้าใจในเส้นทางวิชาชีพของนักรัฐประศาสนศาสตร์	Pc๑. นิสิตมีความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์สามารถบูรณาการกับหลักพุทธธรรมได้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Know)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Personal characteristics)
		ได้		
PLO๓ สามารถวิเคราะห์ ตีความและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล (ตอบวัตถุประสงค์ O๑) (ตอบวัตถุประสงค์ O๒)	K๑. นิสิตมีองค์ความรู้ อย่างรอบด้านในสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ K๒. นิสิตสามารถ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ ทางด้านสาขาวิชารัฐ ประศาสนศาสตร์ในการ ประกอบอาชีพได้	S๑. นิสิตมีความเชี่ยวชาญ ในการวิเคราะห์ตีความและ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทาง รัฐประศาสนศาสตร์ ในการ ปฏิบัติ การปรับปรุงพัฒนา งาน เพื่อการประกอบ อาชีพ S๒. นิสิตสามารถใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิเคราะห์ ตีความและ ประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนา ระบบงานได้	E๑. นิสิตเคารพข้อมูลส่วน บุคคลและใช้ข้อมูลที่เชื่อถือ ได้ เข้าสู่กระบวนการ วิเคราะห์ ตีความและ ประยุกต์ใช้ร่วมกับความรู้ ทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้	Pc๑. นิสิตสามารถ ประยุกต์ใช้หลักทางรัฐ ประศาสนศาสตร์ร่วมกับ หลักพุทธธรรมในการแก้ไข ปัญหาทางสังคมได้
PLO๔ มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การทำงานเป็นทีม และประสานร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ (ตอบวัตถุประสงค์ O๒) (ตอบวัตถุประสงค์ O๓)	K๑. นิสิตมีความรู้ความ เข้าใจในสิทธิขั้นพื้นฐาน ของความเป็นมนุษย์ นิสิตมีความรู้ความเข้าใจ K๒. ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลกับบุคคลและบุคคล กับองค์กร	S๑. นิสิตมีทักษะในการ ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ S๒. นิสิตทักษะในการใช้ เทคโนโลยีในการสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ ประสาน ความร่วมมือของคนใน องค์กรเพิ่มประสิทธิภาพ ของงานได้	E๑. นิสิตมีพื้นฐานในการ เคารพสิทธิมนุษยชนและ ยอมรับความแตกต่าง ทางด้านกายภาพ และ ความคิดและการแสดงออก อย่างเท่าเทียม	Pc๑. นิสิตมีทักษะพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการ
PLO๕ มีทักษะการใช้ภาษาและการสื่อสารและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารได้	K๑. นิสิตมีความรู้ความ เข้าใจในการใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสารได้	S๑. มีทักษะในการ ประยุกต์ใช้ภาษาและการ สื่อสารแก่ผู้ร่วมงานได้	E๑. นิสิตใช้ภาษาได้อย่าง เหมาะสมและเท่าทันภัย คุกคามทางเทคโนโลยี	Pc๑. มีภาวะผู้นำ มีจิต สาธารณะ สามารถใช้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Know)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Personal characteristics)
(ตอบวัตถุประสงค์ ๐๒) (ตอบวัตถุประสงค์ ๐๓)	K๒ . นิสิตสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานได้	S๒ . มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารได้		เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	รหัสรายวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
PLO๑ สามารถอธิบายและแสดงให้เห็นถึงคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ	๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๑๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๓๔๒	กรรมฐาน ๓	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔	๓ (๓-๐-๖)

PLO๒ สามารถอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง	๔๐๑ ๑๐๑	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๑๐๑	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๑๐๒	ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๑๐๓	องค์การและการจัดการ	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๒๐๔	นโยบายสาธารณะและการวางแผน	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๒๐๕	พฤติกรรมองค์การ	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๒๐๖	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๒๐๗	การบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะ	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๐๘	การบริหารการพัฒนาและการบริหารโครงการ	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๐๙	เทคนิคและเครื่องมือการบริหารทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๑๐	การบริหารเชิงกลยุทธ์	๓ (๓-๐-๖)
PLO๓ สามารถวิเคราะห์ ตีความและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล	๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๒๑๒	นวัตกรรมการบริหารสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๑๑	การบริหารการคลังส่วนท้องถิ่น	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๑๔	กฎหมายอาญา ๑	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๑๕	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๑๖	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๑๗	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๓๑๘	การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๐-๙-๐)
	๔๐๒ ๓๒๑	กฎหมายลักษณะพยาน	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๔๑๙	สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ	๓ (๐-๙-๐)
	๔๐๒ ๔๒๐	กฎหมายปกครอง	๓ (๓-๐-๖)

	๔๐๒ ๔๑๓	พุทธจริยธรรมทางการบริหาร	๓ (๓-๐-๖)
PLO๔ มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การทำงานเป็นทีม และ ประสานร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ	๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๒๓๘	เทศกาลทางพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๒๐๖	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๒๐๕	พฤติกรรมองค์การ	๓ (๓-๐-๖)
PLO๕ มีทักษะการใช้ภาษาและการสื่อสารและสามารถประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารได้	๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาบาลี	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๓ (๓-๐-๖)
	๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๓ (๓-๐-๖)

๙. แผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร PLOs ที่กำหนด

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
PLO๑ สามารถอธิบายและแสดงให้เห็นถึงคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ	บรรยาย ค้นคว้า วิเคราะห์ นำเสนอ อภิปราย สรุปล	ใบงาน รายงาน การเรียนผ่าน E-Learning การเรียนรู้ สภาพจริงร่วมกับองค์กรเครือข่าย เรียน onsite/online
PLO๒ สามารถอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทาง รัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง	บรรยาย ค้นคว้า วิเคราะห์ นำเสนอ อภิปราย สรุปล การเรียนรู้สภาพจริงร่วมกับองค์กรเครือข่าย กรณีศึกษา	ใบงาน รายงาน การเรียนผ่าน E-Learning เรียน onsite/online การเรียนรู้สภาพจริงร่วมกับองค์กรเครือข่าย การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน การวิเคราะห์จากกรณีศึกษา
PLO๓ สามารถวิเคราะห์ ตีความและประยุกต์ใช้องค์ ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล	บรรยาย ค้นคว้า วิเคราะห์ นำเสนอ อภิปราย สรุปล ศึกษาค้นคว้า แบ่งกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้	ใบงาน รายงาน การเรียนผ่าน E-Learning เรียน onsite/online การใช้ปัญหาเป็นฐานในการวิเคราะห์ เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม
PLO๔ มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การ	บรรยาย ค้นคว้า วิเคราะห์ นำเสนอ อภิปราย สรุปล	ใบงาน รายงาน การเรียนผ่าน E-Learning

ทำงานเป็นทีม และประสานร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ		เรียน onsite/online กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน
PLO๕ มีทักษะการใช้ภาษาและการสื่อสารและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารได้	บรรยาย ค้นคว้า วิเคราะห์ นำเสนอ อภิปราย สรุป	ใบงาน รายงาน การเรียนผ่าน E-Learning เรียน onsite/online การเรียนรู้และวิเคราะห์จากข้อเท็จจริงและสถานที่จริง กิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

หมวดที่ ๓

โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต

๑. โครงสร้างหลักสูตร

๑.๑. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๑๓๒ หน่วยกิต

๑.๒. โครงสร้างหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๒๔	หน่วยกิต
๒) หมวดวิชาเฉพาะด้าน	๑๐๒	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาแกน	๓๓	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	๓๓	หน่วยกิต
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	๖	หน่วยกิต
๓) หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๓๒	หน่วยกิต

๒. รายวิชาในหลักสูตร

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๑.๑ วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย	๓ (๓-๐-๖)

๑.๒ วิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๗	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๙	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๑	ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๓	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๔	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๕	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาไทยเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาไทยขั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)

๐๐๐ ๒๒๐	ภาษาจีนเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๑	ภาษาจีนขั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๒	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๓	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๔	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๕	ภาษาฮินดีขั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๖	วัฒนธรรมไทย	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๗	มนุษย์กับอารยธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๘	สันติศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๙	ภาวะผู้นำ	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๐	หลักธรรมาภิบาล	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๑	การรู้เท่าทันสื่อ	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๒	ความรับผิดชอบต่อสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๓	ศาสนาทั่วไป	๓ (๓-๐-๖)

๒) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาบาลี	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๘	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑	๓ (๒-๒-๕)
๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒	๓ (๒-๒-๕)
๐๐๐ ๓๔๒	กรรมฐาน ๓	๓ (๒-๒-๕)
๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔	๓ (๒-๒-๕)

๒.๒ วิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ ๓๓ หน่วยกิต

๔๐๑ ๑๐๑	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๑๐๑	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๑๐๒	ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๑๐๓	องค์การและการจัดการ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๐๔	นโยบายสาธารณะและการวางแผน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๐๕	พฤติกรรมองค์การ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๐๖	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๐๗	การบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๐๘	การบริหารการพัฒนาและการบริหารโครงการ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๐๙	เทคนิคและเครื่องมือการบริหารทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๐	การบริหารเชิงกลยุทธ์	๓ (๓-๐-๖)

๒.๓ วิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ๓๓ หน่วยกิต

๔๐๒ ๓๑๑	การบริหารการคลังส่วนท้องถิ่น	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๑๒	นวัตกรรมการบริหารสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๑๓	พุทธจริยธรรมทางการบริหาร	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๔	กฎหมายอาญา ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๕	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๖	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๗	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๘	การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๑๙	สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๒๐	กฎหมายปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๒๑	กฎหมายลักษณะพยาน	๓ (๓-๐-๖)

๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ๖ หน่วยกิต

๔๐๒ ๒๒๒	การเงินและบัญชีในสำนักงาน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๒๓	บุคลิกภาพและการพูดในที่สาธารณะ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๒๔	กฎหมายอาญา ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๒๕	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๒๖	ประชาคมอาเซียนศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๒๗	พุทธธรรมกับการบริหารเชิงกลยุทธ์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๒๘	ดิจิทัลเพื่อการบริหารงานภาครัฐ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๒๙	นวัตกรรมการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๓๐	การต่อต้านการทุจริตภาครัฐ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๑	กฎหมายแรงงานและสวัสดิการสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๒	ภาวะผู้นำกับการบริหารสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๓	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๔	กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๕	การจัดการความขัดแย้ง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๖	การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน อย่างยั่งยืน	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๓๗	ธุรกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๓๘	การบริหารงานยุติธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๙	สหกิจศึกษา	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๔๐	การบริหารธุรกิจและการเงิน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๑	การฝึกประสบการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๔๒	รัฐประศาสนศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	๓ (๐-๖-๖)
๔๐๒ ๔๔๓	รัฐประศาสนศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๔	ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๕	การจัดการทุนมนุษย์เชิงพุทธ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๖	แพลตฟอร์มเพื่อการบริหารองค์กร	๓ (๓-๐-๖)

๔๐๒ ๔๔๗	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๘	การจัดการสำนักงานสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๙	ไทยศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๕๐	การบริหารกิจการท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๕๑	การบริหารและการพัฒนาทุนมนุษย์ยุคใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๕๒	เทคนิคการจัดเวทีประชาคม	๓ (๐-๙-๐)

๓) หมวดวิชาเลือกเสรี

นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตต้องเลือกศึกษารายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๓. แสดงแผนการศึกษา

ชั้นปีที่ ๑

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป(วิชาบังคับ)	
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๓
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๓
	หมวดวิชาเฉพาะด้าน(วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา)	
๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา	๓
๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา	๓
๐๐๐ ๑๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา	๓
	หมวดวิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร	
๔๐๑ ๑๐๑	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	๓
รวม		๑๘

ชั้นปีที่ ๑

	ภาคการศึกษาที่ ๒	
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๐๐๐ ๒๐๕	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป(วิชาบังคับ) ปรัชญาเบื้องต้น	๓
XXX XXX	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป(วิชาเลือก) XXXXXXXXXXXX	๓
๐๐๐ ๑๓๖	หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา) ภาษาบาลี	๓
๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑	๓
๔๐๒ ๑๐๑	หมวดวิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓
๔๐๒ ๑๐๒	ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓
๔๐๒ ๑๐๓	องค์การและการจัดการ	๓
รวม		๒๑

ชั้นปีที่ ๒

	ภาคการศึกษาที่ ๑	
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๐๓	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป(วิชาบังคับ) คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล	๓
๐๐๐ ๒๐๕	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๓
XXX XXX	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป(วิชาเลือก) XXXXXXXXXXXX	๓
๐๐๐ ๒๓๘	หมวดวิชาเฉพาะด้าน(วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา) เทศกาลทางพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๓
๔๐๒ ๒๐๔	หมวดวิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ นโยบายสาธารณะและการวางแผน	๓
๔๐๒ ๒๐๕	พฤติกรรมองค์การ	๓
รวม		๑๘

ชั้นปีที่ ๒

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๐๐๐ ๒๐๖	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป(วิชาบังคับ) คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย	๓
๐๐๐ ๒๓๙	หมวดวิชาเฉพาะด้าน(วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา) ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๓
๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒	๓
๔๐๒ ๒๐๖	หมวดวิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์	๓
๔๐๒ ๒๐๗	การบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะ	๓
๔๐๒ ๒๑๒	หมวดวิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นวัตกรรมการบริหารสมัยใหม่	๓
รวม		๑๘

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๐๐๐ ๓๔๒	หมวดวิชาเฉพาะด้าน(วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา) กรรมฐาน ๓	๓
๔๐๒ ๓๐๘	หมวดวิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารการพัฒนาและการบริหารโครงการ	๓
๔๐๒ ๓๐๙	เทคนิคและเครื่องมือการบริหารทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓
๔๐๒ ๓๑๑	หมวดวิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารการคลังส่วนท้องถิ่น	๓
๔๐๒ ๓๑๔	กฎหมายอาญา ๑	๓
๔๐๒ ๓๑๕	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	๓
รวม		๑๘

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๐๐ ๔๔๓	หมวดวิชาเฉพาะด้าน(วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา) กรรมฐาน ๔	๓
๔๐๒ ๓๑๐	หมวดวิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์	๓
๔๐๒ ๓๑๖	หมวดวิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓
๔๐๒ ๓๑๗	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์	๓
๔๐๒ ๓๑๘	การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓
๔๐๒ ๓๒๑	กฎหมายลักษณะพยาน	๓
รวม		๑๘

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๔๐๒ ๔๑๙	หมวดวิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ	๓
๔๐๒ ๔๒๐	กฎหมายปกครอง	๓
XXX XXX	หมวดวิชาเลือกเสรี XXXXXXXXXXXX	๓
XXX XXX	XXXXXXXXXXXX	๓
รวม		๑๒

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	
๔๐๒ ๔๑๓	พุทธจริยธรรมทางการบริหาร	๓
	หมวดวิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	
XXX XXX	XXXXXXXXXXXX	๓
XXX XXX	XXXXXXXXXXXX	๓
รวม		๙

๔. คำอธิบายรายวิชา

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๒๔ หน่วยกิต

๑.๑ วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม

๓ (๓-๐-๖)

(Man and Society)

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมแบบสันติวิธี ความเป็นพลเมือง และการสื่อสารทางสังคมยุค New Normal

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป

๓ (๓-๐-๖)

(General Law)

ศึกษาวิวัฒนาการของกฎหมาย ความหมายและลักษณะของกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย การใช้กฎหมาย การยกเลิกกฎหมาย กฎหมายเกี่ยวกับบุคคล ครอบครัว มรดก ปินัยกรรม สัญญาประเภทต่างๆ ที่สำคัญ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายอาญา ความรับผิดในทางอาญา เหตุยกเว้นความผิดและเหตุยกเว้นโทษ เหตุลดโทษ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำ ความผิด กระบวนการยุติธรรมของไทย

๐๐๐ ๑๐๓ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล

๓ (๓-๐-๖)

(Computer and Digital Technology)

มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล องค์ประกอบระบบคอมพิวเตอร์ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ความปลอดภัย กฎหมาย และจริยธรรมในสังคมดิจิทัล มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต สื่อ และการสื่อสารยุคดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดทำเอกสาร ตารางคำนวณ การนำเสนอข้อมูลได้ และรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต

๐๐๐ ๒๐๔ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

๓ (๓-๐-๖)

(English for Communications)

ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟังและการพูด การอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การทักทาย การแนะนำตัว การแสดงออกทางความรู้สึกและความคิดเห็นการแสดงบทบาทสมมติ ศึกษาโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์ เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

๐๐๐ ๒๐๕ ปรัชญาเบื้องต้น

๓ (๓-๐-๖)

(Introduction to Philosophy)

ศึกษาความหมาย ขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาสาขาปรัชญา สาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญา ตะวันออกและปรัชญาตะวันตก หลักการและวิธีให้เหตุผลทางปรัชญา

๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย (Mathematics and Statistics for Research)	๓ (๓-๐-๖)
ศึกษาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ เขต การให้เหตุผล ระบบและคุณสมบัติของจำนวนจริง สมการและอสมการ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน เมทริกซ์ หลักพื้นฐานทางสถิติ การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ และการหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง สถิติแบบบรรยาย สถิติทดสอบ การทดสอบสมมติฐาน รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย		
๐๐๐ ๑๐๗	๑.๒ วิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง (Introduction to Politics and Government)	๓ (๓-๐-๖)
ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการ การเมืองการปกครอง สถาบันทางการเมือง กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง การจัดระเบียบการปกครอง ปัญหาและอุปสรรคทางการเมือง และแนวคิดพระพุทธรศาสนากับการเมืองการปกครอง		
๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Economics)	๓ (๓-๐-๖)
ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์ อุปทาน การกำหนดราคาดุลยภาพ พฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีการผลิต ตลาดในระบบเศรษฐกิจ รายได้ประชาชาติ การเงิน วัฏจักรเศรษฐกิจ ดุลการค้าและดุลการชำระเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยและแนวทางแก้ไข และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ		
๐๐๐ ๑๐๙	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน (Psychology for Self-Development)	๓ (๓-๐-๖)
ศึกษาและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางจิตวิทยาและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถวิเคราะห์ตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพและทำงานเป็นทีม		
๐๐๐ ๑๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics)	๓ (๓-๐-๖)
ศึกษาความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีทางวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ และวิเคราะห์ภาษาตามแนวภาษาศาสตร์		
๐๐๐ ๑๑๑	ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ (Language Skills for Learning)	๓ (๓-๐-๖)
ความรู้เกี่ยวกับภาษาและทักษะภาษาที่จำเป็นต่อการสื่อสาร หลักการ		

ใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูล การสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น และข้อมูลสารสนเทศจากสื่อทุกประเภท การใช้ห้องสมุด วิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทักษะสัมพันธ์ทางภาษาในการสรุปความ ตีความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์และสังเคราะห์ นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร วาจา และสื่อประสม

๐๐๐ ๑๑๒ **วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่** ๓ (๓-๐-๖)
(Modern Science and Technology)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคต่าง ๆ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์ประยุกต์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ หลักพื้นฐานทางเทคโนโลยี กระบวนการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น พระพุทธศาสนากับเทคโนโลยี

๐๐๐ ๑๑๓ **ตรรกศาสตร์เบื้องต้น** ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Logic)

ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติ ประพจน์ในแบบต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรตธานุমানและปฤจฉาวาทีแบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิชาขวาทีของนาคคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์

๐๐๐ ๑๑๔ **มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม** ๓ (๓-๐-๖)
(Man and Environment)

ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๑๕ **เหตุการณ์โลกปัจจุบัน** ๓ (๓-๐-๖)
(Current World Affairs)

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๑๖ **ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น** ๓ (๓-๐-๖)
(Basic Sanskrit)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของ

นามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยา อาขยัต การประกอบรูปเป็นอาขยัตกรรตุวจากจากธาตุ การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

- ๐๐๐ ๑๑๗ **ภาษาสันสกฤตขั้นสูง** ๓ (๓-๐-๖)
(Advanced Sanskrit)
ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยาศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยัตกรรตุวจากจากธาตุ กริยาอาขยัตกรรมาจก ภาววจาก นิชิตกรรตุวจาก นิชิตกรรมาจก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุวจากเป็นกรรมาจก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา
- ๐๐๐ ๑๑๘ **ภาษาไทยเบื้องต้น** ๓ (๓-๐-๖)
(Basic Thai)
ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม
- ๐๐๐ ๑๑๙ **ภาษาไทยขั้นสูง** ๓ (๓-๐-๖)
(Advanced Thai)
ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย
- ๐๐๐ ๒๒๐ **ภาษาจีนเบื้องต้น** ๓ (๓-๐-๖)
(Basic Chinese)
ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๒๑ **ภาษาจีนขั้นสูง** ๓ (๓-๐-๖)
(Advanced Chinese)
ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๒๒ **ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น** ๓ (๓-๐-๖)
(Basic Japanese)
ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๒๓ **ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง** ๓ (๓-๐-๖)

	(Advanced Japanese)	
	ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๔	ภาษาฮินดีเบื้องต้น (Basic Hindi)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง อ่านเขียนสนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	
๐๐๐ ๒๒๕	ภาษาฮินดีขั้นสูง (Advanced Hindi)	๓ (๓-๐-๖)
	ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๖	วัฒนธรรมไทย (Thai Culture)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	
๐๐๐ ๒๒๗	มนุษย์กับอารยธรรม (Man and Civilization)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความเป็นมาและ พัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม ป่อเกิดและ พัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๘	สันติศึกษา (Peace Education)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพ และปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข	
๐๐๐ ๒๒๙	ภาวะผู้นำ (Leadership)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษาคุณลักษณะและบทบาทของผู้นำ	

กับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก

๐๐๐ ๒๓๐ **หลักธรรมาภิบาล** ๓ (๓-๐-๖)
(Good Governance)

ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

๐๐๐ ๒๓๑ **การรู้เท่าทันสื่อ** ๓ (๓-๐-๖)
(Media Literacy)

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสื่อและสื่อปลอม อิทธิพลของสื่อปลอมที่มีต่อสังคม การตรวจสอบข่าว เทคนิคการรู้เท่าทันข่าวปลอม การรู้เท่าทันสื่อชวนเชื่อต่างศาสนา อันได้แก่สื่อชวนเชื่อที่บิดเบือนหลักพุทธธรรม สื่อชวนเชื่อที่ใส่ร้ายบุคคลหรือองค์กร โดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือจนสร้างความขัดแย้งในสังคม

๐๐๐ ๒๓๒ **ความรับผิดชอบต่อสังคม** ๓ (๓-๐-๖)
(Social Responsibility)

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต และ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ ด้านการป้องกันการทุจริต

๐๐๐ ๒๓๓ **ศาสนาทั่วไป** ๓ (๓-๐-๖)
(General Religions)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนา ปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย

๒) หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๒ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๓๔ **วรรณกรรมพระพุทธศาสนา** ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhist Literature)

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของวรรณกรรมบาลีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทย โดย

วิเคราะห์วรรณกรรมที่น่าสนใจ เช่น ภูมิธรรม วิสุทธิธรรม มหาวงศ์ ทีปวงศ์ ศาสนวงศ์ เทวภูมิภา มังคลัตถทีปนี กาพย์มหาชาติ สังคหิตยวงศ์ มงคลวิเสสกา แก่นพุทธศาสน์ กรรมทีปนี พุทธธรรม พุทธวิทยา และพระไตรปิฎกฉบับสากล: วิถีธรรมจากพุทธปัญญา

- ๐๐๐ ๑๓๕ **พระไตรปิฎกศึกษา** (Tipitaka Studies) ๓ (๓-๐-๖)
- ศึกษาประวัติและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา โครงสร้างและเนื้อหาสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ และมหาวัคค์ในพระวินัยปิฎก พระสูตรสำคัญ เช่น พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร มหาสติปัฏฐานสูตร จุฬกัมมวิภังคสูตรในพระสุตตันตปิฎก ศึกษาสาระเบื้องต้นของปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป นิพพาน ในพระอภิธรรมปิฎก การสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ความ เป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย พระไตรปิฎกบาลีอักษรต่างๆ และ ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาพระไตรปิฎก
- ๐๐๐ ๑๓๖ **ภาษาบาลี** (Pali) ๓ (๓-๐-๖)
- ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักษรวิธี วจีวิภาค และหลักการ แต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น
- ๐๐๐ ๒๓๗ **ประวัติพระพุทธศาสนา** (History of Buddhism) ๓ (๓-๐-๖)
- ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาในอินเดีย การเผยแผ่พระพุทธศาสนาจาก ประเทศอินเดียไปในประเทศต่างๆ ความสำคัญ ลักษณะเด่นของ พระพุทธศาสนา ฐานะและบทบาทของพระพุทธศาสนาในนานาประเทศ พระพุทธศาสนากับสังคมวัฒนธรรมในนานาประเทศ ขบวนการและองค์กรทาง พระพุทธศาสนาในปัจจุบันและทิศทางในอนาคต และบทบาทของคณะสงฆ์ ไทยกับการสืบพระพุทธศาสนาตามพุทธปณิธานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๓๘ **เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา** (Buddhist Festival and Traditions) ๓ (๓-๐-๖)
- ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาในสมัย พุทธกาลและสมัยหลังพุทธกาลความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของเทศกาล และพิธีกรรม เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถือปฏิบัติใน ประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อสังคมไทย
- ๐๐๐ ๒๓๙ **ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ** (Dhamma in English) ๓ (๓-๐-๖)
- ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายใน ภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ เป็นภาษาอังกฤษ ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนธรรมภาค ภาษาอังกฤษ
- ๐๐๐ ๑๔๐ **กรรมฐาน ๑** ๓ (๒-๒-๕)

(Buddhist Meditation I)

ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติ
กรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔
หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔
วสี ๕ นิเวศน์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ และฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดิน
จงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๔๑ กรรมฐาน ๒

๓ (๒-๒-๕)

(Buddhist Meditation II)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวกายา
นุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติ
วิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้
ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
โดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๔๒ กรรมฐาน ๓

๓ (๒-๒-๕)

(Buddhist Meditation III)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวเวทนา
นุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่
ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนา ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนา
กรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๔๔๓ กรรมฐาน ๔

๓ (๒-๒-๕)

(Buddhist Meditation IV)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวจิตตา
นุปัสสนาสติปัฏฐานและธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร
กระบวนการเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่
วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการ
เดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๒.๒ วิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน ๓๓ หน่วยกิต

๔๐๑ ๑๐๑ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์

๓ (๓-๐-๖)

(Introduction to Political Science)

ศึกษาธรรมชาติและวิธีการทางรัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่าง
รัฐศาสตร์กับศาสตร์ทางสังคมอื่นๆ ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และหลักเกี่ยวกับ
อำนาจ การใช้อำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับบุคคล อำนาจกับกฎหมาย
สถาบันทางการเมืองการปกครอง พลังและกระบวนการทางการเมืองและ
ประชาคมนานาชาติ

๔๐๒ ๑๐๑ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์

๓ (๓-๐-๖)

(Introduction to Public Administration)

ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบข่ายการศึกษารัฐประศาสน
ศาสตร์ ปทัสถานและวิวัฒนาการของรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารการพัฒนา
ปัจจัยแวดล้อมทางรัฐประศาสนศาสตร์ นโยบายและการวางแผนของรัฐ องค์การ
และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ แนวโน้มรัฐประศาสนศาสตร์ยุคใหม่

๔๐๒ ๑๐๒	ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration Theory) ศึกษาทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ทฤษฎีดั้งเดิม ทฤษฎีท้าทาย ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ในสมัยใหม่ ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการภาครัฐในสมัยปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๑๐๓	องค์การและการจัดการ (Organization and Management) ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ทฤษฎี และองค์ประกอบของ องค์การ สิ่งแวดล้อมองค์การของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหาร และองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๐๔	นโยบายสาธารณะและการวางแผน (Public Policy and Plan) ความหมาย ความสำคัญ หลักการ และพัฒนาการของนโยบาย สาธารณะและการวางแผน ประเภทของนโยบายสาธารณะ ตัวแบบของ นโยบายสาธารณะ วงจรของนโยบายสาธารณะ รวมถึงองค์การที่เกี่ยวข้องกับ ระบบของนโยบาย เทคนิคและลักษณะการวางแผน ระดับของแผน ขั้นตอน ของการวางแผน ปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดนโยบายและการวางแผน การมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชนกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ โดย มุ่งเน้นนโยบายสาธารณะของไทย หรือกรณีศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๐๕	พฤติกรรมองค์การ (Organizational Behaviors) ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การและการบริหารงาน พฤติกรรมองค์การ กับสภาพแวดล้อม การใช้พลังของกลุ่มให้เป็นประโยชน์ต่อองค์การ พื้นฐาน พฤติกรรมบุคคล พื้นฐานพฤติกรรมกลุ่ม การสื่อสารและการตัดสินใจของกลุ่ม ความขัดแย้งและพฤติกรรมระหว่างกลุ่ม ภาวะผู้นำ อำนาจและการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๒๐๖	การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Technique and Tools in Public Administration) การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ การบริหารและประเมินผลการปฏิบัติงาน การ บริหารสวัสดิการ และพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทุนมนุษย์ ภาครัฐ การจัดการความขัดแย้ง การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๐๗	การบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะ (Public Budgeting and Fiscal Administration) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณและ การคลังสาธารณะ บทบาทและอิทธิพลของการเมืองที่มีต่องบประมาณและการ คลังของประเทศ กระบวนการงบประมาณ เทคนิคและวิธีการวิเคราะห์ งบประมาณ การสรุปการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเน้นศึกษาการบริหาร งบประมาณและการคลังสาธารณะของประเทศไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๐๘	การบริหารการพัฒนาและการบริหารโครงการ (Development Management and Project Management) ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ และองค์ประกอบของการบริหาร การพัฒนา แนวความคิดและวิธีการวิเคราะห์โครงการ การจัดทำโครงการ การ บริหารทรัพยากรของโครงการ ปัจจัยแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และ	๓ (๓-๐-๖)

การเมือง ปัญหาพื้นฐานในการบริหารการพัฒนา เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาในประเทศไทยกับต่างประเทศ

๔๐๒ ๓๐๙

เทคนิคและเครื่องมือการบริหารทางรัฐประศาสนศาสตร์
(Technique and tools in Public Administration)

ศึกษาแนวคิดการบริหาร การใช้เครื่องมือสมัยใหม่ในการบริหารงาน และการตัดสินใจวิเคราะห์และเทคนิคและเครื่องมือทางการบริหาร ด้วยวิธีการทางสถิติที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ รวมถึงเทคนิคการบริหารภาครัฐแนวใหม่ และพุทธวิธีเพื่อการบริหารงานสมัยใหม่

๓ (๓-๐-๖)

๔๐๒ ๓๑๐

การบริหารเชิงกลยุทธ์
(Strategic Management)

ศึกษากระบวนการบริหารของ นักบริหารกับการสื่อสาร การบริหารเชิงกลยุทธ์ การวางแผน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การกำหนดทิศทางองค์กร กลยุทธ์ระดับองค์กร การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ การควบคุมเชิงกลยุทธ์และการประเมินผล

๓ (๓-๐-๖)

๒.๓ วิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน ๓๓ หน่วยกิต

๔๐๒ ๓๑๑

การบริหารการคลังส่วนท้องถิ่น
(Local Fiscal Management)

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบการเงินการคลังท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของหน่วยปกครองระดับท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการคลังท้องถิ่นและการคลังระดับชาติ กระบวนการบริหารงบประมาณที่เน้นผลงานบริการสาธารณะและการพัฒนาท้องถิ่น ข้อจำกัดและแนวทางการพัฒนาระบบการคลังของท้องถิ่น และตรวจสอบการบริหารงบประมาณส่วนท้องถิ่น

๓ (๓-๐-๖)

๔๐๒ ๒๑๒

นวัตกรรมการบริหารสมัยใหม่
(Innovation in modern management)

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหาร ความสำคัญของนวัตกรรมต่อองค์กร การบริหารภาครัฐในยุคดิจิทัล เครื่องมือการบริหารสมัยใหม่ การบริหารในอนาคต และการบริหารการเปลี่ยนแปลง

๓ (๓-๐-๖)

๔๐๒ ๔๑๓

พุทธจริยธรรมทางการบริหาร
(Buddhist Ethics in Administration)

ศึกษาความรู้พื้นฐานพุทธธรรมและการบริหารตามแนวทางพระพุทธศาสนา คุณธรรมจริยธรรมของนักบริหาร การประยุกต์พุทธวิธีการบริหาร พุทธธรรมกับแนวคิดการบริหารสมัยใหม่

๓ (๓-๐-๖)

๔๐๒ ๓๑๔

กฎหมายอาญา ๑
(Criminal Law I)

ศึกษาหลักทั่วไปของกฎหมายอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๑

๓ (๓-๐-๖)

๔๐๒ ๓๑๕

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(Criminal Procedure Code)

ศึกษากระบวนการดำเนินคดีอาญา ให้ทราบหลักทั่วไป อำนาจ

๓ (๓-๐-๖)

สอบสวนและเขตอำนาจศาล หมายถึงและหมายอาญา การจับ ชั่ง จำคุก คั่น และปล่อยชั่วคราว การสอบสวน การชั้นสูตรพลิกศพ การฟ้องคดีแพ่ง เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ และ ภาค ๒ และศึกษาวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๓ และให้ทราบถึงการอุทธรณ์และฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๔

๔๐๒ ๓๑๖	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Research Methodology for Public Administration) ศึกษาความหมาย และประเภทของการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งที่เป็นวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพโดยครอบคลุมถึงการสร้างแนวคิด ตั้งประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การสร้างข้อบ่งชี้ การออกแบบการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย การสุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูล การรายงานการวิจัย ทั้งนี้ให้มีการฝึกหัดจัดทำโครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๗	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ (English for Public Administration) ศึกษาโครงสร้าง คำศัพท์และสำนวนภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ และฝึกการใช้ศัพท์และสำนวนในการเขียนและการพูด ตลอดทั้งฝึกการอ่าน วิเคราะห์และตีความงานเขียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ การเขียนย่อความ เรียงความ และอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๘	การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Independent Study on Public Administration) ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางรัฐประศาสนศาสตร์โดยความเห็นชอบ และควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๑๙	สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ (Seminar in Buddhist Public Administration) ศึกษาประเด็นปัญหาทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และนำมาปฏิบัติการสัมมนา	๓ (๐-๙-๐)
๔๐๒ ๔๒๐	กฎหมายปกครอง (Administrative Law) ศึกษาความหมาย ที่มาของกฎหมายปกครอง หลักการจัดระเบียบทางปกครอง การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กิจการทางปกครอง บริการสาธารณะ การกระทำทางปกครอง หลักกฎหมายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและการควบคุมฝ่ายปกครอง รวมตลอดถึงหลักกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๒๑	กฎหมายลักษณะพยาน (Law of Evidence) ศึกษาลักษณะและกฎเกณฑ์การสืบพยานหลักฐานของศาล ทั้งคดีแพ่ง	๓ (๓-๐-๖)

และคดีอาญา หลักในการรับฟังและไม่รับฟังพยานหลักฐาน รวมทั้งหลักเรื่องพยานบอกเล่าและพยานความเห็น ข้อที่ศาลรู้อยู่ ข้อสันนิษฐานและหน้าที่นำสืบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๑ ลักษณะ ๕ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๕

๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน ๖ หน่วยกิต

๔๐๒ ๒๒๒	การเงินและบัญชีในสำนักงาน (Finance and Accounting in the Office)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษา ถึงกลยุทธ์เทคนิคและวิธีการในการจัดการทางการเงิน ทั้งในด้านการจัดหา การจัดสรรเงินทุน ตลอดจนนโยบายของธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการจัดการทางการเงิน และการบัญชี การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณและกำไร ระบบต้นทุนผันแปรการงบประมาณ การวิเคราะห์ผลต่างที่เกิดขึ้น การใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในการวางแผนและควบคุม	
๔๐๒ ๒๒๓	บุคลิกภาพและการพูดในที่สาธารณะ (Personality and Public Speaking)	๓ (๓-๐-๖)
	วิชานี้มีวัตถุประสงค์จะพัฒนาบุคลิกภาพ (บุคลิกลักษณะ ๙) และทักษะการพูดในที่สาธารณะของนิสิต โดยพัฒนาคุณลักษณะและทักษะที่สำคัญดังนี้ กิริยาท่าทาง การแต่งกาย และมารยาททางสังคม จิตวิทยาในการสื่อสาร การใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษากาย การอธิบายและให้เหตุผล แสดงความคิดเห็น เจจจา การฝึกอบรม และชักชวนโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นได้ การนำเสนองาน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	
๔๐๒ ๓๒๔	กฎหมายอาญา ๒ (Criminal Law II)	๓ (๓-๐-๖)
	วิชาเฉพาะด้านทางรัฐประศาสนศาสตร์ก่อน : เคยศึกษาวิชา ๔๐๒ ๓๑๕ กฎหมายอาญา ภาคทั่วไป ศึกษาหลักกฎหมายอาญาภาคความผิดที่สำคัญตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ และ ๓	
๔๐๒ ๔๒๕	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (International Relation)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความรู้พื้นฐานของการเมืองระหว่างประเทศธรรมชาติและโครงสร้างของระบบการเมืองระหว่างประเทศปัจจัยทางด้านการเมืองเศรษฐกิจ สังคม และการทหาร วัฒนธรรม อุดมการณ์ที่มีผลต่อแนวพฤติกรรมของรัฐ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ พัฒนาการความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เช่นระเบียบปฏิบัติกฎหมายสถาบันระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวพระพุทธศาสนา	
๔๐๒ ๔๒๖	ประชาคมอาเซียนศึกษา	๓ (๓-๐-๖)

(ASEAN Community Studies)

ศึกษากำเนิด พัฒนาการ และบทบาทของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) แนวคิดเกี่ยวกับภูมิภาคนิยม การบูรณาการภูมิภาค และประชาคมด้านความมั่นคงกับพลวัตความร่วมมือของอาเซียน อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาค ความสำเร็จและข้อจำกัดของอาเซียน ความผูกพันต่อการเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา สถานภาพทางการเมืองภายในประเทศภูมิภาคสังคมและการพัฒนาวัฒนธรรม สันติภาพและเสถียรภาพ เศรษฐกิจ การเมือง หลักความยุติธรรมและหลักนิติธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาค และบทบาทของไทยในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน

- ๔๐๒ ๔๒๗ พุทธธรรมกับการบริหารเชิงกลยุทธ์** ๓ (๓-๐-๖)
(Buddha Dharma and Strategic Management)
ศึกษาความหมายและขอบข่ายของการบริหาร บทบาทด้านการบริหารของพระพุทธเจ้า วิเคราะห์พุทธธรรมเกี่ยวกับหลักการและวิธีการบริหาร คุณธรรมและจริยธรรมของนักบริหาร การประยุกต์พุทธวิธีบริหารเพื่อใช้ในการบริหาร
- ๔๐๒ ๔๒๘ ดิจิทัลเพื่อการบริหารงานภาครัฐ** ๓ (๓-๐-๖)
(Digital for Public Administration)
ศึกษารูปแบบของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นโยบายภาครัฐอันเป็นการยกระดับคุณภาพงานบริการและการบริหารจัดการภาครัฐที่ต้องการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ยุค Digital Government เพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ๔๐๒ ๔๒๙ นวัตกรรมการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ๓ (๐-๙-๐)
(Innovation in Local Governmental Organization)
ศึกษาแนวคิดและหลักการในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระบบการบริหาร รูปแบบ โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ นวัตกรรมในการจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีการการบริหารจัดการที่สามารถรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยใช้เทคนิคและการตัดสินใจที่ ทันต่อสถานการณ์เพื่อให้องค์กรท้องถิ่นทุกรูปแบบพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งคุณภาพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและท้องถิ่น
- ๔๐๒ ๔๓๐ การต่อต้านการทุจริตภาครัฐ** ๓ (๓-๐-๖)
(Anti-Corruption)
ศึกษาเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตที่เป็นการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในทุกรูปแบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิควรได้ ทั้งต่อองค์กร ตนเอง ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือการช่วยเหลือสนับสนุน เพื่อประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมือง นักการเมือง หรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทางการเมือง ตลอดจนกิจกรรมทางการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมถึงการกระทำใดๆ ที่ขัดหรือแย้งกับหลักธรรมาภิบาลและ

หลักจริยธรรม ยกเว้นแต่เป็นกรณีที่ถูกหมาย ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น หรือจารีตทางการค้าให้กระทำได้ ทั้งนี้ ด้วยตระหนักดีถึงภัยร้ายแรงของการทุจริตที่ทำลายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ทั้งยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ

๔๐๒ ๔๓๑ กฎหมายแรงงานและสวัสดิการสังคม ๓ (๓-๐-๖)
(Labor and Social Welfare Law)

ศึกษากำเนิดและหลักสำคัญของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายประกันสังคม กฎหมายเงินทดแทน กฎหมายการทำงานของคนต่างด้าว กฎหมายคนเข้าเมือง รวมทั้งแนวคิด หลักการ นโยบายของรัฐและกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม ระบบสวัสดิการสังคม การจัดสวัสดิการสังคมให้แก่บุคคลประเภทต่าง ๆ ในสังคม เช่น สวัสดิการลูกจ้าง สวัสดิการครอบครัว สวัสดิการสตรี เด็กและเยาวชนในภาวะยากลำบาก สวัสดิการผู้สูงอายุ สวัสดิการคนพิการและคนไร้ที่พึ่ง

๔๐๒ ๔๓๒ ภาวะผู้นำกับการบริหารสมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๖)
(Leadership and Modern Management)

ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีภาวะผู้นำ ทฤษฎีแรงจูงใจ อำนาจ และการประสานความร่วมมือ รูปแบบภาวะผู้นำ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการความขัดแย้ง แนวคิดพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร การออกแบบโครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมขององค์กร และภาวะผู้นำเชิงพุทธ

๔๐๒ ๔๓๓ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๓ (๓-๐-๖)
(Civil and Commercial Code)

ศึกษากฎหมายแพ่งและพาณิชย์พื้นฐาน ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ว่าด้วยเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ว่าด้วยยืม ฝากทรัพย์ เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันชั้นต่อ, ว่าด้วยคำประกัน จำนอง จำนำ ว่าด้วยตัวแทน นายหน้า ว่าด้วยตัวเงิน บัญชีเดินสะพัด ว่าด้วยหุ้นส่วน บริษัท และบริษัทมหาชน จำกัด และว่าด้วยครอบครัว

๔๐๒ ๔๓๔ กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง ๓ (๓-๐-๖)
(Constitutional Law and Political Institution)

ศึกษาประวัติ ความหมายของรัฐธรรมนูญ รัฐและรูปของรัฐ รัฐบาล และรูปของรัฐบาล การแบ่งแยกอำนาจ อำนาจอธิปไตยและความเกี่ยวพันระหว่างอำนาจเหล่านี้ กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทย หลักการทั่วไปของการเลือกตั้ง พรรคการเมือง กฎหมายการเลือกตั้งของไทย

๔๐๒ ๔๓๕ การจัดการความขัดแย้ง ๓ (๓-๐-๖)
(Conflict Management)

ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับความขัดแย้ง ทฤษฎีความขัดแย้ง การวิเคราะห์ความขัดแย้ง ปฏิกริยา การตอบสนอง และผลพวงของความขัดแย้ง มิติทางสังคม ความสัมพันธ์ทางอำนาจ และความเป็นมนุษย์ในความขัดแย้ง บทบาทผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการขัดแย้ง การสร้างกรอบเจรจาไกล่เกลี่ย เทคนิคและทักษะการจัดการความขัดแย้ง ปัญหาความขัดแย้ง

และความรุนแรงในระดับครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่างประเทศ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี และบทเรียนจากความขัดแย้ง

๔๐๒ ๔๓๖ **การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน อย่างยั่งยืน** ๓ (๐-๙-๐)

(Sustainable of Economic Social and Community Development)

ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืน ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ศึกษาประวัติความเป็นมาปรัชญา หลักการดำเนินงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔๐๒ ๔๓๗ **ธุรกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** ๓ (๐-๙-๐)

(Community Business According to the Sufficiency Economy Philosophy)

ศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวแบบการขยายผลในกระบวนการทำงาน ศึกษาชุมชนต้นแบบตามศักยภาพด้านจิตใจและสังคมของชุมชน ศักยภาพด้านเศรษฐกิจของชุมชน ศักยภาพด้านการเรียนรู้ของชุมชน ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ศึกษาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบตามตัวชี้วัด “พออยู่ พอกิน” “อยู่ดี กินดี” และ มั่งมี ศรีสุข”

๔๐๒ ๔๓๘ **การบริหารงานยุติธรรม** ๓ (๓-๐-๖)

(Good Governance for the Administration)

ศึกษาความหมายของการบริหารงานยุติธรรม การบริหารจัดการงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอาญา การแก้ปัญหา การกระทำความผิดในสังคม ตลอดจนทั้งการบริหารเพื่อความปลอดภัยภายในองค์กรภาครัฐ และเอกชน

๔๐๒ ๔๓๙ **สหกิจศึกษา** ๓ (๐-๙-๐)

(Cooperative Education)

ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และสังเคราะห์องค์ความรู้ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นำองค์ความรู้สู่ภาคปฏิบัติในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการ หรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ โดยความร่วมมือจากภาคี เพื่อสร้างประสบการณ์ทำงานให้นิสิต เพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ตลอดจนมีทักษะในการวิเคราะห์และประเมิน โดยมีบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานมอบหมายให้ทำหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงาน

๔๐๒ ๔๔๐ **การบริหารธุรกิจและการเงิน** ๓ (๓-๐-๖)

(Business and Financial Management)

ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานทางธุรกิจ ระบบธุรกิจ สิ่งแวดล้อมของธุรกิจ รูปแบบการประกอบธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ หน้าที่ธุรกิจด้านการตลาด การผลิต การบัญชี การเงิน และทรัพยากรบุคคล การจัดการองค์กร ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ธุรกิจระหว่างประเทศ จริยธรรมธุรกิจและความรับผิดชอบต่อสังคม แนวคิดและวิธีการในการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่

เทคนิคการพยากรณ์ด้านการตลาดและการเงิน การวิจัยตลาด การค้นหาโอกาสทางธุรกิจ การศึกษาความเป็นไปได้เพื่อการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่ การวิเคราะห์ความไว ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่

- ๔๐๒ ๔๔๑ ฝึกประสบการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์** ๓ (๐-๙-๐)
(Practice Experience in Public Administration)
 ปฏิบัติงานในสถานที่ปฏิบัติงานการเสมือนเป็นพนักงานชั่วคราวเต็มเวลาของสถานที่ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งตามที่ตรงกับวิชาชีพและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนิสิตเพื่อเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติงานเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ สัปดาห์ ปฏิบัติตนตามระเบียบการบริหารงานบุคคลของสถานที่ปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน นิสิตต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากสถานประกอบการอย่างเต็มความสามารถ มีอาจารย์นิเทศและผู้นำเทศงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษาระหว่างปฏิบัติงาน มีการติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเตรียมนิสิตสู่งานที่นิสิตสนใจและพัฒนาทักษะวิชาชีพสำหรับการทำงาน
- ๔๐๒ ๔๔๒ รัฐประศาสนศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา** ๓ (๐-๖-๖)
(Public Administration Science in Buddhism)
 ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนาและจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่
- ๔๐๒ ๔๔๓ รัฐประศาสนศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา** ๓ (๓-๐-๖)
(Public Administration in Buddhist Literature)
 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ปรากฏในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาสมัยใหม่ เช่น ไตรภูมิพระร่วง โลกนิติ ราชนิติ ธรรมนิติ จักรกาวฬที่ปนี ภูมิวิลาสินี มงคลที่ปนี โลกที่ปกสาร โลกบัญญัติ วิเคราะห์หลักการบริหารในวรรณกรรมเหล่านี้และวรรณกรรมอื่นๆ
- ๔๐๒ ๔๔๔ ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา** ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhist Good Governance)
 ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการและองค์ประกอบของธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก เปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลกับธรรมาภิบาลเชิงพุทธ การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธสำหรับการบริหารจัดการภาครัฐภาคธุรกิจภาคเอกชนและประชาชน
- ๔๐๒ ๔๔๕ การจัดการทุนมนุษย์เชิงพุทธ** ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhist human capital management)
 ศึกษาปรัชญา ความเป็นมา แนวคิดของการจัดการทุนมนุษย์ ภายใต้หลักการจัดการทุนทางปัญญา ทุนทางสังคม และทุนทางอารมณ์ และนโยบายการบริหารทุนมนุษย์ตั้งแต่การวางแผนกำลังคน ทิศทางการพัฒนาฝีมือแรงงาน การปรับเปลี่ยนหมุนเวียนโยกย้ายฝีมือแรงงานในประชาคมอาเซียน
- ๔๐๒ ๔๔๖ แพลตฟอร์มเพื่อการบริหารองค์กร** ๓ (๓-๐-๖)

(Platform for Organization Management)

ศึกษาเกี่ยวกับการวางรากฐานขององค์การสู่อนาคต และเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยต้องตอบโจทย์ภารกิจของภาครัฐใน ๔ แพลตฟอร์ม (Platform) ประกอบด้วย การสร้างและพัฒนานคน ให้เป็น Smart Citizen การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่า (Value Based Economy) การสร้างและพัฒนานวัตกรรม ไปสู่ประเทศฐานนวัตกรรม (Innovation Nation) การยกเครื่ององค์การ (Reinvent) องค์การจะต้องเป็นหลักในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมของประเทศ (Future Setting)

๔๐๒ ๔๔๗ ความเป็นครูวิชาชีพ

๓ (๓-๐-๖)

(Technical Teachership)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นความเป็นครู บทบาทหน้าที่และภาระงานครู สมรรถนะครู ลักษณะของครูที่ดี จรรยาบรรณวิชาชีพครู การเป็นบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ คุณธรรมและจริยธรรมของครู เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

๔๐๒ ๔๔๘ การจัดการสำนักงานสมัยใหม่

๓ (๓-๐-๖)

(Modern office management)

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงาน การจัดการสำนักงาน การจัดการประชุม การอบรม การจัดสภาพแวดล้อมในสำนักงาน การจัดวางแผนผังสำนักงานให้เหมาะสมกับพื้นที่และลักษณะงาน กระบวนการบริหารจัดการสำนักงานสมัยใหม่ การบริหารงานเอกสารและงานสารบรรณ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสำหรับสำนักงานสมัยใหม่ การจัดระบบวิธีการปฏิบัติงานสำนักงาน การจัดการข้อมูล การประมวลผลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการจัดการสำนักงานสมัยใหม่ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนงานสำนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔๐๒ ๔๔๙ ไทยศึกษา

๓ (๓-๐-๖)

(Thai Studies)

ศึกษาภาษาไทยผ่านประวัติศาสตร์ไทย วัฒนธรรมไทย สังคมไทย เศรษฐกิจไทย การเมืองไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิศาสตร์ไทย การศึกษา เศรษฐกิจพอเพียง สิทธิและความเสมอภาค วิถีชีวิตสังคมไทย

๔๐๒ ๔๕๐ การบริหารกิจการท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา

๓ (๐-๙-๐)

(Local Affairs Management for Development)

ศึกษารูปแบบการจัดการระเบียบราชการแผ่นดิน หลักกระจายอำนาจทางการปกครอง การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ การจัดทำบริการสาธารณะ ประโยชน์ที่สาธารณะชนควรได้รับภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย

๔๐๒ ๔๕๑ การบริหารและการพัฒนาทุนมนุษย์ยุคใหม่

๓ (๓-๐-๖)

(Administration and New Human Capital Development)

การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณภาพและผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งเป็นการรวมกิจกรรมอย่างกว้างขวาง นับตั้งแต่การกำหนดและสรรหา

บุคลากรที่มีความสามารถดีที่สุดใน (Talent) การรักษาบุคลากร การพัฒนาและ
 จูงใจให้บุคลากรแสดงศักยภาพสูงสุดของตนเองได้ ตามแนวคิดการพัฒนาทุน
 มนุษย์ยุคใหม่

๔๐๒ ๒๕๒

เทคนิคการจัดเวทีประชาคม

๓ (๐-๙-๐)

(Techniques for Organizing Community Forums)

ศึกษาเทคนิคเกี่ยวกับการจัดเวทีประชาคม การรวมตัวของสมาชิกใน
 สังคมเพื่อรวมตัวกันทำกิจกรรมต่างๆ ขั้นตอนการแก้ไขปัญหา วางแผนพัฒนา
 ชุมชน การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

หมวดที่ ๔

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑. ระบบ

ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑.๒. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

มีการศึกษาภาคฤดูร้อน ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๑.๓. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาคของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒. การดำเนินการหลักสูตร

วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคต้น ระหว่างเดือนพฤษภาคม - กันยายน

ภาคปลาย ระหว่างเดือนตุลาคม - มีนาคม

ภาคฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม

๓. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

- จัดการศึกษาแบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลอินเทอร์เน็ต

๔. การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

นิสิตที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อน เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ ๕

ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร

๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์ต่างๆ ของโลกในปัจจุบัน ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารถึงกันอย่างรวดเร็วทั่วโลก ทำให้เกิดการแข่งขันอย่างมากไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ ด้านการจัดหาทรัพยากร ด้านการพัฒนา ฯลฯ ขณะเดียวกันก็เกิดความร่วมมือ จับตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เป็นการรวมตัวกันเป็นประชาคมยุโรป และการรวมตัวกันเป็นภูมิภาคอาเซียน เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่มีการแข่งขันอย่างเข้มข้น เพื่อสร้างบุคลากรในด้านการเมืองการปกครอง การบริหารจัดการภาครัฐ ระหว่างประเทศ และสามารถยืนหยัดได้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้

๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

จากสถานการณ์ต่างๆ ของโลกในปัจจุบันทางด้านเศรษฐกิจ เป็นผลให้สังคมและวัฒนธรรม เกิดการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรวมกลุ่ม การร่วมมือในภูมิภาคที่มีความแตกต่างกันไปในทางสังคม และวัฒนธรรม ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตร จึงมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างดังกล่าว เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ ที่พร้อมปรับตัวเองเข้าสู่สภาพของการเปลี่ยนแปลงได้โดยยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และรากเหง้าของตนเอง

การวางแผนหลักสูตรจะคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมยุคการสื่อสารไร้พรมแดน เปิดเสรีทางการค้าและการเคลื่อนย้ายแรงงาน ทำให้เกิดการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ การผลิตบุคลากรที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่มุ่งไปสู่สังคมแห่งความรู้ ที่แข่งขันกันด้วยความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพ มีความเข้าใจในผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะช่วยชี้นำและขับเคลื่อนให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในรูปแบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของสังคมไทย

๒. ผลกระทบจาก ข้อ ๑ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

ปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของสังคมในการสร้างคนรุ่นใหม่ที่ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และรากเหง้าของตนเอง สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕ และการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรตามแนวทางของเกณฑ์เครือข่ายมหาวิทยาลัยกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance Criteria at Program Level: AUN-QA) ในการผลิตบุคลากรทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่มุ่งไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ที่แข่งขันกันด้วยความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพ โดยเข้าใจผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ในการช่วยชี้นำและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในรูปแบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมไทย

๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพโดยคำนึงถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษา พระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ การเป็นมหาวิทยาลัยกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา โดยกระบวนการผลิตบัณฑิตจะบูรณาการร่วมกับพันธกิจด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริการวิชาการ และด้าน ทุนบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีสติปัญญาและคุณธรรม ตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย สติปัญญา และคุณธรรม หมายถึง ความรอบรู้วิชาการด้านพระพุทธศาสนา และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมตาม หลักอริยวุฒิ ๕ ประกอบด้วย ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญาและมีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นทางหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงเล็งเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเปิดการสอนในหลักสูตรดังกล่าว และ ยังให้ความสำคัญกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการผลิตบัณฑิต

ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษา พระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ การเป็นมหาวิทยาลัยกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลัก ศาสนา โดยกระบวนการผลิตบัณฑิตจะบูรณาการร่วมกับพันธกิจด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริการวิชาการ และด้าน ทุนบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีสติปัญญาและคุณธรรม ตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย

สติปัญญาและคุณธรรม หมายถึง ความรอบรู้วิชาการด้านพระพุทธศาสนา และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสมตามหลักอริยวุฒิ ๕ ประกอบด้วย ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญาและมีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

๒. ด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมควบคู่ไปกับกระบวนการเรียน การสอน การบริการวิชาการ และการทุนบำรุงศิลปวัฒนธรรม เน้นการพัฒนางานองค์ความรู้ในพระไตรปิฎกโดยวิธีสห วิทยาการแล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาศีลธรรมและจริยธรรมของสังคม รวมทั้งพัฒนาปัญญา และคุณธรรม การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนาโดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักวิจัย ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือพุทธ นวัตกรรมให้มี คุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความเป็นสากล และใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตบัณฑิต บริการวิชาการ และทุนบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ให้สู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจนเป็น รูปธรรม

๓. ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม

ส่งเสริมให้บุคลากรและนิสิต มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีจิตอาสา ความเจริญงอกงามทาง สติปัญญาและคุณธรรม การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาการบริการวิชาการที่เกิดจากประสบการณ์ การปฏิบัติงานของบุคลากรและนิสิตร่วมกับภาคีเครือข่ายการบริการวิชาการในระดับชาติ ภูมิภาค และนานาชาติ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และพุทธนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและเสริมสร้างสันติสุขและความมั่นคงของชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคม โดยใช้การปฏิบัติศาสนกิจและการบริการสังคมของนิสิตเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานตามพันธกิจ

๔. ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ร่วมกับภาคีเครือข่าย ชุมชน วัด ท้องถิ่น หรือเครือข่ายความร่วมมือในต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการศึกษาโดยใช้พระพุทธศาสนาเป็นกลไกเพื่อสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

(๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๒๔ หน่วยกิต

(๒) หมวดวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

หมวดวิชาเฉพาะด้าน ทั้งวิชาแกน วิชาเฉพาะ และวิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งนี้ทุกรายวิชาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต เปิดสอนให้บัณฑิตหลักสูตรอื่นเพื่อให้บัณฑิตเลือกเรียนเป็นวิชาโท หรือวิชาเลือกเสรีได้ จำนวน ๖ หน่วยกิต

๓.๓ การบริหารจัดการหลักสูตร

การบริหารหลักสูตรมีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย ทั้งการปรับปรุง ติดตาม ประเมินผลและรายงานการดำเนินงานของหลักสูตร/สาขาวิชา การประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร เพื่อรักษามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ การบริหารหลักสูตร การควบคุมมาตรฐานหลักสูตร พิจารณาและจัดแบ่งภาระงานสอนให้กับบุคลากรในหลักสูตร และพิจารณาและกลั่นกรองเกรดในรายวิชาที่หลักสูตรรับผิดชอบ โดยหลักสูตรจะมีการประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อหารือเกี่ยวกับการกำหนดตารางเรียน การพิจารณาประมวลรายวิชา ข้อสอบ และการพิจารณาอนุมัติผลการเรียน รวมทั้งวางแผน กำกับติดตามการบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

๔. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

๔.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร คณะสังคมศาสตร์ ส่วนกลาง

ลำดับ ที่	ชื่อ-ฉายา- นามสกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก สถาบัน	ปีที่สำเร็จ การศึกษา
๑	ดร.ธวัชชัย สมอเนื่อ	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) รป.ม.(นโยบาย สาธารณะและการ บริหารงานบุคคล) พธ.บ.(การสอนสังคม)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๖๐ ๒๕๔๖
				มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๔
๒	ดร.หิรัญกรณ์ แก่นท้าว	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) รป.ม.(นโยบาย สาธารณะและการ บริหารงานบุคคล) พธ.บ.(การสอนสังคม)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๕๘ ๒๕๔๘
				มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๖
๓	ดร.เอนก ไยอินทร์	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) รป.ม. (รัฐประศาสน ศาสตร์) พธ.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม	๒๕๖๐ ๒๕๕๕
				มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
๔	ดร.สมบัติ นามบุรี	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ปร.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์	๒๕๖๓ ๒๕๔๘
				มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๖
๕	พระปลัดวรวัฒน์ วรเวชโน,ดร.	อาจารย์	ปร.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) รป.ม. (รัฐประศาสน ศาสตร์) ร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๖๒
				มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๖
				มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๔

๔.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะสังคมศาสตร์ ส่วนกลาง

ลำดับ ที่	ชื่อ-ฉายา- นามสกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก สถาบัน	ปีที่สำเร็จ การศึกษา
๑	ดร.ธวัชชัย สมอเนื้อ	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) รป.ม.(นโยบาย สาธารณะและการ บริหารงานบุคคล) พธ.บ.(การสอนสังคม)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๐
				มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๕๖
				มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๔
๒	ดร.หิรัญภรณ์ แก่นท้าว	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) รป.ม.(นโยบาย สาธารณะและการ บริหารงานบุคคล) พธ.บ.(การสอนสังคม)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๘
				มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๔๘
				มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๖
๓	ดร.เอนก ไวยอินทร์	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พธ.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) รป.ม. (รัฐประศาสน ศาสตร์) พธ.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๐
				มหาวิทยาลัยสยาม	๒๕๕๕
				มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
๔	ดร.สมบัติ นามบุรี	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ปร.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๓
				สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์	๒๕๔๘
				มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๖
๕	พระปลัดวรวัฒน์ วรพตมโน,ดร.	อาจารย์	ปร.ด. (รัฐประศาสน ศาสตร์) รป.ม. (รัฐประศาสน ศาสตร์) ร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๖๒
				มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๖
				มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๔

๔.๓ อาจารย์พิเศษ

ลำดับ	ตำแหน่ง-ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ สาขา สถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา
๑	ดร.กรรณิกา ธรรมสอน	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) ศศ.ม. (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม) ส.บ. (บริหารงานสาธารณสุข) พย.บ. (พยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์) น.บ. (นิติศาสตร์)
๒	ดร.ณัฐธัญญา ไชยประเสริฐ	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) น.ม. (นิติศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์)
๓	ดร.ปิยะ ปะตังทา คำสั่ง	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) LL.M. (International Legal Studies) น.ม. (นิติศาสตร์) นบท. (เนติบัณฑิตไทย) น.บ. (นิติศาสตร์)
๔	ดร.รัตนา ตฤณารังสี	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ)
๕	นายจักรินทร์ ทองบพิตร	ศศ.บ. (รัฐศาสตร์) ศศ.ม. (การบริหารรัฐกิจและกฎหมาย)
๖	ดร.ธนอมขวัญ อยู่สุข	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) บธ.ม. (กฎหมายธุรกิจ) B.B.A. (Management)
๗	ดร.ศศิพัชร วัฒนรวีวงศ์	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การเมือง) รอ.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน) บช.บ. (การบัญชี) บธ.บ. (บริหารธุรกิจ)
๘	ดร.สิริภา ภาคอัต์	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) น.ม. (นิติศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์)
๙	ดร.วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

		รอ.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน) บธ.บ. (บริหารธุรกิจบัณฑิต)
๑๐	พระครูวิมลสุวรรณกร	พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ) รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) พธ.บ. (พระพุทธศาสนา) น.บ. (นิติศาสตร์)
๑๑	ดร.กมลพร อภัยภักดิ์	รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) น.ม. (นิติศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์)
๑๒	ดร.กษนิภา อินทสุวรรณ	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) ป.ม. (วิทยาการจัดการ) รป.บ. (วิทยาการจัดการ)
๑๓	ดร.โชติกา อรรถพิมล	Ph.D (International) law of the Sea LL.M. (Maritime Law) นบท., LL.M. (Public International Law) นบ. (นิติศาสตรบัณฑิต)
๑๔	นพ.ดร.ประยูร เจนตระกูลโรจน์	รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) พ.บ. ว.ว. (ตจวิทยา)
๑๕	ดร.ภูริภัทร ห้วยหงษ์ทอง	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) นศ.ม. (การสื่อสารการท่องเที่ยว) นศ.บ. (โฆษณาประชาสัมพันธ์)
๑๖	ดร.ศิลปวิทย์ น้อยสมมิตร	ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) รอ.ม. (การจัดการภาครัฐและเอกชน) ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน)
๑๗	ดร.วรรัตน์ ศรีสถิตย์วัฒนา	รป.ด. (นโยบายสาธารณะ) ศศ.ม. (กฎหมายเศรษฐกิจ) M.B.A. (International Business) บธ.บ. (การตลาด)
๑๘	ผศ.ดร.ลัดดา ดอกไม้หอม	พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) รป.บ. (บริหารทรัพยากรมนุษย์) ศศ.บ. (รัฐศาสตร์)

		น.บ. (นิติศาสตร์) ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน)
๑๙	ดร.ฐิตารีย์ พ่วงดวงงาม	ปร.ด. (สื่อสารการเมือง) รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) บธ.บ. (การบัญชี)
๒๐	ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา	ปร.ด. (สื่อสารการเมือง) บธ.ม. (การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว) น.บ. (นิติศาสตร์) ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ)
๒๑	พระธรรมรัตนารณ์ (สมศักดิ์ โชติธโร/สังวาล สวย)	พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ) พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ) พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ) น.บ. (นิติศาสตร์) ป.บส. (การบริหารกิจการคณะสงฆ์)
๒๒	ผศ.(พิเศษ) ดร.สมภพ ระวังบุกข์	ปร.ด. (รัฐศาสตร์) ร.ม.(รัฐศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์)

๕. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาเรียนวิชาการฝึกประสบการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ (๔๐๒ ๔๔๑) เป็นวิชาที่นักศึกษาได้ฝึกงาน เกี่ยวกับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

การฝึกงานหรือฝึกภาคสนามด้านรัฐประศาสนศาสตร์ หรือด้านที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานภายในประเทศหรือต่างประเทศ โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๕.๒ ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ ๒ ชั้นปีที่ ๔

๕.๓ การจัดเวลาและตารางสอน

จัดการเรียนการสอนโดยให้มีเวลาเรียนสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดปีการศึกษาต้องมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง

๖. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาการศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์ (๔๐๒ ๓๑๘) เป็นวิชาที่นักศึกษาศึกษา ค้นคว้า วิจัยภาคสนามทางรัฐประศาสนศาสตร์ หรือเรื่องอื่นๆ

๖.๑ คำอธิบายโดยย่อ

ศึกษา ค้นคว้า วิจัยภาคสนามทางรัฐประศาสนศาสตร์ หรือเรื่องอื่นๆ โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ผู้สอน

๖.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

PLO๒ สามารถวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาวิชาของตนเพื่อทำความเข้าใจและอธิบายปรากฏการณ์ร่วมสมัยทางสังคมและการเมืองได้

๖.๓ ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๔

๖.๔ จำนวนหน่วยกิต

๓ หน่วยกิต

๖.๕ การเตรียมการ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวางแผนกิจกรรมและมอบหมายกิจกรรมในการศึกษา

๖.๖ กระบวนการประเมินผล

ประเมินจากความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัย การอภิปรายและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐานอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

หมวดที่ ๖

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- (๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
- (๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๖๖ หรือ
- (๓) ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด

๒. นิสิตแรกเข้าและกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา

ปัญหานิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา
-ปัญหาการปรับตัว	๑) จัดโครงการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ ๒) จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ๓) จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่นิสิตใหม่ ๔) จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษา โดยเปิดโอกาสให้นิสิตเข้าขอรับการปรึกษาผ่านช่องทางที่มีความหลากหลาย ได้แก่ ชั่วโมงนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษา (Home room) ขอเข้าพบที่ห้องพักอาจารย์ตามวัน-เวลาราชการ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือโทรศัพท์
-วิธีการเรียนรู้การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย และการกำหนดเป้าหมายของนิสิต	การปฐมนิเทศนิสิตใหม่ จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้นิสิตเข้าขอรับการปรึกษาผ่านช่องทางที่มีความหลากหลาย ได้แก่ ชั่วโมงนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษา (Home room) ขอเข้าพบที่ห้องพักอาจารย์ตามวัน-เวลาราชการ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือโทรศัพท์ จัดกิจกรรมทัศนศึกษา ดูงานในสถาบันศึกษาอื่น รวมทั้งศึกษาดูงานในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน
-ทักษะภาษาอังกฤษ	จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านภาษาก่อนเปิดภาคการศึกษาโดยการอบรมทักษะภาษาอังกฤษ

๓. แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี

๓.๑ แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี คณะสังคมศาสตร์ ส่วนกลาง

ชั้นปีที่	จำนวนรับ				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
๑	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๒		๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๓			๓๐	๓๐	๓๐
๔				๓๐	๓๐
จำนวนรวม	๓๐	๖๐	๙๐	๑๒๐	๑๒๐
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา				๓๐	๓๐

๔.งบประมาณตามแผน

๔.๑ งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ค่าบำรุงการศึกษา	๒๐๐X๓๐ =๖,๐๐๐	๒๐๐X๖๐ =๑๒,๐๐๐	๒๐๐X๙๐ =๑๘,๐๐๐	๒๐๐X๑๒๐ =๒๔,๐๐๐	๒๐๐X๑๒๐ =๒๔,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	๑๕,๐๐๐X๓๐ =๔๕๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐X๖๐ =๙๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐X๙๐ =๑,๓๕๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐X๑๒๐=๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐X๑๒๐ =๑,๘๐๐,๐๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	๔,๕๐๐X๓๐ ๑๓๕,๐๐๐=	๔,๕๐๐X๖๐ ๒๗๐,๐๐๐=	๔,๕๐๐X๙๐ ๔๐๕,๐๐๐=	๔,๕๐๐X๑๒๐ ๕๔๐,๐๐๐=	๔,๕๐๐X๑๒๐ ๕๔๐,๐๐๐=
รวมรายรับ	๕๙๑,๐๐๐	๑,๑๘๒,๐๐๐	๑,๗๗๓,๐๐๐	๒,๓๖๔,๐๐๐	๒,๓๖๔,๐๐๐

* หมายเหตุ : งบประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อปี (สูงสุด) ๘,๐๐๐ บาท

๔.๒ งบประมาณรายจ่าย เฉพาะส่วนกลาง (หน่วย: บาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ก. งบดำเนินการ					
๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร (ค่าใช้จ่าย/คน/ปี X จำนวนบุคลากร)	๓๘๗,๙๘๔X๕ = ๑,๙๓๙,๙๒๐	๓๘๙,๙๘๔X๕ = ๑,๙๔๙,๙๒๐	๓๙๑,๙๘๔X๕ = ๑,๙๕๙,๙๒๐	๓๙๓,๙๘๔X๕ = ๑,๙๖๙,๙๒๐	๓๙๕,๙๘๔X๕ = ๑,๙๗๙,๙๒๐
๒. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๖๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐
๓. ทุนการศึกษา	๐	๐	๐	๐	๐
๔. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย	๐	๐	๐	๐	๐
รวม (ก)	๑,๙๙๙,๙๒๐	๒,๐๖๙,๙๒๐	๒,๑๓๙,๙๒๐	๒,๒๐๙,๙๒๐	๒,๒๑๙,๙๒๐
ข. งบลงทุน					
๑. ค่าครุภัณฑ์	๐	๐	๐	๐	๐
รวม (ข)	๐	๐	๐	๐	๐
รวม (ก) + (ข)	๑,๙๙๙,๙๒๐	๒,๐๖๙,๙๒๐	๒,๑๓๙,๙๒๐	๒,๒๐๙,๙๒๐	๒,๒๑๙,๙๒๐

หมวดที่ ๗

การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

๑. การประเมินผลการเรียน

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

๒.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในระดับรายวิชา ให้นิสิตประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบและการประเมินผลให้เป็นไปตามแผนการสอน การทวนสอบในระดับหลักสูตร มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันเพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และรายงานผล

๒.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต หลังสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยเชิงสัมฤทธิ์การประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงาน

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

๓.๑ เรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่าและบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

๓.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติ วิชาศาสนากัมมัฏฐาน

๓.๓ การสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และข้อบังคับมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๘

การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐาน

การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕ ตลอดช่วงระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรและใช้การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรตามแนวทางของเกณฑ์เครือข่ายมหาวิทยาลัยกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance Criteria at Program Level: AUN-QA)

๒. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

๒.๑ Expected Learning Outcomes (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง)

๒.๑.๑ The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.

หลักสูตรแสดงถึงการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างเหมาะสม ยึดหลักหลักสูตรแสดงถึงการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างเหมาะสม ยึดตามหลักการที่ออกแบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับการจัดหมวดและลำดับการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย และมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดทุกภาคส่วน

๒.๑.๒ The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.

หลักสูตรแสดงถึงการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของทุกรายวิชา โดยถูกออกแบบและได้รับการจัดรูปแบบอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

๒.๑.๓ The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem-solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).

หลักสูตรแสดงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งรวมทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป (เกี่ยวข้องกับ สื่อสารต่าง ๆ ทั้งการพูด การเขียน การแก้ปัญหา เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงานเป็นทีม และอื่น ๆ) และผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทาง (ซึ่งเกี่ยวกับความรู้และทักษะของศาสตร์นั้น ๆ)

๒.๑.๔ The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.

หลักสูตรมีการรวบรวมข้อกำหนดหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบถ้วน โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและสะท้อนให้เห็นในผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๑.๕ The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.

หลักสูตรแสดงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจะสามารถบรรลุผลกับผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา

๒.๒ Programme Structure and Content (โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร)

๒.๒.๑ The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.

รายละเอียดของหลักสูตรและทุกรายวิชามีความครอบคลุมทันสมัย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงและรับรู้รายละเอียดของหลักสูตรและรายวิชาได้

๒.๒.๒ The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.

การออกแบบหลักสูตรมีความสอดคล้อง และเหมาะสมในเชิงโครงสร้างเพื่อไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

๒.๒.๓ The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.

การออกแบบหลักสูตรมีการคำนึงถึงและมีการนำข้อเสนอจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมาออกแบบหลักสูตร

๒.๒.๔ The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.

รายวิชา มีการสนับสนุนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างชัดเจน

๒.๒.๕ The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated.

เนื้อหาหลักสูตรมีโครงสร้างรายวิชาที่แสดงถึงการจัดลำดับทุกรายวิชาอย่างเป็นระบบและเหมาะสม และมีลักษณะการบูรณาการซึ่งกันและกัน

๒.๒.๖ The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.

หลักสูตรมีทางเลือกให้กับผู้เรียนในการเลือกรายวิชาเฉพาะในวิชาเอกและ/หรือวิชารอง

๒.๒.๗ The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.

หลักสูตรได้รับการทบทวนเนื้อหาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรมีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน และมีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม

๒.๓ Teaching and Learning Approach (การจัดการเรียนและการสอน)

๒.๓.๑ The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.

มีปรัชญาการศึกษาที่ชัดเจน และมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน และสามารถสะท้อนให้เห็นได้จากกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน

๒.๓.๒ The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.

มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้

๒.๓.๓ The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.

มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ยึดหยุ่นสอดคล้องกับผู้เรียน

๒.๓.๔ The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g., commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).

กิจกรรมการเรียนการสอนแสดงการสนับสนุนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ และปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (เช่น การตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์ และมีวิจารณญาณ ทักษะในการรับและประมวลผลข้อมูล การนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ และแนวทาง ปฏิบัติใหม่ ๆ)

๒.๓.๕ The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.

กิจกรรมการเรียนการสอนแสดงถึงการปลูกฝังผู้เรียนมีความคิดใหม่ ๆ มีความคิดสร้างสรรค์สู่การสร้างนวัตกรรมและแนวคิดแบบผู้ประกอบการ

๒.๓.๖ The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.

กระบวนการเรียนการสอนมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

๒.๔ Student Assessment (การประเมินผู้เรียน)

๒.๔.๑ A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.

มีวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย และสอดคล้องกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่คาดหวังและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

๒.๔.๒ The assessment and assessment- appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.

มีแนวทางการประเมินผู้เรียน และนโยบายการอุทธรณ์การประเมินมีความชัดเจน คงเส้นคงวา และมีการสื่อสารไปยังผู้เรียน และนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ

๒.๔.๓ The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.

มาตรฐานและขั้นตอนการประเมินผลผู้เรียนชัดเจน สำหรับติดตามความก้าวหน้าและการสำเร็จ การศึกษาของผู้เรียน คงเส้นคงวา และมีการสื่อสารไปยังผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๔.๔ The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.

วิธีการประเมินผลครอบคลุม วิธีการrubric ระยะเวลาการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การกระจายค่าน้ำหนัก การประเมินไปจนถึงเกณฑ์การให้คะแนนและการตัดเกรดที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นธรรมในการประเมินผล

๒.๔.๕ The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.

วิธีการประเมินผู้เรียนแสดงถึงการวัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และรายวิชาที่มีความชัดเจน

๒.๔.๖ Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.

มีการให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนที่เหมาะสม ทันเวลาและช่วยพัฒนาการเรียนรู้

๒.๔.๗ The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.

การประเมินผู้เรียนและกระบวนการ มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าตอบโจทย์ความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการทำงาน และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๒.๕ Academic Staff (คุณภาพบุคลากรสายวิชาการ)

๒ .๕ .๑ The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re- deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.

หลักสูตรมีการวางแผนด้านบุคลากรสายวิชาการ เพื่อให้แน่ใจว่าคุณภาพและปริมาณของบุคลากรสายวิชาการตอบสนองต่อความต้องการด้านการศึกษา การวิจัย และบริการวิชาการ

๒.๕.๒ The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.

หลักสูตรแสดงถึงการวัดและติดตามตรวจสอบภาระงานของบุคลากรสายวิชาการ เพื่อปรับปรุง ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงานด้านการศึกษา การวิจัย และบริการวิชาการ

๒ .๕ .๓ The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.

หลักสูตรมีการกำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ การประเมินผล และสื่อสารให้บุคลากรสายวิชาการรับรู้

๒ .๕ .๔ The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.

หลักสูตรแสดงถึงการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญของบุคลากรสายวิชาการ

๒.๕.๕ The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.

หลักสูตรแสดงถึงการเลื่อนตำแหน่งของบุคลากรสายวิชาการที่มีความเหมาะสมตามระบบคุณธรรมที่สอดคล้องกับงานด้านการศึกษา การวิจัย และการบริการทางวิชาการ

๒ .๕ .๖ The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.

หลักสูตรแสดงถึงการกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรสายวิชาการที่ชัดเจน โดยคำนึงถึง คุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และเสรีภาพทางวิชาการและมีการสื่อสารให้ทราบ

๒.๕.๗ The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.

หลักสูตรแสดงถึงการกำหนดและวางแผนความต้องการในการฝึกอบรมและพัฒนาตนเองของบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ และมีการดำเนินกิจกรรมด้านการฝึกอบรม และพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการที่ได้กำหนดไว้

๒.๕.๘ The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.

หลักสูตรแสดงถึงการบริหารจัดการผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการนำรางวัลและประกาศเกียรติคุณเพื่อประเมินคุณภาพที่สอดคล้องกับงานด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการของบุคลากรสายวิชาการ

๒.๖ Student Support Services (สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้)

๒.๖.๑ The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.

นโยบายการรับผู้เรียนเข้าศึกษา กระบวนการและเกณฑ์การรับเข้าศึกษาของหลักสูตร มีการกำหนดที่ชัดเจน มีการสื่อสาร เผยแพร่อย่างทั่วถึงและเป็นปัจจุบัน

๒.๖.๒ Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.

มีการวางแผนระยะสั้นและระยะยาวของการบริการสนับสนุนด้านวิชาการและด้านที่ไม่ใช่วิชาการ เพื่อให้แน่ใจว่าการบริการสนับสนุนงานด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการมีความพอเพียงและมีคุณภาพ

๒.๖.๓ An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.

มีระบบจัดเก็บและติดตามความก้าวหน้า ผลการเรียนรู้และตรวจสอบภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนและปฏิบัติการแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทั่วทั้งที่หากจำเป็น

๒.๖.๔ Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.

มีการให้คำแนะนำทางวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การแข่งขัน และบริการสนับสนุนผู้เรียนด้านต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงาน

๒.๖.๕ The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well- defined to ensure smooth delivery of the services.

มีการกำหนดสมรรถนะความสามารถของบุคลากรสายสนับสนุนที่ชัดเจน เกี่ยวข้องกับความสามารถในการให้บริการผู้เรียน มีการกำหนดวิธีการประเมินผลที่มีความชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถให้บริการได้อย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้รับบริการ

๒.๖.๖ Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.

มีการประเมินผลการให้บริการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้เรียน มีการเทียบเคียงสมรรถนะ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๒.๗ Facilities and Infrastructure (สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน)

๒.๗.๑ The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.

มีทรัพยากรทางด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ รวมถึงเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ

๒.๗.๒ The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.

มีห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่มีความทันสมัย พร้อมใช้งานและสามารถปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๗.๓ A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.

มีห้องสมุดดิจิทัล เพื่อติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๗.๔ The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.

มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร และผู้เรียน

๒.๗.๕ The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.

มหาวิทยาลัยมีการจัดหาเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายที่สามารถเข้าถึงได้ในพื้นที่ในมหาวิทยาลัย โดยสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียน การสอน การวิจัย การบริการ และการบริหารงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๒.๗.๖ The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.

มีการกำหนดและดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย รวมถึงการเข้าถึงสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๗.๗ The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.

มหาวิทยาลัยจัดให้มีสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สังคม และจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียน การวิจัย และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

๒.๗.๘ The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.

มีการกำหนดและประเมินความสามารถของบุคลากรสายสนับสนุนที่ทำหน้าที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนมีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๗.๙ The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.

มีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก (ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบริการผู้เรียน) ให้ดีขึ้น

๒.๘ Output and Outcomes (ผลผลิต)

๒.๘.๑ The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

มีการตรวจสอบติดตาม และเปรียบเทียบอัตราการสำเร็จการศึกษา การออกกลางคัน และระยะเวลาเฉลี่ยของการศึกษา เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

๒.๘.๒ Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

มีการตรวจสอบติดตาม และเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำ รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาต่อ เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

๒.๘.๓ Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

มีการตรวจสอบติดตามและเปรียบเทียบผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์และกิจกรรมงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการและผู้เรียน เพื่อการปรับปรุงให้หลักสูตรให้ดีขึ้น

๒.๘.๔ Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.

มีการตรวจสอบติดตามข้อมูลเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของหลักสูตรตามเป้าหมายที่มีการจัดตั้ง และกำหนดขึ้น

๒.๘.๕ Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

มีการตรวจสอบติดตาม และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

(KPI ผลการดำเนินงาน)

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
(๑) มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	✓	✓	✓	✓	✓
(๒) มีโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
(๓) มีการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
(๔) มีการประเมินผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓
(๕) มีคุณภาพบุคลากรสายวิชาการ	✓	✓	✓	✓	✓
(๖) มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓
(๗) มีสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน	✓	✓	✓	✓	✓
(๘) มีผลผลิต			✓	✓	✓
รวมตัวบ่งชี้ (ข้อ)	๗	๗	๘	๘	๘

หมวดที่ ๙

ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน

๑.๑.๑ กลยุทธ์การสอนด้านความรู้ ประเมินจากการสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย นำเสนอผลงาน

๑.๑.๒ กลยุทธ์การสอนด้านทักษะ ประเมินจากความสามารถในการวิเคราะห์ วิเคราะห์ การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐานอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๑.๑.๓ กลยุทธ์การสอนด้านจริยธรรม ประเมินจากเวลาเข้าเรียนและการขาดเรียนของนิสิต การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม พฤติกรรมการปฏิบัติของนิสิตตามระเบียบต่าง ๆ

๑.๑.๔ กลยุทธ์การสอนด้านลักษณะบุคคล ประเมินการความรับผิดชอบ การแบ่งกลุ่ม และการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสารและสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

๑.๒.๑ ประเมินจากการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของนิสิตในแต่ละรายวิชา

๑.๒.๒ การสังเกตการณ์สอนของประธานหลักสูตรหรือหัวหน้าภาควิชาหรือคณบดี

๑.๒.๓ การนิเทศการสอน

๑.๒.๔ การจัดทำแบบทดสอบผลการเรียนรู้ของอาจารย์

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

๒.๑ ประชุมคณะกรรมการประจำหลักสูตรและแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

๒.๒ วางแผนการประเมินหลักสูตร ออกแบบและเตรียมการในส่วนของเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูล กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยการแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มประกอบด้วย กลุ่มบัณฑิต กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มคณาจารย์ และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๓ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด วิเคราะห์ ประมวลผล และนำข้อเสนอแนะมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ จัดทำหลักสูตรปรับปรุงโดยผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะและดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร

๒.๕ เสนอคณะกรรมการประจำคณะ สภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติหลักสูตร

๒.๖ นำหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการจัดการศึกษาและบริหารหลักสูตร

๒.๗ หลังจากนำหลักสูตรไปใช้ครบ ๑ ปี เปิดโอกาสให้มีเวทีสำหรับการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและปรับปรุงย่อยในหลักสูตร

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕ และการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรตามแนวทางของเกณฑ์เครือข่ายมหาวิทยาลัยกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance Criteria at Program Level : AUN-QA)

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

จากการรวบรวมข้อมูลในข้อที่ ๒ ทั้งโดยภาพรวมและรายวิชาและการวิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้นโดยคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร จะทำให้ทราบปัญหาการบริหารหลักสูตร กรณีที่พบปัญหาสามารถดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆ ได้ทันทีในลักษณะของการปรับปรุงย่อย สำหรับการปรับปรุงทั้งฉบับนั้นจะปรับปรุงทุก ๕ ปี เพื่อให้หลักสูตรทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ภาคผนวก ก

หลักสูตรปรับปรุง เป็น ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔ กับ
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ.๒๕๖๗

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔			หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗			หมายเหตุ		
			หน่วยกิต				หน่วยกิต	
๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		๓๐	๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		๒๔	ลดลง ๖ นก.
	๑.๑	วิชาบังคับ	๑๘		๑.๑	วิชาบังคับ	๑๘	
	๑.๒	วิชาเลือก	๑๒		๑.๒	วิชาเลือก	๖	
๒.	หมวดวิชาเฉพาะด้าน		๑๐๔	๒.	หมวดวิชาเฉพาะด้าน		๑๐๒	ลดลง ๒ นก.
	๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐		๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	
	๒.๒	วิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์	๓๓		๒.๒	วิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์	๓๓	
	๒.๓	วิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	๓๒		๒.๓	วิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	๓๓	
	๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	๙		๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	๖	
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี		๖	๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี		๖	
	รวมทั้งหมด		๑๔๐		รวมทั้งหมด		๑๓๒	ลดลง ๘ นก.

วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต รายวิชาทั้งหมดใช้ร่วมกันกับหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ระหว่างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	หมายเหตุ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต นิสิตทุกต้องศึกษาหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วย ๑.วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต ๒.วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๒๔ หน่วยกิต นิสิตทุกต้องศึกษาหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป จำนวน ๒๔ หน่วยกิต ประกอบด้วย ๑.วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต ๒.วิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต	
ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต ๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๐๓ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๐๔ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๓ (๓-๐- ๖) ๐๐๐ ๒๐๕ ปรัชญาเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๐๖ คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย ๓ (๓-๐-๖)	ก.วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต ๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๐๓ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๐๔ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๓ (๓-๐- ๖) ๐๐๐ ๒๐๕ ปรัชญาเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๐๖ คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย ๓ (๓-๐-๖)	
ข. วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต ๐๐๐ ๑๐๗ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการ ปกครอง ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๐๘ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๐๙ จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๐ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๑ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๒ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๓ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๔ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๕ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาไทยเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาไทยขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	ข.วิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต ๐๐๐ ๑๐๗ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการ ปกครอง ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๐๘ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๐๙ จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๐ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๑ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๒ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๓ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๔ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๕ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาไทยเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาไทยขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	

๐๐๐ ๒๒๐ ภาษาจีนเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๐ ภาษาจีนเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๑ ภาษาจีนขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๑ ภาษาจีนขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๒ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๒ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๓ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๓ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๔ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๔ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๕ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๕ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๖ วัฒนธรรมไทย ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๖ วัฒนธรรมไทย ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๗ มนุษย์กับอารยธรรม ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๗ มนุษย์กับอารยธรรม ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๘ สันติศึกษา ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๘ สันติศึกษา ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๒๙ ภาวะผู้นำ ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๒๙ ภาวะผู้นำ ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๓๐ หลักธรรมาภิบาล ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๓๐ หลักธรรมาภิบาล ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๓๑ การรู้เท่าทันสื่อ ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๓๑ การรู้เท่าทันสื่อ ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๓๒ ความรับผิดชอบต่อสังคม ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๓๒ ความรับผิดชอบต่อสังคม ๓ (๓-๐-๖)	
๐๐๐ ๒๓๓ ศาสนาทั่วไป ๓ (๓-๐-๖)	๐๐๐ ๒๓๓ ศาสนาทั่วไป ๓ (๓-๐-๖)	

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต พ.ศ.๒๕๖๔ กับ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต พ.ศ.๒๕๖๗

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๒๔ หน่วยกิต

๑.๑ วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม (Man and Society) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมแบบสันติวิธี ความเป็นพลเมือง และการสื่อสารทางสังคมยุค New Normal	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป (General Law) ศึกษาวิวัฒนาการของกฎหมาย ความหมายและลักษณะของกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย การใช้กฎหมาย การยกเลิกกฎหมาย กฎหมายเกี่ยวกับบุคคล ครอบครัว มรดก พินัยกรรม สัญญาประเภทต่างๆ ที่สำคัญ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายอาญา ความรับผิดในทางอาญา เหตุยกเว้นความผิดและเหตุยกเว้นโทษ เหตุลดโทษ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด กระบวนการยุติธรรมของไทย	๓ (๓-๐-๖)

๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล (Computer and Digital Technology) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล องค์ประกอบระบบคอมพิวเตอร์ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ความปลอดภัย กฎหมาย และจริยธรรมในสังคมดิจิทัล มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต สื่อ และการสื่อสารยุคดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดท าเอกสาร ตาราง คำนวณ การนำเสนอข้อมูลได้ และรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communications) ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟังและการพูด การอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การทักทาย การแนะนำตัว การแสดงออกทางความรู้สึกและความคิดเห็นการแสดงบทบาทสมมติ ศึกษาโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์ เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy) ศึกษาความหมาย ขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาสาขาปรัชญา สารสำคัญของปรัชญาสาขาต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญา ตะวันออกและปรัชญาตะวันตก หลักการและวิธีให้เหตุผลทางปรัชญา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย (Mathematics and Statistics for Research) ศึกษาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ เซต การให้เหตุผล ระบบและคุณสมบัติของจำนวนจริง สมการและอสมการ ความสัมพันธ์ฟังก์ชัน เมทริกซ์ หลักพื้นฐานทางสถิติ การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ และการหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง สถิติแบบบรรยาย สถิติทดสอบ การทดสอบสมมติฐาน รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๗	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง (Introduction to Politics and Government) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครอง สถาบันทางการเมือง กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง การจัดระเบียบการปกครอง ปัญหาและอุปสรรคทางการเมือง และแนวคิดพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Economics) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์ อุปทาน การกำหนดราคาคุลยภาพ พฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีการผลิต ตลาดในระบบเศรษฐกิจ รายได้ประชาชาติ การเงิน วัฏจักรเศรษฐกิจ ดุลการค้าและดุลการชำระเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นใน	๓ (๓-๐-๖)

	สังคมปัจจุบัน และเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยและแนวทางแก้ไข และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	
--	---	--

๑.๒ วิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๗	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง (Introduction to Politics and Government) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมือง การปกครอง สถาบันทางการเมือง กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง การจัดระเบียบการปกครอง ปัญหาและอุปสรรคทางการเมือง และแนวคิด พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Economics) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์ อุปทาน การกำหนดราคาดุลยภาพ พฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีการผลิต ตลาดในระบบเศรษฐกิจ รายได้ประชาชาติ การเงิน วัฏจักรเศรษฐกิจ ดุลการค้าและดุลการชำระเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยและแนวทางแก้ไข และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๙	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน (Psychology for Self-Development) ศึกษาและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางจิตวิทยาและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถวิเคราะห์ตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพและทำงานเป็นทีม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐๑๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีทางวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ และวิเคราะห์ภาษาตามแนวภาษาศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๑	ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ (Language Skills for Learning) ความรู้เกี่ยวกับภาษาและทักษะภาษาที่จ ำเป็นต่อการสื่อสาร หลักการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูล การสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น และข้อมูลสารสนเทศจากสื่อทุกประเภท การใช้ห้องสมุด วิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทักษะสัมพันธ์ทางภาษาในการสรุปความ ตีความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์และสังเคราะห์ น าเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร วาจา และสื่อประสม	๓ (๓-๐-๖)

๐๐๐ ๑๑๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ (Modern Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคต่าง ๆ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์ประยุกต์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ หลักพื้นฐานทางเทคโนโลยี กระบวนการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น พระพุทธศาสนากับเทคโนโลยี	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๓	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Logic) ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชาค การนิยามความหมาย ญัตติ ประพจน์ในแบบต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรีตถาอนุมานและปฤจฉาวาที่แบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัฏฏ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิชาขวาที่ของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่าง ตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๔	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับ สิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และ บทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๕	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับ เหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น (Basic Sanskrit) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนาม ศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยา อาชยาด การประกอบรูปเป็นอาชยาดกรรตุวจากจากธาตุ การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	๓ (๓-๐-๖)

๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง (Advanced Sanskrit) ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยาศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาชยาตกรรตุวจาก จากธาตุ กริยาอาชยาตกรรตวจาก ภาววจาก นิชิตกรรตุวจาก นิชิตกรรต วจาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุวจากเป็นกรรตวจาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แผลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ ศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาไทยเบื้องต้น (Basic Thai) ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาไทยขั้นสูง (Advanced Thai) ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังเข้าใจจาก วิทยู โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การ เขียนบทความ และฝึกแต่งภาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๐	ภาษาจีนเบื้องต้น (Basic Chinese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบ ประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูล จากสถานการณ์ปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๑	ภาษาจีนขั้นสูง (Advanced Chinese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๒	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น(Basic Japanese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบ ประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๓	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง (Advanced Japanese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดย อาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)

๐๐๐ ๒๒๔	ภาษาฮินดีเบื้องต้น (Basic Hindi) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ผีการฟัง อ่านเขียนสนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๕	ภาษาฮินดีขั้นสูง (Advanced Hindi) ผีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๖	วัฒนธรรมไทย (Thai Culture) ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๗	มนุษย์กับอารยธรรม (Man and Civilization) ศึกษาความเป็นมาและพัฒนากาของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนากาของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๘	สันติศึกษา (Peace Education) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๙	ภาวะผู้นำ (Leadership) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของ	๓ (๓-๐-๖)

	บุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	
๐๐๐ ๒๓๐	หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๑	การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสื่อและสื่อปลอม อิทธิพลของสื่อปลอมที่มีต่อสังคม การตรวจสอบข่าว เทคนิคการรู้เท่าทันข่าวปลอม การรู้เท่าทันสื่อชวนเชื่อต่างศาสนา อันได้แก่สื่อชวนเชื่อที่บิดเบือนหลักพุทธธรรม สื่อชวนเชื่อ ที่ใส่ร้ายบุคคลหรือองค์กร โดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือจนสร้างความขัดแย้งในสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๒	ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต และ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดความรู้ความ เข้าใจ ทักษะ เจตคติ ด้านการป้องกันการทุจริต	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๓	ศาสนาทั่วไป (General Religions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนา ปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	๓ (๓-๐-๖)

ตารางเปรียบเทียบ

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาเฉพาะ

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

ระหว่างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	หมายเหตุ
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต นิสิตทุกคนจะต้องศึกษาวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วย	๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต นิสิตทุกคนจะต้องศึกษาวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วย	
๐๐๐ ๑๓๔ วรรณกรรมพระพุทธศาสนา๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๓๕ พระไตรปิฎกศึกษา (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาบาลี(๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๓๗ ประวัติพระพุทธศาสนา(๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๓๙ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ(๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๔๐ กรรณฐาน ๑ ๓(๒-๒-๕) ๐๐๐ ๒๔๑ กรรณฐาน ๒ ๓(๒-๒-๕) ๐๐๐ ๓๔๒ กรรณฐาน ๓ ๓(๒-๒-๕) ๐๐๐ ๔๔๓ กรรณฐาน ๔ ๓(๒-๒-๕)	๐๐๐ ๑๓๔ วรรณกรรมพระพุทธศาสนา๓ (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๓๕ พระไตรปิฎกศึกษา (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาบาลี(๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๓๗ ประวัติพระพุทธศาสนา(๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา (๓-๐-๖) ๐๐๐ ๒๓๙ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ(๓-๐-๖) ๐๐๐ ๑๔๐ กรรณฐาน ๑ ๓(๒-๒-๕) ๐๐๐ ๒๔๑ กรรณฐาน ๒ ๓(๒-๒-๕) ๐๐๐ ๓๔๒ กรรณฐาน ๓ ๓(๒-๒-๕) ๐๐๐ ๔๔๓ กรรณฐาน ๔ ๓(๒-๒-๕)	
๒.๒ วิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ ๓๓ หน่วยกิต	๒.๒ วิชาแกนรัฐประศาสนศาสตร์ ๓๓ หน่วยกิต	
๔๐๒ ๒๐๑ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสน ศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๑ ๒๐๒ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐- ๖) ๔๐๒ ๓๐๓ ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๓- ๐-๖) ๔๐๒ ๓๐๔ องค์การและการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๓๐๕ นโยบายสาธารณะ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๔๐๖ เทคนิคและเครื่องมือการบริหารทาง รัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๓๐๗ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ๓ (๓-๐- ๖) ๔๐๒ ๓๐๘ การบริหารงบประมาณและการคลัง สาธารณะ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๓๐๙ การบริหารการพัฒนาและการบริหาร	๔๐๑ ๑๐๑ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๑๐๑ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๑๐๒ ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๑๐๓ องค์การและการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๒๐๔ นโยบายสาธารณะและการวางแผน ๓ (๓-๐- ๖) ๔๐๒ ๒๐๕ พฤติกรรมองค์การ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๒๐๖ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๓๐๗ การบริหารงบประมาณและการคลัง สาธารณะ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๓๐๘ การบริหารการพัฒนาและการบริหาร โครงการ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๒ ๓๐๙ เทคนิคและเครื่องมือการบริหารทางรัฐ ประศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)	

[illegible]

๔๐๒ ๔๒๘ การระดมมวลชนและเคลื่อนไหวกทางสังคม ๓ (๓-๐-๖)	ท้องถิ่น	
๔๐๒ ๔๒๙ ดิจิตอลเพื่อการบริหารงานภาครัฐ ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๐ การต่อต้านการทุจริตภาครัฐ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๐ นวัตกรรมการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๑ กฎหมายแรงงานและสวัสดิการสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๑ การต่อต้านการทุจริตภาครัฐ ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๒ ภาวะผู้นำกับการบริหารสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๒ กฎหมายแรงงาน ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๓ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๓ ภาวะผู้นำกับการบริหารสมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๔ กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๔ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๕ การจัดการความขัดแย้ง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๕ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๖ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน อย่างยั่งยืน	๓ (๐-๕-๐)
๔๐๒ ๔๓๖ การจัดการความขัดแย้ง ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๗ ธุรกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓ (๐-๕-๐)
๔๐๒ ๔๓๗ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน อย่างยั่งยืน ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๘ การบริหารงานยุติธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๘ ธุรกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๙ สหกิจศึกษา	๓ (๐-๕-๐)
๔๐๒ ๔๓๙ การบริหารงานยุติธรรม ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๐ การบริหารธุรกิจและการเงิน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๐ สหกิจศึกษา ๓ (๐-๖-๖)	๔๐๒ ๔๔๑ การฝึกประสบการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๐-๕-๐)
๔๐๒ ๔๔๑ การบริหารธุรกิจและการเงิน ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๒ รัฐประศาสนศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	๓ (๐-๖-๖)
๔๐๒ ๔๔๒ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๐-๖-๖)	๔๐๒ ๔๔๓ รัฐประศาสนศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๓ รัฐประศาสนศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๔ ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๔ รัฐประศาสนศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๕ การจัดการทุนมนุษย์เชิงพุทธ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๕ ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๖ แพลตฟอร์มเพื่อการบริหารองค์การ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๖ การจัดการทุนมนุษย์เชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๗ ความเป็นครูวิชาชีพ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๔๗ แพลตฟอร์มเพื่อการบริหารองค์การ ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๘ การจัดการสำนักงานสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๔๔๙ ไทยศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๔๕๐ การบริหารกิจการท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา	๓ (๐-๕-๐)
	๔๐๒ ๔๕๑ การบริหารและการพัฒนาทุนมนุษย์ยุคใหม่	๓ (๓-๐-๖)
	๔๐๒ ๒๕๒ เทคนิคการจัดเวทีประชาคม	๓ (๐-๕-๐)

๓) หมวดวิชาเลือกเสรี

นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตต้องเลือกศึกษารายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นวิชาเลือกเสรีจำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตโดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา

๒.๑ หมวดวิชาพระพุทธศาสนา

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร พ.ศ.๒๕๖๔ กับ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร พ.ศ.๒๕๖๗

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	สถานะ
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๓๔ วรรณกรรมพระพุทธศาสนา (Buddhist Literature) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาประวัติและพัฒนาการของวรรณกรรมบาลีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทย โดยวิเคราะห์วรรณกรรมที่น่าสนใจ เช่น ภูมิธรรม วิสุทธิธรรม มหาวงศ์ ที่ปวงค์ ศาสนวงศ์ เทภูมิกถา มังคลัตถทีปนี กาพย์มหาชาติ สังคหิยวงศ์ มงคลวิเสสกา แก่นพุทธศาสน์ กรรมที่ปนี พุทธธรรม พุทธวิทยา และพระไตรปิฎกฉบับสากล: วิถีธรรมจากพุทธปัญญา	๐๐๐ ๑๓๔ วรรณกรรมพระพุทธศาสนา (Buddhist Literature) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาประวัติและพัฒนาการของวรรณกรรมบาลีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทย โดยวิเคราะห์วรรณกรรมที่น่าสนใจ เช่น ภูมิธรรม วิสุทธิธรรม มหาวงศ์ ที่ปวงค์ ศาสนวงศ์ เทภูมิกถา มังคลัตถทีปนี กาพย์มหาชาติ สังคหิยวงศ์ มงคลวิเสสกา แก่นพุทธศาสน์ กรรมที่ปนี พุทธธรรม พุทธวิทยา และพระไตรปิฎกฉบับสากล: วิถีธรรมจากพุทธปัญญา	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๕ พระไตรปิฎกศึกษา (Tipitaka Studies) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาประวัติและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา โครงสร้างและเนื้อหาสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น มหาวิงค์ ภิกขุณีวิงค์ และมหาวัคค์ในพระวินัยปิฎก พระสูตรสำคัญ เช่น พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร มหาสติปัฏฐานสูตร จุฬกัมมวิงค์ สูตรในพระสุตตันตปิฎก ศึกษาสาระเบื้องต้นของปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป นิพพานในพระอภิธรรมปิฎก การสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย พระไตรปิฎกบาลีอักษรต่างๆ และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาพระไตรปิฎก	๐๐๐ ๑๓๕ พระไตรปิฎกศึกษา (Tipitaka Studies) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาประวัติและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา โครงสร้างและเนื้อหาสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น มหาวิงค์ ภิกขุณีวิงค์ และมหาวัคค์ในพระวินัยปิฎก พระสูตรสำคัญ เช่น พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร มหาสติปัฏฐานสูตร จุฬกัมมวิงค์ สูตรในพระสุตตันตปิฎก ศึกษาสาระเบื้องต้นของปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป นิพพานในพระอภิธรรมปิฎก การสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย พระไตรปิฎกบาลีอักษรต่างๆ และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาพระไตรปิฎก	คงเดิม

๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาบาลี (Pali) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักษรวิธี ว จีวิภาค และหลักการแต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาบาลี (Pali) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักษรวิธี ว จีวิภาค และหลักการแต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น	คงเดิม
๐๐๐ ๒๓๗ ประวัติพระพุทธศาสนา (History of Buddhism) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาในอินเดีย การ เผยแผ่พระพุทธศาสนาจากประเทศอินเดียไปใน ประเทศต่างๆ ความสำคัญ ลักษณะเด่นของ พระพุทธศาสนา ฐานะและบทบาทของ พระพุทธศาสนาในนานาประเทศ พระพุทธศาสนา กับสังคมวัฒนธรรมในนานาประเทศ ขบวนการ และองค์กรทางพระพุทธศาสนาในปัจจุบันและ ทิศทางในอนาคต และบทบาทของคณะสงฆ์ไทย กับการสืบพระพุทธศาสนาตามพุทธปณิธานตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน	๐๐๐ ๒๓๗ ประวัติพระพุทธศาสนา (History of Buddhism) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาในอินเดีย การ เผยแผ่พระพุทธศาสนาจากประเทศอินเดียไปใน ประเทศต่างๆ ความสำคัญ ลักษณะเด่นของ พระพุทธศาสนา ฐานะและบทบาทของ พระพุทธศาสนาในนานาประเทศ พระพุทธศาสนา กับสังคมวัฒนธรรมในนานาประเทศ ขบวนการ และองค์กรทางพระพุทธศาสนาในปัจจุบันและ ทิศทางในอนาคต และบทบาทของคณะสงฆ์ไทย กับการสืบพระพุทธศาสนาตามพุทธปณิธานตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา (Buddhist Festival and Traditions) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทาง พระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและสมัยหลัง พุทธกาลความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของ เทศกาลและพิธีกรรม เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญ ทางพระพุทธศาสนาที่ถือปฏิบัติในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของเทศกาลและ พิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อสังคมไทย	๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา (Buddhist Festival and Traditions) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทาง พระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและสมัยหลัง พุทธกาลความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของ เทศกาลและพิธีกรรม เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญ ทางพระพุทธศาสนาที่ถือปฏิบัติในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของเทศกาลและ พิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อสังคมไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๒๓๙ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ (Dhamma in English) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยม ใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่ สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนา ไว้เป็นภาษาอังกฤษ ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๐๐๐ ๒๓๙ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ (Dhamma in English) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยม ใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่ สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนา ไว้เป็นภาษาอังกฤษ ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๔๐ ธรรมเนียม ๑	๐๐๐ ๑๔๐ ธรรมเนียม ๑	คงเดิม

(Buddhist Meditation I) ๓ (๒-๒-๕) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของ สมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิเวรณ ๕ อุปกิเลส ๑๖ และฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	(Buddhist Meditation I) ๓ (๒-๒-๕) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของ สมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิเวรณ ๕ อุปกิเลส ๑๖ และฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	
๐๐๐ ๒๔๑ กรรมฐาน ๒ (Buddhist Meditation II) ๓ (๒-๒-๕) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวภิกขุสูตตปิฎกใน มหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และ วิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๒๔๑ กรรมฐาน ๒ (Buddhist Meditation II) ๓ (๒-๒-๕) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวภิกขุสูตตปิฎกใน มหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และ วิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๓๔๒ กรรมฐาน ๓ (Buddhist Meditation III) ๓ (๒-๒-๕) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานใน มหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๓๔๒ กรรมฐาน ๓ (Buddhist Meditation III) ๓ (๒-๒-๕) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานใน มหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๔๔๓ กรรมฐาน ๔ (Buddhist Meditation IV) ๓ (๒-๒-๕) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน และธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๔๔๓ กรรมฐาน ๔ (Buddhist Meditation IV) ๓ (๒-๒-๕) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน และธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา

๒.๒ วิชาแกนทางรัฐประศาสนศาสตร์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔ กับ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗	สถานะ
๔๐๑ ๑๐๑ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ (Introduction to Political Science) ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๑ ๑๐๑ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ (Introduction to Political Science) ๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษา ธรรมชาติ และวิธีการทาง รัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐศาสตร์กับ ศาสตร์ทางสังคมอื่นๆ ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และ หลักเกี่ยวกับ อำนาจ การใช้ อำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับบุคคล อำนาจกับ กฎหมาย สถาบันทางการเมืองการปกครอง พลัง และกระบวนการทางการเมืองและประชาคม นานาชาติ	ศึกษาธรรมชาติและวิธีการทางรัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐศาสตร์กับศาสตร์ทาง สังคมอื่นๆ ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และหลักเกี่ยวกับ อำนาจ การใช้ อำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับ บุคคล อำนาจกับกฎหมาย สถาบันทางการเมือง การปกครอง พลังและกระบวนการทางการเมือง และประชาคมนานาชาติ	คงเดิม
๔๐๒ ๒๐๒ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสน ศาสตร์ (Principle of Public Administration) ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๑๐๑ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสน ศาสตร์ (Principle of Public Administration) ๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและ ขอบข่ายการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ปทัสถานและวิวัฒนาการของรัฐประศาสน ศาสตร์ การบริหารการพัฒนา ปัจจัยแวดล้อม ทางรัฐประศาสนศาสตร์ นโยบายและการ วางแผนของรัฐ องค์การและการจัดการภาครัฐ แนวใหม่ แนวโน้มรัฐประศาสนศาสตร์ของไทย	ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบข่าย การศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ปทัสถานและ วิวัฒนาการของรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารการ พัฒนา ปัจจัยแวดล้อมทางรัฐประศาสนศาสตร์ นโยบายและการวางแผนของรัฐ องค์การและการ จัดการภาครัฐแนวใหม่ แนวโน้มรัฐประศาสนศาสตร์ ยุคใหม่	ปรับรหัส รายวิชาปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๓๐๓ ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration Theory)๓ (๓-๐- ๖)	๔๐๒ ๑๐๒ ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration Theory)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาทฤษฎีและพฤติกรรมองค์การ โดยเริ่มจากแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ องค์การสมัยดั้งเดิมถึงสมัยปัจจุบัน ความหมาย และองค์ประกอบขององค์การ ตัวแปรใน องค์การ วิธีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์การ ปัจจัยพื้นฐานที่กำหนดพฤติกรรมการทำงานของ	ศึกษาทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ทฤษฎีดั้งเดิม ทฤษฎีท้าทาย ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ใน สมัยใหม่ ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์และการ จัดการภาครัฐในสมัยปัจจุบัน	ปรับรหัส รายวิชาปรับ คำอธิบาย รายวิชา

มนุษย์ พฤติกรรมในการบริหาร อิทธิพลของโครงสร้างและกระบวนการในองค์การที่มีต่อพฤติกรรมการทำงานของมนุษย์		
๔๐๒ ๓๐๔ องค์การและการจัดการ (Organizational and Public Administration)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๑๐๓ องค์การและการจัดการ (Organizational and Public Administration)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาเกี่ยวกับ ความหมายและความสำคัญขององค์การและการบริหาร สิ่งแวดล้อมการบริหาร กลไกในการบริหารงานสาธารณะ พัฒนาการของทฤษฎีองค์การและการบริหาร โครงสร้างและการออกแบบองค์การภาครัฐ กระบวนการบริหารองค์การภาครัฐ	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ทฤษฎี และองค์ประกอบขององค์การ สิ่งแวดล้อม องค์การของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหาร และองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	ปรับรหัส รายวิชาปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๓๐๕ นโยบายสาธารณะ (Public Policy)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๒๐๔ นโยบายสาธารณะ และการวางแผน (Public Policy and Plan)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและการวางแผน ประเภทและวิธีการกำหนดนโยบายของรัฐ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่อนโยบาย การนำนโยบายไปกำหนดเป็นแผนงานและโครงการ เทคนิคและหลักการของการวางแผน และให้มีการศึกษาเฉพาะกรณี โดยเน้นการกำหนดนโยบายสาธารณะและการวางแผนของประเทศไทย	ความหมาย ความสำคัญ หลักการ และพัฒนาการของนโยบายสาธารณะและการวางแผน ประเภทของนโยบายสาธารณะ ตัวแบบของนโยบายสาธารณะ วงจรของนโยบายสาธารณะ รวมถึงองค์การที่เกี่ยวข้องกับระบบของนโยบาย เทคนิคและลักษณะการวางแผน ระดับของแผน ขั้นตอนของการวางแผน ปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดนโยบายและการวางแผน การมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชนกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ โดยมุ่งเน้นนโยบายสาธารณะของไทยหรือกรณีศึกษา	ปรับรหัส รายวิชา ปรับชื่อวิชา และ คำอธิบาย รายวิชา
๔ ๐ ๒ ๓ ๑ ๐ พ ฤ ตี ก ร ร ม อ ง ค์ ก า ร (Organizational Behaviors)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๒๐๕ พฤติกรรมองค์การ (Organizational Behaviors)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาถึงพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ และการบริหารงาน พฤติกรรมองค์การกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ การใช้พลังงานของกลุ่มให้เป็นประโยชน์ต่อองค์การ พื้นฐานพฤติกรรมบุคคลเกี่ยวกับการรับรู้ ค่านิยม ทักษะ การจูงใจ การสร้างขวัญ กำลังใจและความพึงพอใจในงาน พื้นฐานพฤติกรรมกลุ่ม การสื่อสารและการตัดสินใจของกลุ่ม ภาวะผู้นำ อำนาจและการเมือง ความขัดแย้งและพฤติกรรมระหว่างกลุ่ม	ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การและการบริหารงาน พฤติกรรมองค์การกับสภาพแวดล้อม การใช้พลังของกลุ่มให้เป็นประโยชน์ต่อองค์การ พื้นฐานพฤติกรรมบุคคล พื้นฐานพฤติกรรมกลุ่ม การสื่อสารและการตัดสินใจของกลุ่ม ความขัดแย้งและพฤติกรรมระหว่างกลุ่ม ภาวะผู้นำ อำนาจและการเมือง	ปรับรหัสวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๓๐๗ การบริหารทรัพยากรมนุษย์	๔๐๒ ๒๐๖ การบริหารทรัพยากรมนุษย์	

(Human Resources Administration) ๓ (๓-๐-๖)	(Human Resources Administration) ๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาหลักสำคัญการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับความก้าวหน้าด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจของประเทศและของโลก การรับบุคลากรภาครัฐ การฝึกอบรม การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน คุณธรรมจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงาน การประเมินผลการทำงาน สิทธิประโยชน์ของทรัพยากรมนุษย์ ขวัญกำลังใจในการทำงานและแนวโน้ม	การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ การบริหารและประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารสวัสดิการ และพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทุนมนุษย์ ภาครัฐ การจัดการความขัดแย้ง การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ	ปรับรหัส รายวิชาปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๓๐๘ การบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะ (Public Budgeting and Fiscal Administration) ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๓๐๗ การบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะ (Public Budgeting and Fiscal Administration) ๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณและการคลังสาธารณะ บทบาทและอิทธิพลของการเมืองที่มีต่องบประมาณและการคลังของประเทศ กระบวนการงบประมาณ เทคนิคและวิธีการวิเคราะห์งบประมาณ การสรุปการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเน้นศึกษาการบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะของประเทศไทย	ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณและการคลังสาธารณะ บทบาทและอิทธิพลของการเมืองที่มีต่องบประมาณและการคลังของประเทศ กระบวนการงบประมาณ เทคนิคและวิธีการวิเคราะห์งบประมาณ การสรุปการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเน้นศึกษาการบริหารงบประมาณและการคลังสาธารณะของประเทศไทย	ปรับรหัส รายวิชา
๔๐๒ ๓๐๙ การบริหารการพัฒนาและการบริหารโครงการ (Development management and project management)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๓๐๘ การบริหารการพัฒนาและการบริหารโครงการ (Development management and project management)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ และองค์ประกอบของการบริหารการพัฒนา ปัจจัยแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่ส่งผลต่อการบริหารการพัฒนา องค์การที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานพัฒนาของประเทศ ปัญหาพื้นฐานในการบริหารโครงการพัฒนา โดยเน้นการบริหารการพัฒนาในประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาและศึกษาแนวความคิดและวิธีการวิเคราะห์โครงการ การจัดทำโครงการการบริหารทรัพยากรของโครงการ การ	ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ และองค์ประกอบของการบริหารการพัฒนา แนวความคิดและวิธีการวิเคราะห์โครงการ การจัดทำโครงการ การบริหารทรัพยากรของโครงการ ปัจจัยแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ปัญหาพื้นฐานในการบริหารการพัฒนา เปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาในประเทศไทยกับต่างประเทศ	ปรับรหัส รายวิชาปรับ คำอธิบาย รายวิชา

แก้ปัญหาและการปรับปรุงโครงการ การประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารโครงการภายใต้การมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน การกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการประเมินผลของโครงการ และให้มีการศึกษากรณีเฉพาะเรื่อง เน้นการบริหารโครงการพัฒนาของประเทศไทย โดยฝึกให้มีการเขียนโครงการเพื่อนำไปสู่การบริหารโครงการได้อย่างแท้จริง		
๔๐๒ ๔๐๖ เทคนิคและเครื่องมือการบริหารทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Technique and tools in Public Administration)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๓๐๙ เทคนิคและเครื่องมือการบริหารทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Technique and tools in Public Administration)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาผลการวิจัยและแนวคิดใหม่ๆ ในการบริหาร การใช้เครื่องมือสมัยใหม่ในการบริหารงานและการวิจัย วิธีการทางคณิตศาสตร์ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ การวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือบริหาร และพุทธวิธีเพื่อการบริหารงานสมัยใหม่	ศึกษาแนวคิดการบริหาร การใช้เครื่องมือสมัยใหม่ในการบริหารงานและการตัดสินใจ วิเคราะห์และเทคนิคและเครื่องมือทางการบริหาร ด้วยวิธีการทางสถิติที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ รวมถึงเทคนิคการบริหารภาครัฐแนวใหม่ และพุทธวิธีเพื่อการบริหารงานสมัยใหม่	ปรับรหัสวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๔๑๑ การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๑๐ การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษากระบวนการบริหาร นักบริหารกับการสื่อสาร การตัดสินใจ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคนิควิธีการเพื่อความสำเร็จขององค์กร การบริหารเชิงปฏิบัติการและการควบคุมคุณภาพ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร การจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม กฎหมายกับกิจกรรมการบริหาร การเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความพร้อม การพัฒนาระบบคุณธรรมของนักบริหาร กระบวนการสานสัมพันธ์ กิจกรรมการดูงานและอื่นๆ	ศึกษากระบวนการบริหารของ นักบริหารกับการสื่อสาร การบริหารเชิงกลยุทธ์ การวางแผน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การกำหนดทิศทางองค์กร กลยุทธ์ระดับองค์กร การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ การควบคุมเชิงกลยุทธ์และการประเมินผล	ปรับรหัส รายวิชาปรับ คำอธิบาย รายวิชา

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา
 ๒.๓ วิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔
 กับ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
 วิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗	สถานะ
๔๐๒ ๓๑๔ การบริหารการคลังส่วนท้องถิ่น (Local Fiscal Management)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๓๑๑ การบริหารการคลังส่วนท้องถิ่น (Local Fiscal Management)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบการเงินการคลังท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของหน่วยปกครองระดับท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการคลังท้องถิ่นกับรัฐบาลแห่งชาติ กระบวนการบริหารงบประมาณที่เน้นผลงาน บริการสาธารณะและการพัฒนาท้องถิ่น ข้อจำกัดและแนวทางการพัฒนาระบบการคลังของท้องถิ่น	ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบการเงินการคลังท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของหน่วยปกครองระดับท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการคลังท้องถิ่นและการคลังระดับชาติ กระบวนการบริหารงบประมาณที่เน้นผลงาน บริการสาธารณะและการพัฒนาท้องถิ่น ข้อจำกัดและแนวทางการพัฒนาระบบการคลังของท้องถิ่น และตรวจสอบการบริหารงบประมาณส่วนท้องถิ่น	ปรับรหัสวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๓๑๕ นวัตกรรมการบริหารสมัยใหม่ (Innovation in modern management)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๒๑๒ นวัตกรรมการบริหารสมัยใหม่ (Innovation in modern management)๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาแนวความคิดการจัดการแนวความคิดใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นท่ามกลางศตวรรษที่ ๒๑ โดยศึกษาถึงความสำคัญของผู้นำกับการจัดการแบบใหม่ ประกอบด้วย การจัดการเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ การจัดองค์กรสมัยใหม่ที่สอดคล้องกับกระบวนการจัดการ การบริหารการเปลี่ยนแปลง และเทคนิคการจัดการสมัยใหม่	ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหาร ความสำคัญของนวัตกรรมต่อองค์กร การบริหารภาครัฐในยุคดิจิทัล เครื่องมือการบริหารสมัยใหม่ การบริหารในอนาคต และการบริหารการเปลี่ยนแปลง	ปรับรหัสวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๓๑๖ พุทธจริยธรรมทางการบริหาร (Buddhist ethics in administration) ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๑๓ พุทธจริยธรรมทางการบริหาร (Buddhist ethics in administration) ๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาจริยธรรมทางการบริหารที่มีมาตรฐานทางการสร้างระบบ กำกับ และตรวจสอบ ซึ่งคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่องค์กร โดยนำพุทธธรรมประกอบด้วย หลักอิทธิบาท ๔ หลักพละ ๕ หลักสาราณียธรรม หลักพรหมวิหารธรรม และหลักธรรมอื่นๆ มาใช้ในการพัฒนา	ศึกษาความรู้พื้นฐานพุทธธรรมและการบริหารตามแนวทางพระพุทธศาสนา คุณธรรมจริยธรรมของนักบริหาร การประยุกต์พุทธวิธีการบริหารพุทธธรรมกับแนวทางการบริหารสมัยใหม่	ปรับรหัสวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา

จริยธรรมทางการบริหาร		
๔๐๑ ๔๑๓ กฎหมายอาญา (Criminal Law) ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๓๑๔ กฎหมายอาญา ๑ (Criminal Law I)	ปรับรหัสวิชา ปรับชื่อ ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ
ศึกษาลักษณะกฎหมายอาญา ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบ ขอบเขตบังคับกฎหมายอาญา การพยายามกระทำความผิด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเหตุยกเว้นความผิด ยกเว้นโทษ ลดโทษ การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง การกระทำความผิดอีก อายุความอาญา โทษในทางอาญาและวิธีการเพื่อความปลอดภัย รวมทั้งศึกษาทฤษฎีอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาอีกด้วย	ศึกษาหลักทั่วไปของกฎหมายอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๑	ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
	๔๐๒ ๓๑๕ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (Criminal Procedure Code)	ย้ายมาจาก วิชาเลือก เฉพาะ สาขาวิชารัฐ ประศาสน ศาสตร์
	ศึกษากระบวนการดำเนินคดีอาญา ให้ทราบหลักทั่วไป อำนาจสอบสวนและเขตอำนาจศาลหมายเรียกและหมายอาญา การจับ ขัง จำคุก คั่น และปล่อยชั่วคราว การสอบสวน การชั้นสูตร พlichtศพ การฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ และ ภาค ๒ และศึกษาวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๓ และให้ทราบถึงการอุทธรณ์ และฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๔	
๔๐๒ ๔๑๗ วิธีวิทยาการวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ (Research Methodology for Public Administration)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๓๑๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Research Methodology for Public Administration)	

ศึกษาวิธีวิทยาการวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งที่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยครอบคลุมถึงการสร้างแนวความคิด ประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การสร้างขอบข่าย การประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการรายงานการวิจัย ทั้งนี้ให้มีการฝึกหัดจัดทำโครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติด้วย	ศึกษาความหมาย และประเภทของการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งที่เป็นวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพโดยครอบคลุมถึงการสร้างแนวคิด ตั้งประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การสร้างขอบข่าย การออกแบบการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย การสุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูล การรายงานการวิจัย ทั้งนี้ให้มีการฝึกหัดจัดทำโครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติ	ปรับรหัสวิชา ปรับชื่อ ภาษาไทย ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๔๑๘ ภาษาอังกฤษในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ (English in the Field of Public Administration)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๓๑๗ ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ (English for Public Administration)	
ศึกษาโครงสร้าง ศัพท์และสำนวนที่ใช้กันมากในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และฝึกการใช้ศัพท์และสำนวนเหล่านั้นในการเขียนและการพูดตลอดทั้งฝึกการอ่าน วิเคราะห์และตีความงานเขียนรัฐประศาสนศาสตร์ การเขียนย่อความเรียงความ และอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์	ศึกษาโครงสร้าง คำศัพท์และสำนวนภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ และฝึกการใช้ศัพท์และสำนวนในการเขียนและการพูดตลอดทั้งฝึกการอ่าน วิเคราะห์และตีความงานเขียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ การเขียนย่อความเรียงความ และอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์	ปรับรหัสวิชา ปรับชื่อ ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๔๑๙ การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Independent Study on Public Administration)๓ (๐-๖-๖)	๔๐๒ ๓๑๘ การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Independent Study on Public Administration)๓ (๐-๙-๐)	
ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือเรื่องอื่นโดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา	ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางรัฐประศาสนศาสตร์โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา	ปรับรหัสวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๓๒๐ สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ (Seminar in Buddhist Public Administration)๒ (๒-๐-๔)	๔๐๒ ๔๑๙ สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ (Seminar in Buddhist Public Administration) ๓ (๐-๙-๐)	
สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ด้านต่างๆ โดยจะเน้นปัญหารัฐประศาสนศาสตร์ของประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น การบริหารบุคคล การจัด	ศึกษาประเด็นปัญหาทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และนำมาปฏิบัติการสัมมนา	ปรับรหัสวิชา ปรับ คำอธิบาย

องค์การ การคลัง การงบประมาณ ในการศึกษา อาจมีการค้นคว้ารายงาน การศึกษาเฉพาะกรณี เกี่ยวกับปัญหา รัฐประศาสนศาสตร์ของไทยและ เปรียบเทียบกับของต่างประเทศ		รายวิชา
๔๐๑ ๔๑๒ กฎหมายปกครอง (Administrative Law)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๒๐ กฎหมายปกครอง (Administrative Law)	
ศึกษาประวัติ แนวคิดและสาระสำคัญของ กฎหมายปกครอง การบริการสาธารณะ การ จัดระเบียบราชการบริหารส่วนกลาง ส่วน ภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ระบบข้าราชการ ความ เกี่ยวพันระหว่างข้าราชการกับรัฐตามกฎหมาย ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการทหาร บำเหน็จ บำนาญข้าราชการ และการจัดตั้งศาลปกครองของ ไทย	ศึกษาความหมาย ที่มาของกฎหมายปกครอง หลักการจัดระเบียบทางปกครอง การจัดระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน กิจการทางปกครอง บริการสาธารณะ การกระทำทางปกครอง หลัก กฎหมายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและการ ควบคุมฝ่ายปกครอง รวมตลอดถึงหลักกฎหมาย วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	ปรับรหัสวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
	๔๐๒ ๓๒๑ กฎหมายลักษณะพยาน (Law of Evidence)	
	ศึกษาลักษณะและกฎเกณฑ์การสืบ พยานหลักฐานของศาล ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา หลักในการรับฟังและไม่รับฟังพยานหลักฐาน รวมทั้งหลักเรื่องพยานบอกเล่าและพยาน ความเห็น ข้อที่ศาลรู้เอง ข้อสันนิษฐานและ หน้าที่นำสืบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง ภาค ๑ ลักษณะ ๕ และประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๕	ย้ายมาจาก วิชาเลือก เฉพาะ สาขาวิชารัฐ ประศาสน ศาสตร์
๔๐๒ ๓๒๑ รัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ (Public Administration in Buddhist Approach) (๒) (๒-๐-๔)		
ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการ ปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนาและจากผลงานของ นักวิชาการสมัยใหม่		ยุบรวมเข้ากับ วิชาพุทธ จริยธรรม ทางการ บริหาร
๔๐๒ ๓๒๒ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ		

จัดการภาครัฐ (Information Technology for Government Management) ๓ (๓-๐-๖)		
ศึกษาแนวคิด หลักการและประโยชน์ของ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการภาครัฐ องค์ประกอบของข้อมูล การประมวลข้อมูลและ การบริหารศูนย์ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการ วางแผน การควบคุม การตัดสินใจในการบริหาร ภาครัฐ แนวโน้มของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อ การจัดการในการบริหารภาครัฐ		ยุบรวมเข้ากับ นวัตกรรมการ บริหาร สมัยใหม่

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา

๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ๖ หน่วยกิต

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔ กับ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗	สถานะ
	๔๐๒ ๒๒๒ การเงินและบัญชีในสำนักงาน (Finance and Accounting in the Office)	วิชาใหม่
	ศึกษาถึงกลยุทธ์เทคนิคและวิธีการในการ จัดการทางการเงิน ทั้งในด้านการจัดหา การ จัดสรรเงินทุน ตลอดจนนโยบายของธุรกิจที่มี อิทธิพลต่อการตัดสินใจในการจัดการทาง การเงิน และการบัญชี การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณและกำไร ระบบต้นทุนผันแปรการงบประมาณ การ วิเคราะห์ผลต่างที่เกิดขึ้น การใช้ข้อมูลเพื่อ ประโยชน์ในการตัดสินใจในการวางแผนและ ควบคุม การดำเนินงานกิจการภายใต้สภาวะการณ์ ที่แน่นอนและไม่แน่นอน การกำหนดราคาสินค้า ราคาโอน การวิเคราะห์ต้นทุน ภายในสำนักงาน โดยยกกรณีศึกษาเพื่อนำมาวิเคราะห์	
	๔๐๒ ๒๒๓ บุคลิกภาพและการพูดในที่ สาธารณะ (Personality and public speaking)	
	วิชานี้มีวัตถุประสงค์จะพัฒนาบุคลิกภาพ	วิชาใหม่

	(นวลักษณ์ ๙)และทักษะการพูดในที่สาธารณะของนิสิต โดยพัฒนาคุณลักษณะและทักษะที่สำคัญดังนี้ กิริยาท่าทาง การแต่งกาย และมารยาททางสังคม จิตวิทยาในการสื่อสาร การใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษากาย การอธิบายและให้เหตุผล แสดงความคิดเห็น เจรจา การฝึกอบรม และชักชวนโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นได้ การนำเสนองานและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	
๔๐๑ ๔๒๓ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (Law of Criminal Procedure)๓ (๓-๐-๖)		
ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตั้งแต่อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล การฟ้องคดีอาญา มาตรการบังคับทางอาญาเกี่ยวกับหมายเรียก หมายอาญา การจับ การค้น ควบคุม ชัง จำคุก ปลดปล่อยชั่วคราว หลักการสอบสวน เทคนิคการสืบสวนและสอบสวน การส่งคดีอาญาของพนักงานอัยการ การชั้นสูตรพยาน การฟ้องคดีอาญา การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาพิพากษา การอุทธรณ์ การฎีกา การบังคับคดี การอภัยโทษ การเปลี่ยนโทษ การลดโทษ นิติวิทยาศาสตร์ และพยานหลักฐานในคดีอาญา		ย้ายไปวิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
๔๐๑ ๔๒๔กฎหมายลักษณะพยาน (Law of Witness)๓ (๓-๐-๖)		
ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายลักษณะพยาน หลักทั่วไปเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐาน การนำสืบ ข้อเท็จจริงที่ไม่ต้องนำสืบด้วยพยานหลักฐาน พยานหลักฐานที่ห้ามมิให้รับฟัง พยานหลักฐานที่ต้องห้ามโดยกฎหมายปิดปาก การนำสืบพยานบุคคลแทนเอกสาร พยานต่างๆ เช่น พยานบอกเล่า พยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานที่เป็นความเห็น วิธีนำสืบพยานโดยหลักฐานทั่วไป มาตรฐานการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน และการคุ้มครองพยานตามกฎหมาย		ย้ายไปวิชาเฉพาะสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
๔๐๑ ๔๒๕ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (International Relation)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๒๕ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (International Relation)	

ศึกษาความรู้พื้นฐานของการเมืองระหว่างประเทศธรรมชาติและโครงสร้างของระบบการเมืองระหว่างประเทศปัจจัยทางด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคม และการทหาร วัฒนธรรม อุดมการณ์ที่มีผลต่อแนวพฤติกรรมของรัฐ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ พัฒนาการความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆเช่นระเบียบปฏิบัติกฎหมายสถาบันระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวพระพุทธศาสนา	ศึกษาความรู้พื้นฐานของการเมืองระหว่างประเทศธรรมชาติและโครงสร้างของระบบการเมืองระหว่างประเทศปัจจัยทางด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคม และการทหาร วัฒนธรรม อุดมการณ์ที่มีผลต่อแนวพฤติกรรมของรัฐ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ พัฒนาการความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆเช่นระเบียบปฏิบัติกฎหมายสถาบันระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวพระพุทธศาสนา	คงเดิม
๔๐๒ ๔๒๖ ประชาคมอาเซียนศึกษา (ASEAN Community Studies)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๒๖ ประชาคมอาเซียนศึกษา (ASEAN Community Studies)	
ศึกษากำเนิด พัฒนาการ และบทบาทของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) แนวคิดเกี่ยวกับภูมิภาคนิยม การบูรณาการภูมิภาค และประชาคมด้านความมั่นคงกับพลวัตความร่วมมือของอาเซียน อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาค ความสำเร็จและข้อจำกัดของอาเซียน ความผูกพันต่อการเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา สถานภาพทางการเมืองภายในประเทศภูมิภาคสังคมและการพัฒนา วัฒนธรรม สันติภาพและเสถียรภาพ เศรษฐกิจ การเมือง หลักความยุติธรรมและหลักนิติธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาค และบทบาทของไทยในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน	ศึกษากำเนิด พัฒนาการ และบทบาทของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) แนวคิดเกี่ยวกับภูมิภาคนิยม การบูรณาการภูมิภาค และประชาคมด้านความมั่นคงกับพลวัตความร่วมมือของอาเซียน อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาค ความสำเร็จและข้อจำกัดของอาเซียน ความผูกพันต่อการเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา สถานภาพทางการเมืองภายในประเทศภูมิภาคสังคมและการพัฒนา วัฒนธรรม สันติภาพและเสถียรภาพ เศรษฐกิจ การเมือง หลักความยุติธรรมและหลักนิติธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาค และบทบาทของไทยในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน	คงเดิม
๔๐๒ ๔๒๗ พุทธธรรมกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Buddha Dharma and Strategic Management) (๒) (๒-๐-๔)	๔๐๒ ๔๒๗ พุทธธรรมกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Buddha Dharma and Strategic Management) ๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาความหมายและขอบข่ายของการบริหาร บทบาทด้านการบริหารของพระพุทธเจ้า วิเคราะห์พุทธธรรมเกี่ยวกับหลักการและวิธีการบริหาร คุณธรรมและจริยธรรมของนักบริหาร การประยุกต์พุทธวิธีบริหารเพื่อใช้ในการบริหาร	ศึกษาความหมายและขอบข่ายของการบริหาร บทบาทด้านการบริหารของพระพุทธเจ้า วิเคราะห์พุทธธรรมเกี่ยวกับหลักการและวิธีการบริหาร คุณธรรมและจริยธรรมของนักบริหาร การประยุกต์พุทธวิธีบริหารเพื่อใช้ในการบริหาร	คงเดิม
๔๐๒ ๔๒๘ การระดมมวลชนและเคลื่อนไหวทางสังคม (Mobilization and Mass Social		ตัดออก

Movements)๓ (๓-๐-๖)		
ศึกษาแนวคิดและหลักการในการในการระดม มวลงนและเคลื่อนไหวทางสังคมโดยเริ่มจาก บริบทของสภาพปัญหาทางสังคมที่นำไปสู่การ ระดมมวลงน กระบวนการแก้ปัญหา การตั้งกฎ กติกา สำหรับการแข่งขันต่อสู้ระหว่างกลุ่มต่างๆ การประนีประนอม และสร้างความสมดุล ระหว่างผลประโยชน์ การแสดงผลของการ ประนีประนอมในรูปของนโยบายสาธารณะ การ บังคับใช้ข้อตกลงหรือนโยบายสาธารณะดังกล่าว อันเป็นผลมาจากการระดมมวลงนและการ เคลื่อนไหวทางสังคม		
๔๐๒ ๔๒๙ ดิจิตอลเพื่อการบริหารงานภาครัฐ (Digital for Public Administration)๓ (๓- ๐-๖)	๔๐๒ ๔๒๘ ดิจิทัลเพื่อการบริหารงานภาครัฐ (Digital for Public Administration)	
เพื่อศึกษารูปแบบของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อ สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ อันเป็นการยกระดับคุณภาพงานบริการและการ บริหารจัดการภาครัฐที่ต้องการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ ยุค Digital Government เป็นพลังแห่งการ ขับเคลื่อนทุกภาคส่วนของประเทศเข้าสู่ยุค ดิจิตอลเพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด	ศึกษารูปแบบของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อ สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นโยบายภาครัฐอันเป็นการยกระดับคุณภาพงาน บริการและการบริหารจัดการภาครัฐที่ต้องการ ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ยุค Digital Government เพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด	ปรับรหัส รายวิชา ปรับชื่อวิชา ภาษาไทย
๔๐๒ ๔๓๐ นวัตกรรมการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (Innovation in Local Governmental Organization)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๒๙ นวัตกรรมการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (Innovation in Local Governmental Organization)	
ศึกษาแนวคิดและหลักการในการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ระบบการบริหาร รูปแบบ และโครงสร้างขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น การจัดองค์กรและการบริหารงานองค์กรส่วน ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหาร การบริหารองค์กรส่วนท้องถิ่นของไทย บทบาทของการบริหารองค์กรส่วนท้องถิ่นต่อ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กรส่วน ท้องถิ่นของไทย แนวทางในการแก้ไขปัญหาและ แนวโน้มการบริหารส่วนท้องถิ่นของไทย	ศึกษาแนวคิดและหลักการในการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ระบบการบริหาร รูปแบบ โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ นวัตกรรมในการ จัดการองค์กรปกครองท้องถิ่นที่นำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงวิธีการการบริหารจัดการที่ สามารถ รับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงจากทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร โดยใช้เทคนิคและการตัดสินใจที่ ทันต่อสถานการณ์เพื่อให้องค์กรท้องถิ่นทุก รูปแบบพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งคุณภาพ เพื่อ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและ ท้องถิ่น	ปรับรหัส รายวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา

๔๐๒ ๔๓๑ การต่อต้านการทุจริตภาครัฐ (Anti-Corruption)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๐ การต่อต้านการทุจริตภาครัฐ (Anti-Corruption)	
ศึกษาเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตที่เป็นการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในทุกรูปแบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิควรได้ ทั้งต่อองค์กรตนเอง ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือการช่วยเหลือสนับสนุน เพื่อประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมือง นักการเมือง หรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทางการเมือง ตลอดจนกิจกรรมทางการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมถึงการกระทำใดๆ ที่ขัดหรือแย้งกับหลักจริยธรรม ยกเว้นแต่เป็นกรณีที่ถูกกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น หรือจารีตทางการค้าให้กระทำได้ ทั้งนี้ด้วยตระหนักดีถึงภัยร้ายแรงของการทุจริตที่ทำลายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ทั้งยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ	ศึกษาเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตที่เป็นการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในทุกรูปแบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิควรได้ ทั้งต่อองค์กรตนเอง ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือการช่วยเหลือสนับสนุน เพื่อประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมือง นักการเมือง หรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทางการเมือง ตลอดจนกิจกรรมทางการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมถึงการกระทำใดๆ ที่ขัดหรือแย้งกับหลักธรรมาภิบาลและหลักจริยธรรม ยกเว้นแต่เป็นกรณีที่ถูกกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น หรือจารีตทางการค้าให้กระทำได้ ทั้งนี้ด้วยตระหนักดีถึงภัยร้ายแรงของการทุจริตที่ทำลายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ทั้งยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ	ปรับรหัสรายวิชา
๔๐๒ ๔๓๒ กฎหมายแรงงาน (Labour Law)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๑ กฎหมายแรงงานและสวัสดิการสังคม (Labor and Social Welfare Law)	
ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้างองค์การของนายจ้าง และองค์กรของลูกจ้าง รวมทั้งมาตรการที่กำหนดให้นายจ้าง ลูกจ้าง และ องค์กรดังกล่าวต้องปฏิบัติต่อกันและรัฐ ทั้งนี้เพื่อให้การจ้างงานและการใช้งาน การประกอบกิจการ และความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเป็นไปโดยเหมาะสม ต่างได้รับประโยชน์ที่พอเพียง	ศึกษากำเนิดและหลักสำคัญของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายประกันสังคม กฎหมายเงินทดแทน กฎหมายการทำงานของคนต่างด้าว กฎหมายคนเข้าเมือง รวมทั้งแนวคิด หลักการ นโยบายของรัฐและกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม ระบบสวัสดิการสังคม การจัดสวัสดิการสังคมให้แก่บุคคลประเภทต่าง ๆ ในสังคม เช่น สวัสดิการลูกจ้าง สวัสดิการครอบครัว สวัสดิการสตรี เด็กและเยาวชนในภาวะยากลำบาก สวัสดิการผู้สูงอายุ สวัสดิการคนพิการและคนไร้ที่พึ่ง	ปรับรหัสวิชา ปรับชื่อวิชา ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ
๔๐๒ ๔๓๓ ภาวะผู้นำกับการบริหารสมัยใหม่ (Leadership and modern management)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๒ ภาวะผู้นำกับการบริหารสมัยใหม่ (Leadership and Modern Management)	
ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีภาวะผู้นำ รูปแบบภาวะผู้นำ บทบาทของผู้นำในการเป็นผู้นำการ	ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีภาวะผู้นำ ทฤษฎีแรงจูงใจ อำนาจ และการประสานความร่วมมือ	ปรับรหัสวิชา ปรับ

เปลี่ยนแปลงในองค์การ รวมถึงแนวคิด พฤติกรรมมนุษย์และหลักปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ ในการเพิ่มประสิทธิภาพของบุคคลในองค์การ วิธีการจัดการในระดับปัจเจกบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร แนวความคิดและทฤษฎีการจูงใจ อำนาจและอิทธิพล พฤติกรรมกลุ่ม การตัดสินใจ การจัดการความขัดแย้งและการประสานความร่วมมือ การออกแบบโครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมขององค์กร หัวข้อปัจจุบันในงานวิจัยภาวะผู้นำและพฤติกรรมองค์การ	รูปแบบภาวะผู้นำ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการความขัดแย้ง แนวคิดพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร การออกแบบโครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมขององค์กร และภาวะผู้นำเชิงพุทธ	คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๑ ๔๓๔กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (Civil and Commercial Code)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๓ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (Civil and Commercial Code)	
ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยได้จำแนกออกเป็น ๖ บรรพ คือว่าด้วยของหลักทั่วไป,หนี้,เอกเทศสัญญา,ทรัพย์สิน,ครอบครัว และมรดกตามลำดับ โดยเหตุผลที่ทางประเทศไทยได้ทำการจัดทำประมวลกฎหมายขึ้นมาโดยนำเอากฎหมายแพ่งและกฎหมายพาณิชย์รวมกันเป็นฉบับเดียวนั้นเนื่องจากการค้าพาณิชย์ในด้านการร่างกฎหมายยังไม่เจริญก้าวหน้าทีี่อีกทั้งยังหลักทั่วไทยในกฎหมายแพ่งสามารถที่จะนำมาใช้ร่วมกับกฎหมายพาณิชย์ได้	ศึกษากฎหมายแพ่งและพาณิชย์พื้นฐาน ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ว่าด้วยเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ว่าด้วยยืม ผากทรัพย์สิน เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันชั้นต่อ, ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง จำนำ ว่าด้วยตัวแทน นายหน้า ว่าด้วยตัวเงิน บัญชีเดินสะพัด ว่าด้วยหุ้นส่วน บริษัท และบริษัทมหาชน จำกัด และว่าด้วยครอบครัว	ปรับรหัส รายวิชา ปรับ คำอธิบาย รายวิชา
๔ ๐ ๑ ๔ ๓ ๕ กฏหมายรัฐธรรมนูญ (Constitutional law)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๔ กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง (Constitutional Law and Political Institution)	
ศึกษาเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและกฎหมายรัฐธรรมนูญ ประเภทรัฐธรรมนูญ ลักษณะของกฎหมายรัฐธรรมนูญ พัฒนาการของรัฐธรรมนูญนิยม ความเป็นมาของรัฐธรรมนูญไทยในอดีต รัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบันกับความพยายามในการปฏิรูปการเมือง ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ อำนาจก่อตั้ง	ศึกษาประวัติ ความหมายของรัฐธรรมนูญ รัฐและรูปของรัฐ รัฐบาลและรูปของรัฐบาล การแบ่งแยกอำนาจ อำนาจอธิปไตยและความเกี่ยวพันระหว่างอำนาจเหล่านี้ กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทย หลักการทั่วไปของการเลือกตั้ง พรรคการเมือง กฎหมายการเลือกตั้งของไทย	ปรับรหัส รายวิชา ปรับชื่อวิชา ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ปรับ

ระบอบและองค์กรทางการเมือง – รัฐธรรมนูญ ในฐานะที่มาสูงสุดของความชอบด้วยกฎหมาย การควบคุมกฎหมายมิให้ขัดรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญ : องค์กรประกอบ อำนาจหน้าที่และวิธีพิจารณา กระบวนการควบคุมกฎหมายมิให้ขัดรัฐธรรมนูญ กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดคดีรัฐธรรมนูญในประเทศไทย ศาลรัฐธรรมนูญกับการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ผลของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ		คำอธิบายรายวิชา
๔๐๒ ๔๓๖ การจัดการความขัดแย้ง (Conflict management)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๕ การจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management)	
ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับความขัดแย้ง ทฤษฎีความขัดแย้ง การวิเคราะห์ความขัดแย้ง ปฏิกริยา การตอบสนอง และผลพวงของความขัดแย้ง มิติทางสังคม ความสัมพันธ์ทางอำนาจ และความเป็นมนุษย์ในความขัดแย้ง บทบาทผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการขัดแย้ง การสร้างกรอบเจรจาไกล่เกลี่ย เทคนิคและทักษะการจัดการความขัดแย้ง ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในระดับครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่างประเทศ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี และบทเรียนจากความขัดแย้ง	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับความขัดแย้ง ทฤษฎีความขัดแย้ง การวิเคราะห์ความขัดแย้ง ปฏิกริยา การตอบสนอง และผลพวงของความขัดแย้ง มิติทางสังคม ความสัมพันธ์ทางอำนาจ และความเป็นมนุษย์ในความขัดแย้ง บทบาทผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการขัดแย้ง การสร้างกรอบเจรจาไกล่เกลี่ย เทคนิคและทักษะการจัดการความขัดแย้ง ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในระดับครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่างประเทศ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี และบทเรียนจากความขัดแย้ง	ปรับรหัสรายวิชา
๔๐๒ ๔๓๗การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable of Economic social and Community Development)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๖ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable of Economic Social and Community Development)	
ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืน ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ศึกษาประวัติความเป็นมา ปรัชญา หลักการดำเนินงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา	ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืน ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ศึกษาประวัติความเป็นมา ปรัชญา หลักการดำเนินงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาประเทศไทยที่ยั่งยืน ภายใต้	ปรับรหัสวิชา ปรับคำอธิบายรายวิชา

ประเทศที่ยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และการปฏิรูปประเทศ เพื่อนำความรู้ วิธีการต่างๆ มาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีความสอดคล้องกับการทำงาน พัฒนาระบบ เศรษฐกิจ ชุมชน และสังคมให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๔๐๒ ๔๓๘ ธุรกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Community business according to the sufficiency economy philosophy)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๗ ธุรกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Community Business According to the Sufficiency Economy Philosophy)	
ศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวแบบการขยายผลในกระบวนการทำงาน ศึกษาชุมชนต้นแบบตามศักยภาพด้านจิตใจและสังคมของชุมชน ศักยภาพด้านเศรษฐกิจของชุมชน ศักยภาพด้านการเรียนรู้ของชุมชน ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ศึกษาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบตามตัวชี้วัด “พออยู่ พอกิน” “อยู่ดี กินดี” และ มั่งมีศรีสุข”	ศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวแบบการขยายผลในกระบวนการทำงาน ศึกษาชุมชนต้นแบบตามศักยภาพด้านจิตใจและสังคมของชุมชน ศักยภาพด้านเศรษฐกิจของชุมชน ศักยภาพด้านการเรียนรู้ของชุมชน ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ศึกษาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบตามตัวชี้วัด “พออยู่ พอกิน” “อยู่ดี กินดี” และ มั่งมีศรีสุข”	ปรับรหัสรายวิชา
๔๐๒ ๔๓๙ การบริหารงานยุติธรรม (Good Governance for the Administration) ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๘ การบริหารงานยุติธรรม (Good Governance for the Administration)	
ศึกษาความหมายของการบริหารงานยุติธรรม การบริหารจัดการงาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอาญา การแก้ปัญหาการกระทำความผิดในสังคม ตลอดจนทั้งการบริหารเพื่อความปลอดภัยภายในองค์กรภาครัฐ และเอกชน	ศึกษาความหมายของการบริหารงานยุติธรรม การบริหารจัดการงาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอาญา การแก้ปัญหาการกระทำความผิดในสังคม ตลอดจนทั้งการบริหารเพื่อความปลอดภัยภายในองค์กรภาครัฐ และเอกชน	ปรับรหัสวิชา
๔๐๒ ๔๔๐ สหกิจศึกษา (Cooperative Education) ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๓๙ สหกิจศึกษา (Cooperative Education)๓ (๐-๙-๐)	

ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และสังเคราะห์องค์ความรู้ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นำองค์ความรู้สู่ภาคปฏิบัติในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการ หรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ โดยความร่วมมือจากภาคี เพื่อสร้างประสบการณ์ทำงานให้นิสิต เพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ตลอดจนมีทักษะในการวิเคราะห์และประเมิน โดยมีบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานมอบหมายให้ทำหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงาน	ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และสังเคราะห์องค์ความรู้ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นำองค์ความรู้สู่ภาคปฏิบัติในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการ หรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ โดยความร่วมมือจากภาคี เพื่อสร้างประสบการณ์ทำงานให้นิสิต เพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ตลอดจนมีทักษะในการวิเคราะห์และประเมิน โดยมีบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานมอบหมายให้ทำหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงาน	ปรับรหัสวิชา
	๔๐๒ ๔๔๐ การบริหารธุรกิจและการเงิน (Business Administration and Finance) ๓ (๓-๐-๖)	
	ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานทางธุรกิจ ระบบธุรกิจ สิ่งแวดล้อมของธุรกิจ รูปแบบการประกอบธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ หน้าที่ธุรกิจด้านการตลาด การผลิต การบัญชี การเงิน และทรัพยากรบุคคล การจัดการองค์กร ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ธุรกิจระหว่างประเทศ จริยธรรมธุรกิจและความรับผิดชอบต่อสังคม แนวคิดและวิธีการในการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่ เทคนิคการพยากรณ์ด้านการตลาดและการเงิน การวิจัยตลาด การค้นหาโอกาสทางธุรกิจ การศึกษาความเป็นไปได้เพื่อการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่ การวิเคราะห์ความไว ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่	วิชาใหม่
	ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานทางธุรกิจ ระบบธุรกิจ สิ่งแวดล้อมของธุรกิจ รูปแบบการประกอบธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ หน้าที่ธุรกิจด้านการตลาด การผลิต การบัญชี การเงิน และทรัพยากรบุคคล การจัดการองค์กร ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ธุรกิจระหว่างประเทศ จริยธรรมธุรกิจและความรับผิดชอบต่อสังคม แนวคิดและวิธีการในการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่ เทคนิคการพยากรณ์ด้านการตลาด	

	และการเงิน การวิจัยตลาด การค้นหาโอกาสทางธุรกิจ การศึกษาความเป็นไปได้เพื่อการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่ การวิเคราะห์ความไว ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่	
๔๐๒ ๔๔๒ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๐-๖-๖)	๔๐๒ ๔๔๑ ฝึกประสบการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Practice Experience in Public Administration)	
ปฏิบัติงานในสถานที่ปฏิบัติงานการเสมือนเป็นพนักงานชั่วคราวเต็มเวลาของสถานที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ตรงกับวิชาชีพและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนิสิตเพื่อเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติงาน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ สัปดาห์ ปฏิบัติตนตามระเบียบการบริหารงานบุคคลของสถานที่ปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน นิสิตต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากสถานประกอบการอย่างเต็มความสามารถ มีอาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ระหว่างปฏิบัติงาน มีการติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเตรียมนิสิตสู่งานที่นิสิตสนใจและพัฒนาทักษะวิชาชีพสำหรับการทำงาน	ปฏิบัติงานในสถานที่ปฏิบัติงานการเสมือนเป็นพนักงานชั่วคราวเต็มเวลาของสถานที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ตรงกับวิชาชีพและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนิสิตเพื่อเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติงาน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ สัปดาห์ ปฏิบัติตนตามระเบียบการบริหารงานบุคคลของสถานที่ปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน นิสิตต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากสถานประกอบการอย่างเต็มความสามารถ มีอาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ระหว่างปฏิบัติงาน มีการติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเตรียมนิสิตสู่งานที่นิสิตสนใจและพัฒนาทักษะวิชาชีพสำหรับการทำงาน	ปรับรหัสวิชา
๔๐๒ ๔๔๓ รัฐประศาสนศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา (Public Administration Science in Buddhism)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๒ รัฐประศาสนศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา (Public Administration Science in Buddhism)๓ (๐-๖-๖)	
ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนาและจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่	ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนาและจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่	ปรับรหัสวิชา
๔๐๒ ๔๔๔ รัฐประศาสนศาสตร์ในวรรณกรรม	๔๐๒ ๔๔๓ รัฐประศาสนศาสตร์ในวรรณกรรม	

ทางพระพุทธศาสนา (Public Administration in Buddhist Literature)๓ (๓-๐-๖)	ทางพระพุทธศาสนา (Public Administration in Buddhist Literature)	
ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ปรากฏในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาสมัยใหม่ เช่น ไตรภูมิพระร่วง โลกนิติ ราชนิติ ธรรมนิติ จักรกภาพที่ปณี ภูมิวิลาสินี มงคลที่ปณี โลกที่ปกสาร โลกบัญญัติ วิเคราะห์หลักการบริหารในวรรณกรรมเหล่านี้และวรรณกรรมอื่นๆที่น่าสนใจ	ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ปรากฏในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาสมัยใหม่ เช่น ไตรภูมิพระร่วง โลกนิติ ราชนิติ ธรรมนิติ จักรกภาพที่ปณี ภูมิวิลาสินี มงคลที่ปณี โลกที่ปกสาร โลกบัญญัติ วิเคราะห์หลักการบริหารในวรรณกรรมเหล่านี้และวรรณกรรมอื่นๆ	ปรับรหัสวิชา
๔๐๒ ๔๔๕ ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา (Buddhist Good Governance)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๕ ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา (Buddhist Good Governance)	
ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการและองค์ประกอบของธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก เปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลกับธรรมาภิบาลเชิงพุทธ การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธสำหรับการบริหารจัดการภาครัฐภาคธุรกิจภาคเอกชนและประชาชน	ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการและองค์ประกอบของธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก เปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลกับธรรมาภิบาลเชิงพุทธ การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธสำหรับการบริหารจัดการภาครัฐภาคธุรกิจภาคเอกชนและประชาชน	ปรับรหัสวิชา
๔๐๒ ๔๔๖ การจัดการทุนมนุษย์เชิงพุทธ (Buddhist human capital management) ๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๕ การจัดการทุนมนุษย์เชิงพุทธ (Buddhist human capital management)	
ศึกษาปรัชญา ความเป็นมา แนวคิดของการจัดการทุนมนุษย์ ภายใต้หลักการจัดการทุนทางปัญญา ทุนทางสังคม และทุนทางอารมณ์ และนโยบายการบริหารทุนมนุษย์ตั้งแต่การวางแผนกำลังคน ทิศทางการพัฒนาฝีมือแรงงาน การปรับเปลี่ยนหมุนเวียนโยกย้ายฝีมือแรงงานในประชาคมอาเซียน	ศึกษาปรัชญา ความเป็นมา แนวคิดของการจัดการทุนมนุษย์ ภายใต้หลักการจัดการทุนทางปัญญา ทุนทางสังคม และทุนทางอารมณ์ และนโยบายการบริหารทุนมนุษย์ตั้งแต่การวางแผนกำลังคน ทิศทางการพัฒนาฝีมือแรงงาน การปรับเปลี่ยนหมุนเวียนโยกย้ายฝีมือแรงงานในประชาคมอาเซียน	ปรับรหัสวิชา
๔๐๒ ๔๔๗ แพลตฟอร์มเพื่อการบริหารองค์การ (Platform for Organization Management)๓ (๓-๐-๖)	๔๐๒ ๔๔๖ แพลตฟอร์มเพื่อการบริหารองค์การ (Platform for Organization Management) ๓ (๓-๐-๖)	
ศึกษาเกี่ยวกับการวางรากฐานขององค์การสู่อนาคต และเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยต้องตอบโจทย์ภารกิจของภาครัฐใน ๔ แพลตฟอร์ม (Platform) ประกอบด้วย การสร้างและพัฒนาคน ให้เป็น	ศึกษาเกี่ยวกับการวางรากฐานขององค์การสู่อนาคต และเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยต้องตอบโจทย์ภารกิจของภาครัฐใน ๔ แพลตฟอร์ม (Platform) ประกอบด้วย การสร้างและพัฒนา	ปรับรหัสวิชา

Smart Citizen การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่า (Value Based Economy) การสร้างและพัฒนานวัตกรรม ไปสู่ประเทศฐานนวัตกรรม (Innovation Nation) การยกเครื่ององค์กร (Reinvent) องค์กรจะต้องเป็นหลักในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมของประเทศ (Future Setting)	คน ให้เป็น Smart Citizen การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่า (Value Based Economy) การสร้างและพัฒนานวัตกรรม ไปสู่ประเทศฐานนวัตกรรม (Innovation Nation) การยกเครื่ององค์กร (Reinvent) องค์กรจะต้องเป็นหลักในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมของประเทศ (Future Setting)	
	๔๐๒ ๔๔๗ ความเป็นครูวิชาชีพ (Technical Teachership)๓ (๓-๐-๖) ๓ (๓-๐-๖)	
	ศึกษาความรู้เบื้องต้นความเป็นครู บทบาทหน้าที่และภาระงานครู สมรรถนะครู ลักษณะของครูที่ดี จรรยาบรรณวิชาชีพครู การเป็นบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ คุณธรรมและจริยธรรมของครู เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	วิชาใหม่
	๔๐๒ ๔๔๘ การจัดการสำนักงานสมัยใหม่ (Modern office management)๓ (๓-๐-๖)	
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงาน การจัดการสำนักงาน การจัดการประชุม การอบรม การจัดสภาพแวดล้อมในสำนักงาน การจัดวางแผนผังสำนักงานให้เหมาะสมกับพื้นที่และลักษณะงาน กระบวนการบริหารจัดการสำนักงานสมัยใหม่ การบริหารงานเอกสารและงานสารบรรณ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสำหรับสำนักงานสมัยใหม่ การจัดระบบวิธีการปฏิบัติงานสำนักงาน การจัดการข้อมูล การประมวลผลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการจัดการสำนักงานสมัยใหม่ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนงานสำนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ	วิชาใหม่
	๔๐๒ ๔๔๙ ไทยศึกษา (Thai Studies)๓ (๓-๐-๖)	
	ศึกษาภาษาไทยผ่านประวัติศาสตร์ไทย วัฒนธรรมไทย สังคมไทย เศรษฐกิจไทย การเมืองไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิศาสตร์ไทย การศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สิทธิและความเสมอภาค วิถีชีวิตสังคมไทย	วิชาใหม่
	๔๐๒ ๔๕๐ การบริหารกิจการท้องถิ่นเพื่อการ	

	พัฒนา (Local Affairs Management for Development)๓ (๐-๙-๐)	
	ศึกษารูปแบบการจัดการระเบียบราชการแผ่นดิน หลักกระจายอำนาจทางการปกครอง การบริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ การ จัดทำบริการสาธารณะ ประโยชน์ที่สาธารณะชน ควรได้รับภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย	วิชาใหม่
	๔๐๒ ๔๕๑ การบริหารและการพัฒนาทุน มนุษย์ยุคใหม่ (Administration and New Human Capital Development)๓ (๓-๐-๖)	
	การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณภาพและผลการ ปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งเป็นการรวมกิจกรรม อย่างกว้างขวาง นับตั้งแต่การกำหนดและสรรหา บุคลากรที่มีความสามารถดีที่สุดใน (Talent) การ รักษาบุคลากร การพัฒนาและจูงใจให้บุคลากร แสดงศักยภาพสูงสุดของตนเองได้ ตามแนวคิด การพัฒนาทุนมนุษย์ยุคใหม่	วิชาใหม่
	๔๐๒ ๔๕๒ เทคนิคการจัดเวทีประชาคม (Techniques for Organizing Community Forums) ๓ (๐-๙-๐)	
	ศึกษาเทคนิคเกี่ยวกับการจัดเวทีประชาคม การ รวมตัวของสมาชิกในสังคมเพื่อรวมตัวกันทำ กิจกรรมต่างๆ ขั้นตอนการแก้ไขปัญหา วางแผน พัฒนาชุมชน การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน	วิชาใหม่

ศัพท์ที่ใช้ในการปรับปรุง ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา (ตัดทิ้งเมื่อปรับหลักสูตรเสร็จ)

ลำดับ	ความหมาย
๑	วิชาใหม่
๒	ปรับรหัสวิชา
๓	ปรับชื่อวิชาภาษาไทย
๔	ปรับชื่อวิชาภาษาอังกฤษ
๕	ปรับคำอธิบายรายวิชา
๖	ตัดออก
๗	ย้ายไปวิชาแกนทางรัฐศาสตร์

๘	ย้ายไปวิชาเฉพาะด้านทางรัฐศาสตร์
๙	ย้ายไปวิชาเลือกเฉพาะสาขารัฐศาสตร์
๑๐	ยุบรวมเข้ากับ.....
๑๑	ย้ายมาจาก.....

ภาคผนวก ข

(ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ของมหาวิทยาลัย)

๑. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๖๖

๒. ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผล การศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๕๗

๓. ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผล การศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑

๔. ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี**

พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อให้การบริหารงานจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๔ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สภามหาวิทยาลัย” หมายถึง สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๗.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๑.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๑.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๑.๕ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๖ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือ

๗.๑.๗ เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลี ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๘ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว ต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๙ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรซึ่งมีคุณวุฒิเทียบเท่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากมหาวิทยาลัย

๗.๑.๑๐ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๑.๑๑ ไม่เคยถูกคัดข้อออก หรือถูกไล่ออกจากสถานศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๒.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๒.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๒.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๒.๕ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๖ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรซึ่งมีคุณวุฒิเทียบเท่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากมหาวิทยาลัย

๗.๒.๗ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๒.๘ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

ข้อ ๘ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๙ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตเพื่อเข้าศึกษาในอีกสาขาวิชาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ให้มีการโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาดังกล่าวและวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนดและต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต และมีเวลาศึกษาอีกไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

หมวด ๒

การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ

๑๐.๑ ภาคการศึกษาที่ ๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๐.๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้น จะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ต่อจากภาคการศึกษาที่ ๒ อีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาระดับปริญญาตรี

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษารวมการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา และการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นับเข้าในปีการศึกษาที่ ๕ ยกเว้นในกรณีข้อ ๑๐ ให้เป็นไปตามระยะเวลาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้ศึกษารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ การคิดหน่วยกิต

๑๓.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึก หรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๓ การฝึกงาน หรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลา ทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๕ กิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดนอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น ที่ใช้เวลาทำกิจกรรม นั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๔ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยต้องมี หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่มหาวิทยาลัย กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

ข้อ ๑๕ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชา หรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของ คณะ หรือวิทยาลัยที่จะออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์

ข้อ ๑๖ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยส่งชื่อรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้สำนัก ทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียน

ภายหลังวันลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หากคณะหรือวิทยาลัยจำเป็นต้องเปิดสอนรายวิชาใหม่เพิ่มขึ้น หรือไม่เปิดสอนรายวิชาใดที่ได้แจ้งไว้ก็ให้ดำเนินการได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำ คณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และต้องแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๑๗ ให้สำนักทะเบียนและวัดผลออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ ในการรับนิสิตที่จะขอย้ายจากคณะ หรือวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย หรือโอนจากสถาบันการศึกษา อื่นโดยจะต้องมีเวลาการศึกษาต่อเนื่องในคณะ หรือวิทยาลัยที่เข้าศึกษาใหม่ไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษา ปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๘ การเทียบฐานะชั้นปีของนิสิตในมหาวิทยาลัยกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตลงทะเบียนเรียน และสอบได้ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์พิจารณา และกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค

ข้อ ๑๙ สภาพนิสิตแบ่งออกได้ ดังนี้

๑๙.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๑๙.๒ นิสิตสภาพรอพินิจ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค ยกเว้นนิสิตที่เข้าศึกษา เป็นปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ นับแต่เริ่มเข้าศึกษา

สำนักทะเบียนและวัดผลจะต้องแจ้งสภาพรอพินิจให้นิสิตที่มีสภาพเช่นนั้นและอาจารย์ ที่ปรึกษาของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๒๐ การลาพัก และการขอกลับเข้าศึกษาต่อ นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคนบติ หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๐.๑ ถูกเกณฑ์ หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒๐.๒ ได้รับทุนการศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

๒๐.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งของแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มา แสดงต่อมหาวิทยาลัย

๒๐.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตขอลาพักก่อนลงทะเบียนรายวิชา หรือก่อนเปิดภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่างช้าภายใน ๗ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา และต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ หากไม่ปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

อนึ่ง ถ้านิสิตขอลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หรือในระหว่างภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องโดยเร็วที่สุด และจะต้องมีเวลาศึกษาโดยสม่ำเสมอในระยะก่อนการยื่นคำร้องขอลาพัก หากรายวิชาใดนิสิตขาดเรียนเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ถือว่าได้ผลการศึกษาระดับ F เฉพาะรายวิชานั้น และให้นำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๒๑ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอนุมัติให้นิสิตลาพักได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักใหม่ตามวิธีการดังกล่าวแล้ว

นิสิตที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต่อ จะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากไม่ปฏิบัติตามจะไม่มีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีเหตุสำคัญ และจำเป็นที่ทำให้ให้นิสิตผู้นั้นไม่สามารถยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาได้ทันตามกำหนด จะอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อ ๒๒ คณะหรือวิทยาลัยต้องแจ้งรายชื่อนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษาและรายชื่อนิสิตที่ขอกลับเข้าศึกษาต่อให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

ข้อ ๒๓ การนับวันต่าง ๆ ตามข้อบังคับนี้มหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต การลงทะเบียน การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๒๔.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานมายื่นต่อสำนักทะเบียนและวัดผลตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการ พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๔.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วัน หลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตให้เรียบร้อยภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกิน ๗ วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา

๒๔.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในหลักสูตรใดแล้วต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในหลักสูตรนั้น แล้วจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

~ ๖ ~

สำหรับหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ หลักสูตรควมระดับปริญญาตรีสองปริญญา หลักสูตรควมระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท หรือหลักสูตรที่จัดการศึกษาแบบคลังหน่วยกิต ให้ศึกษาเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ประสงค์จะศึกษาตามรูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนด

๒๕.๒ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษา และการลงทะเบียนทุกครั้ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๕.๓ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการ พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม และส่วนที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ให้เรียบร้อยจึงถือว่าการลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์ ทั้งนี้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

กรณีไม่สามารถชำระค่าธรรมเนียมตามวรรคแรก นิสิตต้องยื่นเรื่องขออนุมัติผ่อนผันค่าธรรมเนียมการศึกษาต่อคณะหรือวิทยาลัยตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๕.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนรายวิชาหลังจากวันที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนด โดยไม่ได้รับอนุมัติให้ผ่อนผันค่าธรรมเนียมการศึกษาให้ถือว่าลงทะเบียนช้า ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นพิเศษตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

๒๕.๕ นิสิตไม่ลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย ให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ระยะเวลาที่พ้นกำหนดนั้นต้องไม่เกิน ๗ วัน และต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒๕.๔

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนรายวิชาเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ ถ้าเวลาเรียนนับจากวันที่ลงทะเบียนรายวิชาเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของภาคการศึกษานั้นก็ให้มีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนด้วย แต่ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่เหลือ

๒๕.๖ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติภาคใดภาคหนึ่งในที่มหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนจะต้องลาพักการศึกษาภายใต้เงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๒๐ หากไม่ปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

๒๕.๗ ถ้าไม่เกินกำหนด ๒ ปีการศึกษาปกตินับจากวันที่มหาวิทยาลัยถอนชื่อนิสิตออกจากทะเบียนนิสิตตามข้อ ๒๐.๔ ข้อ ๒๕.๖ และข้อ ๕๘.๓.๑๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตผู้นั้นกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้เมื่อมีเหตุอันสมควรโดยให้ถือระยะเวลานั้นเป็นระยะเวลาพักการศึกษา

ในกรณีเช่นนี้ นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมเสมือนเป็นผู้ลาพักการศึกษา รวมทั้งค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ค้างชำระ (ถ้ามี)

ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษาภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ ได้ภาคละไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต และไม่เกินภาคละ ๒๒ หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๔ หน่วยกิต

~ ๗ ~

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ ได้ภาคละไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกินภาคละ ๑๕ หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

ข้อ ๒๗ นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนรายวิชา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๒๘ การขอเพิ่ม หรือการขอลถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อนโดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอลถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาภายในเงื่อนไข และให้มีผล ดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ถ้าขอลถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูกสั่งพักการศึกษา รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏสัญลักษณ์ W ในระเบียน

๒๘.๒.๒ ถ้าขอลถอนเมื่อพ้นกำหนด ๑๔ วันแรก แต่ยังอยู่ภายใน ๔๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือเมื่อพ้นกำหนด ๗ วันแรก แต่ยังอยู่ภายใน ๒๐ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อนถือว่า นิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้น และจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอลถอนเมื่อพ้นกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้เว้นแต่คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย เห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

๒๘.๒.๔ นิสิตจะถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแล้วจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ มหาวิทยาลัยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิการได้รับค่าธรรมเนียมคืนในบางกรณี ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

หมวด ๔

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ การวัดผลการศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ในระหว่างภาคการศึกษามีการสอบทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ถ้ารายวิชาใดไม่มีการสอบให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย ประกาศให้นิสิตทราบก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาศึกษาในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่ใช้การเรียนการสอนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีเวลาศึกษาในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานจัดการศึกษาจะได้ระดับ F ในรายวิชานั้น และให้นำมา คำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๓๓ การประเมินผลการศึกษา ระบบการประเมินผลการศึกษา

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ (Grade) และค่า ระดับ (Grade-point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก (Very Good)	B+	๓.๕
ดี (Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้ (Quite Fair)	D+	๑.๕
อ่อน (Poor)	D	๑.๐
ตก (Failed)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุด ที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ คือระดับ D

ข้อ ๓๔ การให้ระดับ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๔.๑ นิสิตเข้าสอบ และสอบตก

๓๔.๒ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

๓๔.๓ นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ ตามข้อ ๓๒

๓๔.๔ นิสิตขอถอนรายวิชาในกรณีอื่น นอกจากที่ไม่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๔

๓๔.๕ นิสิตไม่แก้ผลการเรียนที่ไม่สมบูรณ์ (I) ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ วรรค ๒

๓๔.๖ นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบไล่ และได้รับการตัดสินให้สอบตก

ข้อ ๓๕ นอกจากการวัดผลเป็นระดับตามข้อ ๓๓ แล้ว รายงานผลการศึกษาอาจแสดงได้ด้วย

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
S (Satisfactory)	สอบได้ไม่กำหนดระดับ
U (Unsatisfactory)	สอบตกไม่กำหนดระดับ
W (Withdrawal)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
AU (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ ในการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย หรือรายวิชา

ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย อาจมีการวัดผลโดยไม่มีค่าระดับ ก็ได้ และให้แสดงผลการศึกษาโดยใช้สัญลักษณ์ S หรือ U

ข้อ ๓๗ การให้สัญลักษณ์ I สำหรับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ให้กระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๓๗.๑ นิสิตไม่ส่งงานมอบหมาย หรือไม่เข้าทดสอบย่อยให้ครบเกณฑ์ตามกำหนดที่อาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นสั่ง หรือดำเนินการในภาคการศึกษา

๓๗.๒ นิสิตป่วยไม่อาจกระทำการสอบระหว่างการสอบรายวิชานั้นโดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ นิสิตขาดสอบโดยได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือด้วยเหตุสุดวิสัยบางประการซึ่งทำให้นิสิตนั้นยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำหรับรายวิชานั้นไม่สมบูรณ์และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาค้นสุดท้ายของนิสิตผู้นั้น

ในกรณีดังกล่าว ตามข้อ ๓๗.๑, ๓๗.๒, และข้อ ๓๗.๓ นิสิตจะต้องทำการสอบและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้เรียบร้อยเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สมบูรณ์อย่างช้าภายใน ๑๕ วัน หลังจากวันลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นสัญลักษณ์ I จะถูกปรับเป็น F ทันที เว้นไว้แต่ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

นิสิตที่ได้รับผลการศึกษามาตามเงื่อนไขในวรรคแรก จะได้รับระดับคะแนนไม่สูงกว่า C เว้นแต่ผลไม่สมบูรณ์ (I) นั้น เกิดเนื่องมาแต่เหตุสุดวิสัยตามข้อ ๓๗.๓ อาจให้ระดับสูงกว่า C ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๓๘ การให้สัญลักษณ์ S จะให้เฉพาะรายวิชาซึ่งนิสิตสอบได้ และหลักสูตรระบุว่าเป็นรายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ

ข้อ ๓๙ การให้สัญลักษณ์ U จะให้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบตก และหลักสูตรระบุว่าเป็นรายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ ในกรณีนี้นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะสอบได้สัญลักษณ์ S

ข้อ ๔๐ การให้สัญลักษณ์ A ให้กระทำเฉพาะรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ และแจ้งความจำนงในวันลงทะเบียนว่าจะเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่ประสงค์จะให้มีการวัดผล

ข้อ ๔๑ การให้สัญลักษณ์ W ให้กระทำเฉพาะรายวิชาในกรณีที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๒ และข้อ ๒๘.๒.๓

ข้อ ๔๒ นิสิตที่ผลการสอบในรายวิชาใดไม่ต่ำกว่าระดับ D ให้ถือว่าสอบได้รายวิชานั้น ยกเว้นในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดว่าจะต้องสอบให้ได้สูงกว่าระดับ D

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรนิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้นจนสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาเลือกนิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น หรืออาจลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นแทนก็ได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นรายวิชาที่ไม่มีอยู่ในหลักสูตรปรับปรุงใหม่ตามวงรอบ นิสิตอาจลงทะเบียนในรายวิชาที่มีเนื้อหาเทียบเคียงกับรายวิชานั้นได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

ข้อ ๔๓ การเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนน

๔๓.๑ รายวิชาที่จะขอเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ถ้าเป็นการเรียนซ้ำจะต้องเป็นรายวิชาที่ได้รับระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือ ๒.๐ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

~ ๑๐ ~

๔๓.๒ ในแต่ละภาคการศึกษา นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำได้โดยต้องลงทะเบียนรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่นิสิตเรียนครบหน่วยกิตตามหลักสูตรปริญญาตรีแล้ว แต่คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ ตามข้อ ๖๔.๑ สามารถเรียนซ้ำเฉพาะรายวิชาที่เรียนเพื่อยกกระตือรือร้นได้

ข้อ ๔๔ การนับหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะ ของรายวิชาที่นิสิตสอบได้ตามเกณฑ์ข้อ ๓๘ และข้อ ๔๓ เท่านั้น

๔๔.๑ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นับจำนวนของหน่วยกิตของรายวิชานั้นไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๔๔.๒ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นวิชาที่เทียบเท่ากันให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๕ ให้มีการประเมินผลการศึกษา เมื่อสิ้นการศึกษาทุกภาคโดยคำนวณหา "ค่าระดับเฉลี่ย" ของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้สำหรับภาคการศึกษานั้น คำนับเรียกว่า "ระดับเฉลี่ยประจำภาค" (SEMESTER GRADE POINT AVERAGE - SGPA และให้คิดค่าระดับเฉลี่ยสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษาตั้งแต่เริ่มเป็นนิสิตจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน คำนับเรียกว่า "ค่าระดับเฉลี่ยสะสม" (CUMMULATIVE GRADE POINT AVERAGE = CUM GPA)

ข้อ ๔๖ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SGPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นตั้งแล้วหารด้วยหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๔๗ การคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUM GPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิต ของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดตั้งแล้วหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนไว้ ไม่ว่ารายวิชานั้นจะเกิน หรือแทนกันก็ตาม

ข้อ ๔๘ รายวิชาที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, W, Au จะไม่นำมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗

ข้อ ๔๙ การหาค่าระดับเฉลี่ยให้คิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

หมวด ๕

การเตือนและการรอฟินิจ

ข้อ ๕๐ มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษาของนิสิตแต่ละรายมาพิจารณาทุกภาคการศึกษารวมทั้งภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน นิสิตจะต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงภาคการศึกษานั้น ไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ มิฉะนั้น จะได้รับการเตือน หรืออยู่ในภาวะรอฟินิจในต้นภาคการศึกษาถัดไป หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑ ในภาคแรกที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นิสิตที่ได้ค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นต่ำกว่า ๑.๕๐ จะได้รับการเตือนจากมหาวิทยาลัยซึ่งไม่นับเป็นการเตือนตามข้อ ๕๓

ข้อ ๕๒ นิสิตต้องได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้น ๒ ภาคแรกที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑.๗๕ มิฉะนั้น จะต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต

~ ๑๑ ~

ข้อ ๕๓ หากได้รับการเตือน ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่เช่นเดิม ให้อยู่ในภาวะรอพินิจในภาคการศึกษาถัดไป และให้บันทึกภาวะรอพินิจนั้นลงในระเบียบเรียนด้วย

ข้อ ๕๔ ในภาคการศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจหากนิสิตยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม เมื่อสิ้นสุดภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่อีก นิสิตผู้นั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต ยกเว้นกรณีตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๕ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้วได้ค่า ระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ตามเกณฑ์สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยอาจให้นิสิตลงทะเบียน ตามข้อ ๕๔ หรือเปลี่ยนสาขาวิชา หรือย้ายโอนคณะสังกัดภายใต้ข้อ ๖๒.๑

ข้อ ๕๖ กรณีข้อ ๕๕ นิสิตจะต้องศึกษาให้ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ ๒.๐๐ ภายในระยะ ๓ ภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองเท่า (๘ ปี) สำหรับการศึกษาภาคปกติ นับแต่วันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

ข้อ ๕๗ ภายใต้ข้อ ๕๖ การเปลี่ยนสาขาวิชาที่ดี การย้ายโอนคณะสังกัดที่ดี การพักการศึกษาก็ดี ไม่มีผลทำให้การเตือน และภาวะรอพินิจเปลี่ยนแปลง

หมวด ๖

การพ้นสภาพนิสิตและวินัยของนิสิต

ข้อ ๕๘ นิสิตต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณี ดังต่อไปนี้

๕๘.๑ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ ๖๕

๕๘.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยให้ลาออก

๕๘.๓ ถูกถอนชื่อออกจากมหาวิทยาลัย ในกรณีดังต่อไปนี้

๕๘.๓.๑ ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งตามข้อ ๒๕.๖

๕๘.๓.๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ภาคการศึกษาแล้ว ไม่ชำระค่าบำรุงมหาวิทยาลัย เพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตภาคปกติ

๕๘.๓.๓ เมื่อตรวจพบว่าขาดคุณสมบัติ หรือคุณสมบัติตามข้อ ๗ อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามแต่กรณี

๕๘.๓.๔ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคในภาคการศึกษาแรก ของการเข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัย ต่ำกว่า ๑.๒๕ หรือสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ๒ ภาคการศึกษาแรกของการเข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัยต่ำกว่า ๑.๗๕

๕๘.๓.๕ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๓ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นต้นไปสอบ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

๕๘.๓.๖ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

๕๘.๓.๗ ไม่พ้นสภาพรอพินิจตามความในข้อ ๕๔

๕๘.๓.๘ สอบได้ไม่ครบตามหลักสูตรของแต่ละคณะหรือวิทยาลัย หรือได้ค่าระดับ เฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ถึง ๒.๐๐ ภายในระยะเวลา ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร หรือตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

๕๘.๓.๙ ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ

~ ๑๒ ~

๕๘.๓.๑๐ ไม่สามารถเลือกวิชาเอก - โท (ถ้ามี) ภายในระยะเวลาตามหลักเกณฑ์ที่แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๘.๓.๑๑ ถูกสั่งพักการศึกษารวมกันเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๕๘.๓.๑๒ ประพฤติผิดอย่างร้ายแรง และได้รับการพิจารณาโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

๕๘.๓.๑๓ ย้ายไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๕๘.๓.๑๔ มรณภาพ หรือตาย

ข้อ ๕๙ นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตแล้ว หากกลับมาศึกษาใหม่อาจเทียบโอนรายวิชาที่เคยศึกษาในหลักสูตรที่ศึกษาใหม่อีกก็ได้ ทั้งนี้ การโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นการพ้นสภาพตามข้อ ๕๘.๓.๙ และข้อ ๕๘.๓.๑๒

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่นิสิตกระทำความผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นของมหาวิทยาลัยต้องได้รับการพิจารณาโทษกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

๖๐.๑ ภาคทัณฑ์

๖๐.๒ พักการศึกษา

๖๐.๓ พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๖๑ การลงโทษนิสิตที่กระทำความผิดระเบียบการสอบในการสอบประจำภาค หรือการสอบระหว่างภาคให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ร่วมกับกรรมการคุมสอบเป็นผู้พิจารณาว่าเป็นความผิดประเภททุจริต หรือส่อเจตนาทุจริต หรือเป็นความผิดอื่น

๖๑.๑ ถ้าเป็นความผิดประเภททุจริตให้ลงโทษนิสิตผู้กระทำความผิด ดังต่อไปนี้

๖๑.๑.๑ ให้นิสิตผู้นั้นได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และ

๖๑.๑.๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ พิจารณาสั่งพักการศึกษาน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรืออาจให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตได้

การพักการศึกษาของนิสิตผู้กระทำความผิดนั้นให้เริ่มในภาคการศึกษาปกติถัดจากภาคการศึกษาที่กระทำความผิด และให้นับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

๖๑.๒ ถ้าเป็นความผิดประเภทผิดระเบียบการสอบอย่างอื่นนอกเหนือจากข้อ ๖๑.๑ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาการลงโทษตามควรแก่กรณี ความผิด แต่จะต้องไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อ ๖๑.๑.๑

ทั้งนี้ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานจัดการศึกษา ที่นิสิตผู้กระทำความผิดนั้นสังกัดอยู่ดำเนินการลงโทษตามมติของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย แล้วแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบทันที

หมวด ๗

การย้ายโอนสังกัดและหน่วยกิต

ข้อ ๖๒ การย้ายโอนหลักสูตรภายในคณะหรือย้ายระหว่างคณะหรือวิทยาลัย มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๖๒.๑ นิสิตต้องศึกษาในหลักสูตรเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่าสองภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพัก หรือถูกลงโทษทางวินัยให้พักการศึกษา และได้เกรดเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ ก่อนการย้ายหลักสูตร

๖๒.๒ การย้ายหลักสูตรภายในคณะหรือย้ายระหว่างคณะหรือวิทยาลัย ให้ นิสิตผู้ประสงค์จะขอย้ายโอนสังกัดแสดงความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผลประกอบยื่นต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่างช้า ๑๕ วัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ นิสิตสังกัดอยู่ส่งคำขอย้ายโอนพร้อมข้อคิดเห็นประกอบไปยังคณะ หรือวิทยาลัย ที่ นิสิตขอย้ายโอนไปสังกัดเพื่อศึกษานั้น

การจะอนุมัติหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับอนุมัติให้ย้ายโอนสังกัดแล้วต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖๓ การย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยต้องดำเนินการให้เสร็จก่อนการลงทะเบียนรายวิชาวันแต่ อธิการบดีจะประกาศ หรือสั่งการเป็นอย่างอื่น

๖๓.๑ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่รับย้ายโอนมีอำนาจพิจารณาเทียบรายวิชา และหน่วยกิตที่ นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาไว้แล้วเพื่อกำหนดเงื่อนไขการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องศึกษาใหม่ในหลักสูตรของคณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอน

ให้คณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอนดำเนินการตามความในวรรคแรกให้เสร็จสิ้น และแจ้งผลให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

๖๓.๒ การนับระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๕๖, ๕๘.๓ และข้อ ๖๕.๑ ให้นับรวมระยะเวลาการศึกษาในสังกัดเดิมด้วย

ข้อ ๖๔ สำหรับนิสิตที่ย้ายโอนหลักสูตร คณะ หรือวิทยาลัยภายในมหาวิทยาลัยให้นำผลการเรียนของรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาจากคณะ หรือวิทยาลัยเดิมมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมด้วย ทั้งนี้ การโอนผลการศึกษาดังกล่าวให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด รายวิชาที่ นิสิตผู้ย้ายโอนคณะได้ศึกษาจะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะ หรือวิทยาลัยที่สังกัดใหม่ก็ตาม สำหรับนิสิตที่โอนคณะหรือวิทยาลัยมาจากมหาวิทยาลัยให้ทำการประเมินผล เฉพาะรายวิชาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยเท่านั้น

ในกรณี นิสิต ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงานจัดการศึกษาที่ตนสังกัดให้ลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาในมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๖๕ นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๕.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๖๕.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน และการปฏิบัติศาสนกิจ หรือการปฏิบัติงานบริการสังคม รวมทั้งคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๕.๓ ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๖ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๖.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๖.๑.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ

๖๖.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๖.๑.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๖.๑.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๖.๑.๕ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษาหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๖.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๖.๒.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ

๖๖.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

๖๖.๒.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๖.๒.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๖.๒.๕ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

นิสิตที่เทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาระบบคลังหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย หรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีการตกลงร่วมผลิต หรือจากการใช้แบบทดสอบมาตรฐานสามารถได้รับปริญญาเกียรตินิยมได้ ทั้งนี้ ไม่ให้นำรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่เทียบโอนมาคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๖๗ นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเพื่อขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นิสิตจะสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร

ข้อ ๖๘ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล เป็นผู้พิจารณาคำร้องของนิสิตเบื้องต้นแล้วเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาเสนอสภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญา หรือปริญญาเกียรตินิยม หรือเหรียญรางวัลต่อไป

ข้อ ๖๙ สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๐ มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะประกาศกำหนดวันให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๑ การดำเนินการใดๆ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ และยังไม่ดำเนินการไปแล้วเสร็จ ในขณะที่ข้อบังคับนี้มีผลบังคับใช้ให้ดำเนินการหรือปฏิบัติการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

สำหรับนิสิตหลักสูตรที่ต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้คงดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศ ณ วันที่ ๓๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พระพรหมวชิรธาดา

(พระพรหมวชิรธาดา)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับ เลขที่ ๔๗๖๖
วันที่ ๒๐/๗/๒๐
สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗**

เพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๘, ๑๘ และ ๖๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นสมควรออกระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรองเพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะ หรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่เคยศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าสี่สิบหน่วยกิต ในมหาวิทยาลัย และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่ขอโอนเกินกว่าที่กำหนดไว้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ

(๒) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบการโอนของนิสิตที่ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือ ค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับโอนเสร็จสิ้นแล้ว แจ้งผลการ โอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

(๓) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่โอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตร ที่ศึกษาได้ และนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม ยกเว้นการโอนผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัย

(๔) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ไม่น้อยกว่าสามภาค การศึกษาปกติ

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมทั้งสองกรณี ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษา มาแล้วจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัย ที่รับเทียบโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามใน สี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของ จำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่น คำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้ว แจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตาม หลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่า สามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นประธาน

(๒) คณบดีทุกคณะ เป็นกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวนสองรูป ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคน ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๕) ผู้อำนวยการกองวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) ผู้อำนวยการกองทะเบียนและวัดผล เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตามข้อ (๓) และ (๔) ให้วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ข้อ ๘ คณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ระบบ มาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๒) ออกประกาศหรือคำสั่งเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๓) รับผิดชอบคำร้องและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

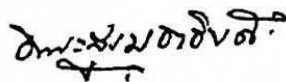
(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาที่ดำเนินการไปก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลสมบูรณ์ตามระเบียบฉบับนี้

ข้อ ๑๐ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๑**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขบางส่วนของระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๖ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

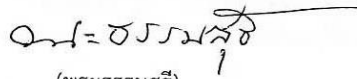
(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลู่วัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไว้ดังต่อไปนี้

โครงสร้างหลักสูตร วิชาเอกเดี่ยว

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๑.๑ วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
๑.๒ วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๐๒	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาแกน	ไม่น้อยกว่า	๓๓	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๓๓	หน่วยกิต
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๓๒	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร วิชาเอกคู่

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๑.๑ วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
๑.๒ วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๐๒	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเอกที่หนึ่ง	ไม่น้อยกว่า	๓๖	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเอกที่สอง	ไม่น้อยกว่า	๓๖	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๓๒	หน่วยกิต

~ ๒ ~

โครงสร้างหลักสูตร วิชาเอก-โท

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๑.๑ วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
๑.๒ วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๐๒	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาโท	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๓๒	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรต่อเนื่อง

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๑.๑ วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
๑.๒ วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๐๒	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาแกน	ไม่น้อยกว่า	๓๓	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๓๓	หน่วยกิต
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๓๒	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๒ ปี)

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาวิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๖๖	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๔๒	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๙๖	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ (หลักสูตร ๔ ปี)

โครงสร้างหลักสูตร วิชาเอกการสอนพระพุทธศาสนา

๑.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒.หมวดวิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๙๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชาชีพรู	ไม่น้อยกว่า	๓๔	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖๐	หน่วยกิต
๓.หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๑๒๔	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีหลักสูตรนิศาสตรบัณฑิต

โครงสร้างหลักสูตร

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๐๗	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๑๕	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๙๓	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาแกน	ไม่น้อยกว่า	๘๑	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๓๘	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ

โครงสร้างหลักสูตร วิชาเอกเดียว

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๙๐	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาแกน	ไม่น้อยกว่า	๓๓	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๓๓	หน่วยกิต
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๒๐	หน่วยกิต

~ ๔ ~

โครงสร้างหลักสูตร วิชาเอก-โท

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๙๐	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๕๗	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาโท	ไม่น้อยกว่า	๒๑	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๒๐	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรต่อเนื่อง

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๙๐	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาแกน	ไม่น้อยกว่า	๓๓	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๓๓	หน่วยกิต
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๒๐	หน่วยกิต

ประกาศ ณ วันที่ ๓๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พระพรหมวชิราธิปัตย์

(พระพรหมวชิราธิปัตย์)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศ เลขที่ ๕/๒๕๖๖
วันที่ ๒๐/๑/๒๕๖๖
สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ (นัดพิเศษ) เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕”

๒. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา โดยใช้สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

๓. ในประกาศนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มใช้บังคับ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

“คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร” หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่น แต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร
ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“การตกลงร่วมผลิต” หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของ
สภาสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรภายนอกนั้น ๆ

“องค์กรภายนอก” หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจาก
หน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า
หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจ
ของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัท
ดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

“ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ” หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐาน
รับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือหลักฐานรับรองมาตรฐาน
ฝีมือแรงงาน หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

๔. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา
และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณี
ที่ปริญญาโดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตรา
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญา
ตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่คณะกรรมการกำหนด

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ
ที่เป็นสากลให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการศึกษามีคุณภาพ ต้องเป็นบุคคล
ที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง
บนฐานภูมิปัญญาไทยภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและ
ทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน
ให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแส
โลกาภิวัตน์ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการ

ปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค์งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๕.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยอาจมีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว แต่ให้เสริมศักยภาพของผู้เรียนโดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้วและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยทางวิชาการที่ลุ่มลึก หลักสูตรก้าวหน้าแบบวิชาการต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๕.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพหรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขานั้น ๆ โดยผ่านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรีและจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรินั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการผลิตบุคลากรในระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการหรือทักษะวิชาชีพอยู่แล้วให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม เพื่อให้บัณฑิตจบไปเป็นนักปฏิบัติเชิงวิชาการ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถานประกอบการกับสถาบันอุดมศึกษา และการบริหารจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการภาคทฤษฎีและปฏิบัติในบริบทของการทำงานตามสภาพจริง เพื่อให้ นักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการนักปฏิบัติขั้นสูงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ในด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวนหนึ่งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการมาแล้ว และหากเป็นผู้สอนจากสถานประกอบการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

๕.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้วให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้

ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในองค์กรหรือสถานประกอบการ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องมีการเรียนรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่น ให้มีการนับระยะเวลาในการศึกษาเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาของหน่วยการเรียนรู้เทียบเคียงกับหน่วยกิตในระบบทวิภาค รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๗. การคิดหน่วยกิตตามระบบทวิภาค

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๓. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๔. การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๕ กิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่สร้างการเรียนรู้ นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้นับระยะเวลาการศึกษาและการคิดหน่วยกิตเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวเป็นผู้กำหนด

๘. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๘.๑ หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติ ๔ ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต

๘.๒ หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติ ๕ ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

๘.๓ หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า ๖ ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘๐ หน่วยกิต

๘.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๙. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๙.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่าและรักษาชาติกำเนิดรวมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน

การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา

๙.๒ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมของหมวดวิชาเฉพาะ ดังนี้

๙.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๙.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

๙.๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๙๐ หน่วยกิต

๙.๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๑๐๘ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ผู้เรียนต้องเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๙.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่เข้าศึกษา

๑๐. คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ประกอบด้วย

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๓ คน

กรณีหลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ ๓ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายการนี้

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะประกาศใช้ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับหลักสูตรที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนา นักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะ ด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ ใน ๕ คน ต้องมีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำ หลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๓ คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ ๓ คน และต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ ๑ ใน ๓

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิ ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิ ขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือ สาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มียาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับหลักสูตรที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่ สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือ การทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่าน ความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนา นักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี ๕ ปี และไม่น้อยกว่า ๖ ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาตามที่สถานบันอุดมศึกษากำหนด

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวนำทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวนำไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ ทุกภาคการศึกษาในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวนำ หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวนำ

๑๒. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

หากสถานบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ โดยการอนุมัติของสถานบันอุดมศึกษา แต่ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

๑๓. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สถานบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

การพ้นสภาพโดยไม่สำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามที่สถานบันอุดมศึกษากำหนด

๑๔. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา ให้ระบุชื่อปริญญา ชื่อสาขาวิชา และชื่อรายวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่คณะกรรมการรับรอง

๑๕. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สถานบันอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๗. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก
ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ภาคผนวก ค
(ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์)

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

ผศ.ดร.ธวัชชัย สมอเนื้อ

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การบริหารงบประมาณการคลังและนโยบายสาธารณะ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การบริหารเชิงกลยุทธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การบริหารจัดการงบประมาณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	การเมืองการปกครองของไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	การจัดการพระพุทธศาสนาในอาเซียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การวางแผนการจัดการงบประมาณภาครัฐ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	นโยบายสาธารณะและการวางแผน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำแนวพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ งานวิจัย (ต้องเป็นบทความวิจัยเท่านั้น)

ธวัชชัย สมอเนื้อ (ผู้วิจัยร่วม) : ศึกษานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเสื่อบ้านท่าแฉลบจังหวัดจันทบุรี. (A STUDY OF THE COMMUNITY PRODUCTION INNOVATION THOUGH THE LOCAL WISDOM ACASW STUDY OF SEU CHALTEABTEAB CO.,UNITY ENTERPRISE IN CHANTHABURI PROVINCE). รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

ธวัชชัย สมอเนื้อ (ผู้วิจัยร่วม) : พุทธธรรมสำหรับนักบริหาร. (Buddhamma for Admmistrators) รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

ธวัชชัย สมอเนื้อ (ผู้วิจัยร่วม) : การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าไม้เพื่อสร้างนวัตกรรมชุมชนสันติสุข (Participation in forest management to create a peacefut way community)

ธวัชชัย สมอเนื้อ. “การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร”. วารสาร มจร เลย ปริทัศน์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๕)

ธวัชชัย สมอเนื้อ. “นโยบายการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนคร”. วารสาร มจร เลย ปริทัศน์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๔)

๓.๒ บทความทางวิชาการ

บทความทางวิชาการ เรื่อง **การพัฒนาทีมงานของบุคลากรตามหลักพุทธธรรม ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย** A DEVELOPMENT OF THE TEAMWORK OF PERSONNEL BASED ON BUDDHADHAMMA IN AHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) ประจำเดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๐

บทความทางวิชาการ เรื่อง **การบริหารองค์กร; ผู้นำแนวพุทธ (Buddhist Leadership Management Organizatin)** ตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตศึกษาปริทัศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) ประจำเดือน พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐

บทความทางวิชาการ เรื่อง **การบริหารคนเก่ง : บริหารอย่างไรให้องค์กรได้ประโยชน์**
The Talent Management: How can organizations benefit ตีพิมพ์ในวารสารตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) ประจำเดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๐

บทความทางวิชาการ เรื่อง **การทูตเชิงวัฒนธรรมกับการวัดไทยลุมพินี** Cutural Diplomacy and Creating of Royal Thai Monastery Lumbini ตีพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารรายงานการประชุมระดับชาติ ครั้งที่ ๓ INC๒๐๑๙ : MCU Nan นครน่าน : นครพระพุทธศาสนา มรดกธรรมสู่ มรดกโลก วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑๐๐๖

บทความทางวิชาการ เรื่อง **ผู้นำเชิงพุทธ: องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ** Buddhist Leadership: Academic Leadership Component ตีพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารรายงานการสืบเนื่องการประชุมวิชาการ (Confererce Proceedings) การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๑ พิมพ์เมื่อ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ หน้า ๑๒๘๓

บทความทางวิชาการ . เรื่อง **นโยบายการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนคร**. แหล่งที่ตีพิมพ์ วารสาร มจร.เลย ปริทัศน์ ISSN.๒๗๓๐-๑๔๕๑ ประปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

ธวัชชัย สมอเนื้อ. : **พุทธวิธีการบริหาร** (Buddha’s Administration Methods). โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐. คณะสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐.

ธวัชชัย สมอเนื้อ. : **นโยบายสาธารณะและการวางแผน** : (Public Policy & Planning) โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔. คณะสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

 ผศ.ดร.หัตถ์ธกรณ์ แก่นท้าว

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	มนุษย์กับสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ความรู้เบื้องต้นทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	การบริหารความเสี่ยง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	การบริหารโครงการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	กรรมฐาน ๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	กรรมฐาน ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙	กรรมฐาน ๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๐	กรรมฐาน ๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๐	สัมมนาปัญหาการรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๒	สัมมนาการบริหารกิจการภาครัฐ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การวางแผนการจัดการงบประมาณภาครัฐ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	นวัตกรรมการบริหารท้องถิ่นไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำแนวพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
-----	---------	-------------

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ งานวิจัย

หัตถุกรรม แก่นท้าว และคณะ, “การนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนบ้านห้วยสืบบาท อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี”
 . รายงานการวิจัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

หัตถุกรรม แก่นท้าว และคณะ, “การพัฒนาสมรรถนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี”วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๕ (กันยายน - ตุลาคม, ๒๕๖๗)

๓.๒ บทความทางวิชาการ

เผยแพร่ในวารสารวิชาการ

หัตถุกรรม แก่นท้าว. “หลักและเทคนิคการบริหารเวลาสำหรับผู้บริหาร”. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม มีนาคม, ๒๕๖๔) : ๓๐๐-๓๐๘.

หัตถุกรรม แก่นท้าว และคณะ , “การนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนบ้านห้วยสืบบาท อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี”วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๕) ๑-๑๑.

๔.๓ เอกสารประกอบการสอน

หัตถุกรรม แก่นท้าว. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

ผศ. ดร.เอนก ไยอินทร์

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ทฤษฎีและพฤติกรรมองค์การ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	การจัดการเชิงกลยุทธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	พุทธวิธีการบริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑		
๒		

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
-----	---------	-------------

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ งานวิจัย (ต้องเป็นบทความวิจัยเท่านั้น)

เอนก ไยอินทร์ และคณะ, “การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน” วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒน์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (๒๕๖๖) : ๓๐๙-๓๒๐.

๓.๒ บทความทางวิชาการ

เผยแพร่ในวารสารวิชาการ

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

ผศ. ดร.สมบัติ นามบุรี

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การและการจัดการในภาครัฐ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การบริหารเชิงกลยุทธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	วิทยาการการบริหารสมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	สัมมนาการบริหารกิจการภาครัฐ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	สัมมนาปัญหา รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	พฤติกรรมองค์การ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	นโยบายสาธารณะและการวางแผน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒		

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงทางรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ งานวิจัย (ต้องเป็นบทความวิจัยเท่านั้น)

สมบัติ นามบุรี และจิตวุฒิ หนัมนี, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ”, วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๖ (มิถุนายน ๒๕๖๔).

ณัฐ รุ่งวงศ์, สมบัติ นามบุรี, กรกต ชำบัณติต, “การเสริมสร้างเครือข่ายความเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำเศรษฐกิจของชุมชนในอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น”, วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๖).

สุรพล สุยะพรหม, สมบัติ นามบุรี, สุมาลี บุญเรือง, “การขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมของชุมชนในประเทศไทย”, วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๖ (มิถุนายน ๒๕๖๖).

๓.๒ บทความทางวิชาการ

เผยแพร่ในวารสารวิชาการ

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

สมบัติ นามบุรี, ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ : หลักการ แนวคิด และกรณีศึกษา, พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

สมบัติ นามบุรี, เอกสารประกอบการสอน รายวิชา พฤติกรรมองค์การ, พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

พระปลัดวรวัฒน์ วรพตโน, ดร.

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระไตรปิฎกศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พฤติกรรมองค์การ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การบริหารเชิงกลยุทธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สัมมนารัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	นวัตกรรมการบริหารท้องถิ่นไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	นโยบายสาธารณะ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การจัดองค์การสมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พุทธปรัชญาแห่งศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การปฏิรูปการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ งานวิจัย (ต้องเป็นบทความวิจัยเท่านั้น)

พระปลัดวรวัฒน์ วรพตโน (วงศ์พันธ์) . “องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารท้องถิ่น จังหวัดนนทบุรี”.วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๖ (มิถุนายน๒๕๖๖) : ๖๖-๗๔

<https://soo๓.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/๒๗๐๒๙๑/๑๗๙๑๙๕>

พระปลัดวรวัฒน์ วรวิทย์โน (วงศ์พันธ์) . “ความเป็นพลเมืองของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตย”.ประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๔ MCU Congress (๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖) : ๒๐๑

<https://soc.mcu.ac.th/wp-content/uploads/๒๐๒๓/๐๖/%E๐%B๘%A๓%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๘๗-Proceeding-MCU-Congress-๔.pdf>

๒ บทความทางวิชาการ

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

ภาคผนวก ง
(คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร)

แผนกสารบรรณ
สำนักงานอธิการบดี
วันที่ ๑๓/๒๕
รับวันที่ ๑๓ ก.พ. ๒๕
เวลา ๑๐.๑๕ น.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(พระมหาสมปฤณ วุฑฒิโกโร, ปร.ดร.)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
๖๘...๐๖...๖๓

อภิวิน
อภิวิน
(พระธรรมวชิรบัณฑิต)
อภิวิน

เลขที่: ๒๐ (๒๒)
 วันที่: ๒๒/๒/๒๕๖๑
 ที่: ...
 ...
 ...
 ...

นมัสการ อธิการบดี
☐ เพื่อโปรดทราบ
☒ เห็นสมควร. อนุมัติ

(ดร.วีไลวรรณ อิศรเดช)

รองผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี
๒๓/๒.๒๖/๒๕๖๑

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๓๖๘ / ๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗

เพื่อให้การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ และมติที่ประชุมผู้บริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๕ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๗ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗ ประกอบด้วย -

๑. หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์	ประธานกรรมการ
๒. รองหัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.อัญญา หล่อตระกูล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมิ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. พระปลัดวรวัฒน์ วรพตโน,ดร.	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สมอเนื้อ	กรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หิรัญกรณ์ แก่นท้าว	กรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ทั้งโต	กรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นามบุรี	กรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก โยอินทร์	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. พัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗ ให้เหมาะสมกับกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป และให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. จัดทำร่างหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๙๐ วัน เพื่อเสนอหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ และสภามหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติให้ประกาศใช้ต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย